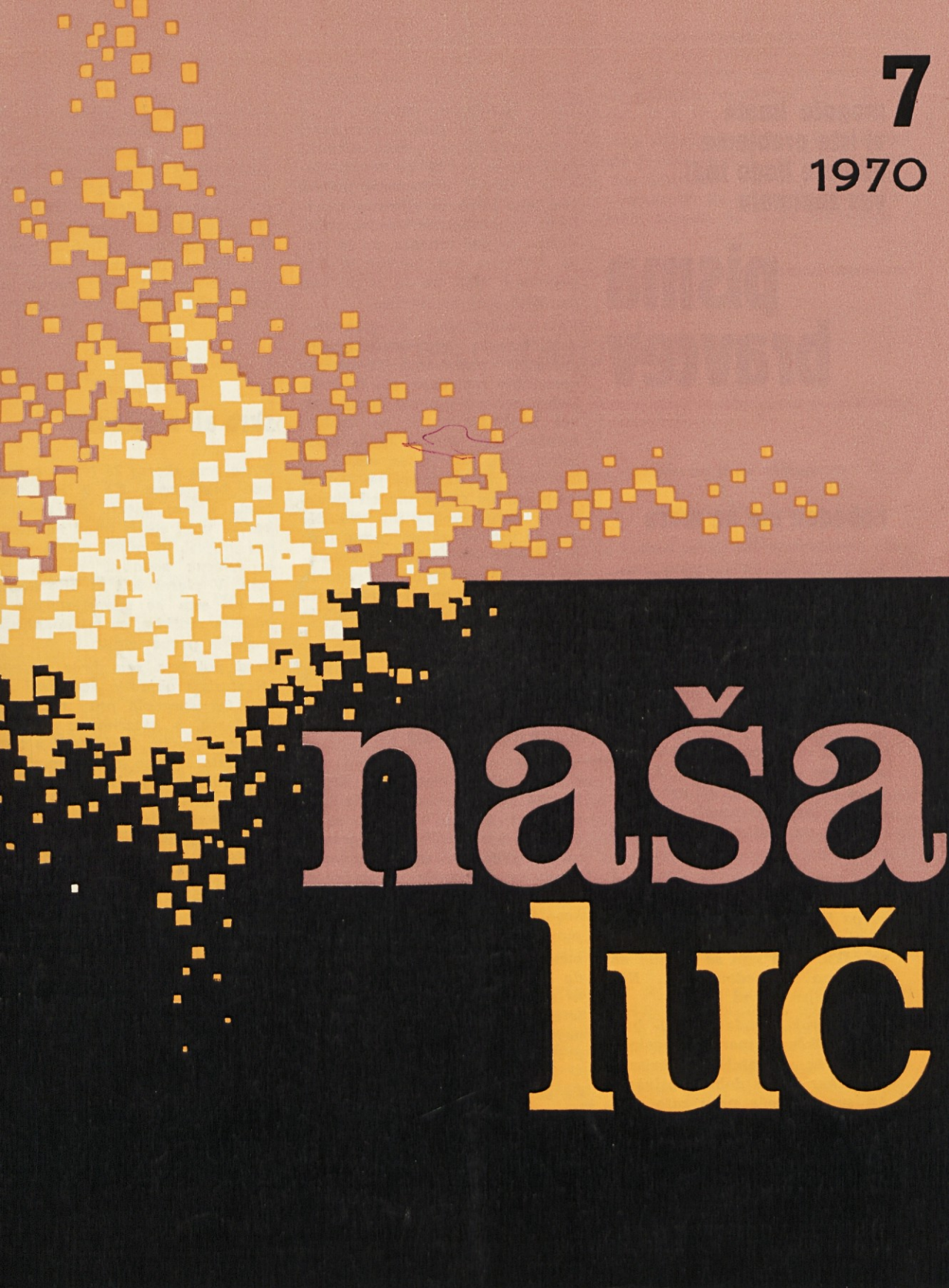

7

1970

naša
luč

**mogoče imate
vi iste probleme
mogoče bodo tudi
vas zanimala**

pisma bravcev

nobeden me ne mara

Stara sem 24 let in nimam nobenega prijatelja. Tu in tam katera spoznam, a znanje takoj prekinem, čim spoznam „določene“ namene. Vedno je bila moja želja, da bi človeka dojela najprej v njegovem duhovnem, duševnem in moralnem bistvu. Če bi mogla najti v tem med njim in seboj skladnost, bi se bila pripravljena z njim poročiti. Za vse to pa je treba časa. Ali gre danes pot res samo obratno? Nisem še naletela na moškega, ki bi hotel čakati.

Vsa stvar postaja še težja zaradi dveh rejenčkov, ki jih imam: enega bom posvojila, pri drugem to ni mogoče. Otroka vprašujeta po očku. Zato sem se obrnila na ženitveno posredovalnico. Niti enega odgovora ni bilo.

Neki vzrok vendar mora biti, da me nihče ne mara. Mnogokrat so me že uporabili za „brisačo solz“, ker znam dobro poslušati. Ali sem mogoče prav zato predolgočasna? Če bi bili otroci ovira za poroko, potem ostanem rajši neporočena.

Le v čem je moja napaka?

Vaša navidezna napaka je v tem, da se ne pustite premagati površnosti ko se hočete ohraniti za človeka, ki bi ga mogli ljubiti. V svetu, v katerem poteka vse tako hitro in vihravo, nekaterim nepočakanost izredno prija. Večina je pač mnenja, da je treba življenje čim hitreje in čim popolneje užiti, ne da bi pri tem pomislili, kaj bo sledilo.

Vaše zadržanje je pravilno, kajti le tako se obvarujete pred mnogimi razočaranji, ki končno nezadržno razjedajo telo in dušo. Dober partner pomeni danes bolj kot kdaj darilo. Ni pa vsakdo deležen tega darila. Je že bolje ostati sam, kot pa se vezati na človeka, pri katerem po kratki opojnosti ne preostane od človeškega razumevanja nič več. Ne otroci, temveč zakon mora stati v ospredju neke skupnosti. Lahko pa si predstavljam, da se marsikateri moškji boji odgovornosti. Saj danes mnogi tako ljubijo udobnost.

nobenega stika več

Ko je bila rojena naša druga hčerka, je bila prva stara že dvajset let. Skoraj neopazno se je od tedaj njeno zadržanje spremenilo. Sprva ljubezniv, navezan otrok, se je razvila v sebičnega, včasih celo gospodovalnega človeka.

Po smrti mojega moža se ni spremenila. Zdaj imam često občutek, da bi ji bilo čisto vseeno, kaj bi se zgodilo z manjšo, zdaj enajstletno, in z menoj. Nobene poti ne najdem, po kateri bi premostila ta prepad.

Če se ne morete spomniti nobenega dogodka, ki je pripeljal do poslabšanja odnosov, bi bilo skelpati, da je treba vzrok za tako vedenje Vaše hčerke iskati v otroških letih, v katerih je verjetno

trpela zaradi ljubosumnosti in namišljene zapostavljenosti. Takrat je bil v središču pozornosti dojenček, večja hčerka pa je morada mislila, da mora dokazovati, da nikogar ne potrebuje. Taki stiski v otroški dobi odmevajo često še v poznejšem življenju. Samo z zadržano ljubeznijo lahko poizkusite prebiti led, čeprav ne boste takoj deležni njene ljubezni.

skrb ali sebičnost?

Stara sem skoraj 25 let in vedno sem bila sama. Že v šoli sem imela komaj katero prijateljico, ker so moji starši imeli na vsaki kaj grajati, in nikoli nisem smela nobene povabiti k sebi na dom. V plesni šoli ni bilo bolje, in ko sem se spoprijateljila z mladim moškim, so mi nadaljnja srečanja prepovedali.

Pred pol leta sem brez vednosti staršev objavila ženitveni oglas ter spoznala prav prijetnega fanta, s katerim se misliva kmalu poročiti. Toda tudi s tem moji starši niso sporazumni. V njihovih očeh je bilo moje ravnanje nemogoče, kajti „pošteno dekle naj bi poiskalo drugačno pot do moža“.

Ko je moj fant za nekaj dni odpotoval, so mi takoj zaplenili njegovo pismo. Prišlo je do hudega prepira, v katerem so mi pojasnili, da od doma nimam nič pričakovati, če se poročim s tem fantom.

Tako nesrečna sem zaradi takšnega nerazumevanja.

(Dalje na 3. strani ovitka)

naša luč

1970

**mesečnik
za slovence
na tujem**

**letno 19
številka 7
september 1970**

Oglasil se je tudi eden iz skupine 270 Gradisovih delavcev: „Rad bi vedel, zakaj nimamo nobenega svojega predstavnika v centralnem delavskem svetu podjetja v Ljubljani. Vodi jo nas kakor Rusi Luno 15! Nič ne vemo, ali smo rentabilni ali nismo, kaj nam pripada in kaj ne, kolikokrat moramo plačati socialno zavarovanje in koliko nam pripada za dopust...“

„Tudi marsikaj drugega smo slišali,“ je odgovoril državni sekretar, „nad čemer bi se morala naša podjetja zamisliti, pa tudi razne institucije za posredovanje delovne sile. Čudne stvari sliši človek, če se pogovarja z našimi delavci v tujini. Pravčasno bomo morali poskrbeti, da nas ne bo nekoč zadel upravičen očitke, da se vsa ta naša zadeva s preseljevanjem in zaposlovanjem ‚brezposelnih‘ delavcev spreminja v kupčijo z ljudmi.“

Delo, Ljubljana, 29. junija 1969, str. 4.

„Zunaj naših meja je mimo naše volje nastala naša sedma republika, ki je že danes večja od Črne gore in bo verjetno dohitela po številu prebivalcev Makedonijo in Slovenijo. Če pa k rojakom na delu prištejemo še prave izseljence, gre gotovo za našo največjo republiko.“ Tako je zapisal N. K. v ljubljanskem Delu (16. jul. 1970, str. 15).

Iz Slovenije dela v tujini danes 60 tisoč delavcev, skupno z družinskimi člani je pa začasno v tujini nad 80 tisoč Slovencev, kot ugotavljajo doma. In ta sedma republika bo še rasla, vse tako kaže, čeprav Franc Setinc v slogu nekakega črnega humorja pojasnjuje, da bi „vseh 60.000 Slovencev... lahko našlo zaposlitev doma, seveda, če bi se zadovoljili s

sedma republika

kakršnimkoli delovnim mestom in objektivno možnim zaslužkom.“ (Delo, Ljubljana, 3., 4. jul. 1970, str. 8.)

Sedma republika, torej. In kdo naj o tej republici piše, če ne mi, ki smo nje člani?

Najprej bi radi povedali to, da to sedmo republiko sestavljamo člani različnih narodov, ki se nikakor nismo pripravljene odpovedati svoji narodnosti. Kako, ali v tem oziru ni kaj prav? Seveda ni. Saj to tudi doma ugotavljajo. Berite:

„Dejstvo je, da se jugoslovanski državljani ne počuti doma v svojem predstavištvu, če se tam ne more sporazumeti v svojem materinem jeziku in če se mu vsiljujejo obrazci, obvestila, dopisi in podobno v jeziku, ki ni njegov.“ (N. K. kot zgoraj.)

Prav tako ne ve Slovenec v tujini kaj početi z jugoslovanskimi prireditvami, jugoslovanskimi narodnimi plesi, jugoslovansko folkloro, jugoslovanskimi vini... Slovenec se bo dobro počutil le med Slovenci, pa čeprav bo slovenska prireditev dišala po „žeganju in vaški veselici“.

Slovenec spoštuje vse narode, počuti se pa dobro le med Slovenci.

Druge v tej sedmi republici je pa to, da bi bil že čas, da bi imeli naši ljudje v tujini priznane vse pravice, ki današnjemu delavcu gredo.

„Pravijo, da se je v Milanu zaposlilo tri tisoč deklet kot gospodinjske pomočnice. Ali sploh kdo ve, kaj ta dekleta tam delajo, kako jih plačajo, ali so socialno zavarovana itd?“

V tujini je že več kot pol milijona naših ljudi, mnogi izmed njih so predmet trgovine z belim blagom.

Huda je obtožba, češ da se naša skupnost zanima za naše ljudi le tedaj, kadar se pojavljajo kot vlagatelji hranilnih vlog v tujih valutah.“ (N. K. kot zgoraj.)

Pod naslovom „Prodajanje delavcev“ je ljubljansko Delo objavilo med drugim: „Inšpekcijski organi so ugotovili, da sta poslovno tehnično sodelovanje in izvajanje investicijskih del v tujini v mnogih primerih samo krinka za lahek način zaslužka nekaterih naših podjetij... Naša podjetja, ki delavce pošljejo izvajati investicijska dela, krepko zaslužijo. Kar kakih 15 odstotkov zaslužka delavcev gre v njihovo akumulacijo. Le-ta doteka v podjetja v devizah, pa še nadomestila za dopuste po navadi delavcem v celoti izplačujejo v dinarjih... Prav tako je nepošteno, da mnoga podjetja od delavcev v tujini (ki so socialno zavarovani v Jugoslaviji), plačujejo izredno majhne prispevke socialnemu zavarovanju.“ (Delo, Ljubljana, 15. jul. 1970, str. 1.)

Kaj ni vsaka beseda k temu odveč?

Uboga sedma republika!

še vedno molčeča cerkev?

**ne več hlapci,
ampak prijatelji**

Kristusova zapoved „Ljubite se med seboj!“ je zašla — tako se zdi — daleč v pozabo. V rešnici so le še majhne skupine, ki to zapoved dobesedno jemljejo: to so člani dobrodelnih organizacij. A drugi? In videti je pogosto tako, kot da ni le naša prevelika udobnost ovira za vidno ljubezen, ampak naša brezbržnost.

Ali imam prav, če iz tega evangelija razberem, da pomeni ljubezen veliko obveznost in je zares zahtevna stvar? Če Kristus opozarja, da nismo njegovi hlapci, ampak njegovi prijatelji, tedaj pomeni to tudi večjo stopnjo odgovornosti. Hlapci morajo pretežno le ukaze izpolnjevati, redko smejo iskati lastne odločitve in zanje odgovarjati. Niso gospodarji, ampak njegovo orodje. Sicer nismo mi Kristusa izvolili, ampak on nas je izvolil, a sedaj, ko smo njegovi prijatelji in smo dolžni njegovo naročilo ljubezni izpolnjevati, se ne moremo umakniti v neobvezno brezimnost množice.

Ali ni videti v naši Cerkvi pogosto tako, kot da bi ne bila taka razlaga tega evangelija nekaterim povšeči: marsikdo tolmači ta evangelij povsem drugače. Ali bi ne bilo včasih komu v Cerkvi mnogo ljubše, ko bi se laiki ne oglašali k besedi in tako ne vzbujali pozornosti? Ali se celo ne zgodi v kakšni škofiji, da s sinodo odlašajo ali se ji celo dokončno odpovedo, ker se boje, da bi morali dati laikom besedo? Kolikokrat slišimo ali

beremo razne okrožnice, ki so napisane tako, kot da je to že dokončna odločitev, ko bi vendar hoteli in smeli tudi laiki marsikaj pripomniti.

Jasno je, da Kristus Cerkve ni ustanovil kot demokratično družbo. Vendar pa more in po mojem mnenju tudi mora imeti v tej družbi neka demokratičnost svoje mesto. Ali ni zadnji vatikanski cerkveni zbor posebej naglasil mesto laikov v Cerkvi? In ali ne prakticirajo že ponekod večjo udeležbo laikov pri življenju Cerkve? In menda ne v škodo Cerkvi?

Kristusovi učenci so občutili

popolno veselje, ker so postali Kristusovi prijatelji. Koliko tega popolnega veselja je danes med Kristusovimi učenci, tudi laičnimi? In če ga ni, kaj ga ni morda zato, ker še vedno ni uspelo podreti steno med „hlapci“ in „prijatelji“?

Vaš faran

odvisno je od vseh

Iz zgornjega evangelija je gotovo to: Jezusovo osnovno razmerje do svojih je ljubezen, ki se popolnoma daruje in ki dela iz hlapcev prijatelje. Nekdanja razdalja med Bogom in člove-

kom, ki je bila podobna razdalji med gospodarjem in hlapcem, se spremeni v prijateljsko bližino. Brez dvoma mora biti tudi odnos vernikov do Kristusa poln te bližine: nezaupanje, tesnoba, uboganje zaradi uboganja niso v skladu z zahtevo gornjega evangelija.

Sele tam, kjer je ljubezen prevedena v življenje, postane Jezusova bližina resničnost, ki jo je mogoče doživeti. Gotovo pa bi bilo krivično, če bi trdili, da to ljubezen uresničujejo le člani dobredelnih organizacij. Pred to obliko ljubezni in ob njej so mladane brezštevne možnosti ljubezni v družini in poklicu, ki v mnogih primerih tudi postanejo resničnost. Cerkvene odločitve bodo morale vedno meriti v to, da bodo uresničevanje ljubezni omogočale in pospeševale.

Ne smemo čakati na odločitve le od zgoraj, kadar gre za izpolnjevanje tega Kristusovega naročila. In ne leži le na enostranosti od zgoraj, če se pogosto od Kristusa zahtevano bratstvo v življenju tako redko uresniči.

Kar zadeva pripušcanje k besedi laikov v Cerkvi, je res ponekod še vedno precej miselnosti iz prejšnjih časov: sicer pa, ali je kaj težjega, kot spremeniti dolgoletno mišljenje in prakso? Marsikdaj tudi ni mogoče kar čez noč najti novih oblik razgovora. Kako naj bi bili npr. laiki udeleženi pri pridigi v cerkvi? Različni poskusi so: ponekod pridigajo laiki, drugod ostanejo

S prijateljem sva se pogovarjala o tem, o čemer tečejo naši vsakdanji pogovori. Časi so negotovi, mnogi ljudje so pokvarjeni, mladina je nezvojenjena.

Prijatelj je nadaljeval, da se vsemu temu ne čudi. Kako naj se nadejamo česa dobrega, če je pa ves svet in vse na njem prekleto.

Prekleti smo mi ljudje, je dejal. Pa ne morda od Boga, ampak od nas samih. Sosed preklinja sosedu, mož ženo

Kakor je mene ljubil Oče, sem tudi jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni. Če boste izpolnjevali moje zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem tudi jaz izpolnil zapovedi svojega Očeta in ostal v njegovi ljubezni. To sem vam rekel, da bo moje veselje v vas in da se vaše veselje dopolni.

To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje. Vi ste moji prijatelji, če izvršujete, kar vam jaz zapovedujem.

Ne imenujem vas več služabnike, zakaj služabnik ne ve, kaj dela njegov gospod. Vas pa sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta.

Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil in postavil, da pojdete in obrodite sad in vaš sad ostane; da vam bo Oče dal, kar koli ga boste prosili v mojem imenu.

To vam naročam, da se ljubite med seboj. (Jn 14, 9—17)

verniki po maši v cerkvi, da se o pridigi pogovore. A ne prva ne druga oblika ne zadovolji popolnoma.

Kar zadeva pripravo sinod, je treba reči, da še v celotnem cerkvenem prostoru iščejo načine, kako ustvariti primeren aparat, ki bo zares zmožen sinodo pripraviti in izvesti. Da gredo ponekod laiki v svojih izjavah predač, tudi ni mogoče zanikati; in če bi se kak škof zaradi teh izkušenj pomišljal povabiti laike k sinodi, ali bi ne bilo to bolj iz

strahu pred škodo za Cerkev kot iz strahu pred odkrito besedo laikov?

Mnogo konkretnih možnosti za izvajanje ljubezni vsak dan spregledujemo. Znova smo spoznali, da smo vsi Cerkev, voditelji in ostali, duhovniki in verniki. Naša kritika bi se morala najprej spoprijeti s temi vsakdanjimi primeri: kje smo oropani od Jezusa obljubljenega veselja zaradi naših dejanj in opustitev?

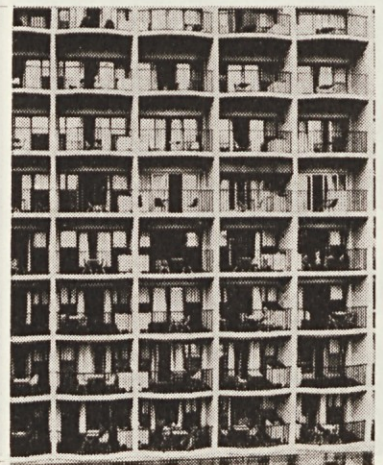
Vaš župnik

in obratno, obadva pa otroke.

Preklet je kruh, ki ga jemo, je nadaljeval. Zato nam tudi ne zaleže. Klel je kmet in traktorist, ko sta orala. Klel je mlinar, ko je mlel, klel je pek, ko je peč kuril.

Prekleta so tudi naša stanovanja, ni nehal naštevati moj prijatelj. Kleli so šoferji, ko so dovažali gradbeni material. Kleli so zidarji, instalaterji, krovci, pleskarji, vsi.

Pa reci, če ni res, je skoraj zmagoslavno zaključil. F. C.

družinski kotiček

človek se mora
„izkašljati“

Znameniti dunajski zdravnik Breuer je v svoji praksi naletel na zanimiv primer historije pri 21 let starem, zelo izobraženem dekletu. Zbolela je ob boleznih svojega očeta, ki mu je morala dalje časa streči.

Dekle se je že prej odlikovala z zelo bogato domišljijo in kar urejenim sanjarjenjem v budnem stanju. Zdaj pa so nastopile različne ohromitve, lotila se je je malodušnost in zmedenost. Ker je Breuer opazil, da ji te motnje za nekaj časa izginejo, če svojim grozljivim domišljijam da duška v razgovoru, jo je pogreznil v globoko hipnozo (umetno spanje) in ji vsakokrat velel, naj mu pripoveduje o tem, kar ji trenutno najbolj teži srce. S tem jo je rešil duševnih motenj malodušnosti.

Ni vseeno, kako

Mojca, ki kljub vsem željam in zahtevam ni dobila igračke, ki jo je videla v izložbenem oknu, bo doživela materino odklonitev zgolj kot spoznanje, da vsega, kar si poželimo, le ni mogoče dobiti. Morda bo za hip žalostna ali slabe volje, že kmalu pa se bo povsem posvetila svetu igrač, ki jih že ima. Njen občutek ljubljenosti in varnosti je dovolj močan, da ji pomaga preko takega razočaranja.

Drugače pa je z malim Petrom. Njegova mamica ima toliko skrbi, da enostavno pozablja nanj. Nikolj ga ne pohvali ali poboža, kaj še, da bi zbrano poslušala njegovo pripoved. Igrače, s katerimi se igra, so zgolj v napoto. Vsa živčna je in krega se za sleherni njegov nerodnost. Poleg tega kar naprej nekaj pripoveduje, zato se pojavlja v Petru vse večji strah.

Tudi njemu je vseč ista igrača kot Mojci. Tudi njemu jo mamica odreče, toda z razliko od Mojce bo njegovo doživljanje ob tem drugačno. Odklonitev bo pomenila za njega spet nov dokaz, da ga mama nima rada. Zato se bo vrnil domov zbežan in razočaran. Niti igračke, ki jih že ima, ga ne bodo mogle potolažiti.

Da ne bo nesreče ...

Ko dojenček prerase stajico, se njegov svet nenadoma zelo poveča. Z dobrega kvadratnega metra se raztegne na vso stanovanjsko površino. Zaenkrat je to veliko preveč, zato se ne čudimo, če se prav v tej dobi dogodi največ nesreč.

Žal je malokdo tako srečen, da

lahko otroku nudi lastno sobico. Pa vendar mu poskusimo najti del sobe ali hodnika, kjer mu naredimo njegov bivalni kotiček. Pregradimo ga z železno ali motovozno mrežo, da bo varno spravljeno, nam pa bo omogočeno stalno nadzorstvo in prihranjena marsikakšna težka ura.

Stopimo v kuhinjo in pogledjmo, kateri predmeti otroka privabljajo. Med najzanimivejše sodijo lonci oziroma njihova vsebina. Zato jih postavljajmo na zadnje plošče štedilnika. Ročaje obracajmo k steni. Idealna rešitev je žična ograja, ki jo namestimo na štedilnikih, kadar kuhamo. Škoda, da pri nas še ne moremo kupiti takega pripomočka, ki je dokaj enostaven, pa vendar popolnoma zavaruje vrelo nevarnost.

Živiljenjsko nevarne so lahko za otroka kemikalije: bencin, salmijak, terpentin, solna kislina, strupi za mrčes, posebno še, če so shranjeni v pivovskih ali slatinskih steklenicah. Tudi skoraj vsa čistila so strupena. Oboje spada na najvišje police pod ključ.

Pazimo na električne aparate v kuhinji. Odmaknimo vrvice, da jih otroci ne dosežejo. Tudi pokvarjene električne vrvice niso pomembne malenkosti.

Iz kuhinje je najbliže v dnevno sobo. V bifeju je spet polno steklenic najrazličnejših barv. Ali se zavedate, da lahko že 30 gr alkohola otroka usmrti?

Cigarete so prav tako strupene. In če otrok najde ob njih še vžigalnik ali vžigalice? Kako malo manjka do požara!

Sredji dnevne sobe stoji miza. Pogrnjen prt ima na vogalih pripravne viseče dele, po katerih se otroci tako radi vzpenjajo. Ni treba dosti, da se zlije s krožnika vrela juha ali prileti z mize jedilni pribor. Preidite čimprej k pogrinjkom!

Tudi večju vaza na tleh ni tako poceni, da je ne bi bilo vredno umakniti na varnejši kraj.

Poglavje zase je peč, kakršna koli: lončena, električna ali radiator z ostrimi rebri. Vse tri zastavimo s pregrajo. Ta se obnese najbolje tudi ob oknih in balkon-skih vratih. Toliko brnenja, ropota in šuma je tam zadaj, da si bo treba pristaviti mizico ali stol.

Kako je v otroški sobi? So okna zaprta? Vtičnice zavarovane? Smo mislili na ostre robove, ko smo kupovali igračke? Zdaj jih, kadar pospravljamo, zmečemo v plastične vrečke, naslednji dan pa jih brez pomisleka izročimo otroku. Bolj kot igračke so zanimive vrečke. In celo pristajajo na njegovo glavo. Če je v njih vdeta še vrvica, si predstavljate, kaj sledi? Iz istega razloga tudi v otroško posteljico namesto gu-

miranega platna ne vlagamo plastičnih vrečk.

Z vrvicami se primeri še več nesreč. Kaj vse obešamo dojenčku na vrstico? Dudo, da je ponoči ne iščemo, ropotuljico, plastične ključe ali druge figure, s katerimi se igra. Celó v spalnih vrečah najdemo trake. Ali res ne gre brez njih?

Izredno radi se otroci zadržujejo v kopalnici. Kaj je tu zanimivega? Na voljo jim je vse, od očkovega brivskega aparata, britvic, do mamičinega laka za nohte in lase, parfume, ličila in razpršila. Nekateri puščajo v kopalnici tudi zdravila.

Ker se odrasli v kopalnici zaklepamo, nas otroci posnemajo. Ali ni pametneje ključ obešati nad vrata ali si v višini, ki je otroci ne dosežejo, zavrtati v vrata kljuko za zapiranje?

Isti način je potem uporabil tudi za ozdravljenje njenih telesnih motenj. V budnem stanju ni znala povedati, kako so nastale, v spečem pa je odkrila njihove zveze. Vsaka motnja je imela svoje ozadje v kakšnem močnem čustvenem pretresu ob očetovi bolniški postelji. Če se jih je v hipnozi spominjala in jim dala duška z besedami, da se je v prej potlačeni čustvih sprostila in se z besedami „izkašljala“, so bolesterne motnje izginile za vedno.

Posebno pozornost pa je vzbudil tale dogodek. Bilo je poletje. V hudi vročini je dekleta silno žejalo, toda od nekega dne naprej — vzroka spet ni znala povedati — ni mogla ničesar popiti. Kakor hitro je kozarec vode nagnila k ustom, že ga je krčevito odstavila. Kazalo je, da je bila v takih trenutkih duševno „kakor odsotna“.

To je trajalo že približno šest tednov. Tedaj jo je dr. Breuer hipnotiziral in tako je v spečem stanju sama pri sebi govorila o svoji angleški spremljevalki, ki da je tako in tako nima rada. Potem je pa nadaljevala z izrazi očividnega odpora in studa, da je prišla nekoč k tej svoji spremljevalki v sobo in videla, kako je njen psiček, ta ostudna žival, pil iz kozarca vodo. Zelo se ji je studilo, rekla pa ji ni nič, ker je hotela biti „olikana“.

Ko je tako v umetno spečem stanju dala še enkrat duška svojem odporu proti takemu početju in se „do konca izkašljala“, je na mah hotela piti. Izpila je v dušku veliko vode in se zbudila iz hipnoze s kozarcem na ustnicah.

Ta primer je zdravniku pokazal, kako so nastali znaki histerije: potlačena čustva, ki niso našla utehe, izginejo iz spomina in se pogreznejo v podzavest. Toda s tem še niso odpravljena, ampak samo zadržana kakor voda v jezú. Zato tudi niso izgubila svoje sile, marveč se obesijo na druge predstave, kakor se je tu omenjeni stud obesil na predstave kozarca vode in tako povzročal bolesterne pojave. Če se nam posreči vso čustveno na-

vlaklo, ki je zašla v napačno strugo in bila tako rekoč zajeta, zopet spraviti v tek in utešiti, tedaj bolezenski pojavi izginijo.

Pri tem načinu zdravljenja da zdravnik bolniku priložnost, da se v neprisiljenem razgovoru do konca „izkašlja“: pove vse, kar mu v zvezi med spominskimi podobami pride na misel, zlasti dogodke iz zgodnje mladosti.

Pravzaprav je to že prastara modrost. Vsi vemo, da se mora človek „izkašljati“, to je porazgovoriti in dati v besedah duška temu, kar ga teži. Dokler tega ne storimo, smo čemerni, sitni, nervozni, zadirčni in zamerljivi. Ljudje pravijo: „Nekaj si išče!“ Kaj si išče? Navadno imamo vtis, da si išče prepir, kreg.

Včasih človek sploh ne zdrži več: izbruhne, plane z besedo na dan, zabrusi v obraz vse, kar je imel na jeziku in na srcu. Potem pa se obrne in reče: „Temeljito sem se izkašljaj, zdaj mi je bolje.“

Vsi pa seveda niso taki. Nekateri se ne morejo tako „izkašljati“. Priporočljivo pa sploh nobenemu ni. Tistemu, ki se ta-

Vsakršnih „pasti“ v stanovanju kar mrgoli. Pa smo vseeno tako malomarni do vseh. Res čakamo na nesrečo?

Deset zapovedi za može

● Ne bodite prijazni le do drugih in ne mislite, da se doma lahko neovirano predajate slabi volji.

● Utujenost ni le vaš privilegij. Tudi žena sme biti včasih utrujena in pomoči potrebna.

● Če vas žena vpraša, kakšno obleko naj obleče, ji svetujte.

● Ne preklinjajte pred otroki, kajti zaman boste zahtevali, da vas otroci ne bodo posnemali.

● Če ste napravili napako, jo tudi priznajte. Ne bo vam padla krona z glave. Izgovori: „Če jajce ne bi bilo premeško kuhano, bi si ne bi bil mogel pomazati kravate!“, so prazni!

● Kosilo in večerja nista zaradi poslušanja in glasnega komentiranja radijskih poročil, ampak včasih tudi zato, da se družina med seboj pomeni.

● Kadar imate goste, ne smete pozabiti na hišno gospodinjo. Natočite ji kozarec in pohvalite jo, čeprav je „le vaša žena“.

● Kadar se vrnete s službenega potovanja, se pomenite z družino in se ne zaletite najprej k televizorju.

● Do žene bodite pozorni in ji kupite za god darilo, toda imejte nekoliko fantazije in je ne sprašujte neprestano, kaj bi hotela imeti. Presenečenje ima namreč svoj čar!

● Če vam žena pripoveduje, jo poslušajte in ne zehajte: pripovedovanje ni le pravica zakonskih mož.

Deset zapovedi za žene

● Kadar vas popade „pospravljalna mrzlica“ ne terorizirajte cele družine. Stanovanje ni izložbeno okno in človek ni zaradi

stanovanja, ampak stanovanje zaradi človeka.

● Če vam mož pri delu pomaga, ne postanite takoj nervozni, češ saj ničesar ne najde in kako strahotno neroden je.

● Ne pospravljajte moževe pisalne mize ali njegove škatle z orodjem, ker boste gotovo vrgli kaj važnega v smeti, pa bo ogenj v strehi.

● Če zbirate recepte, počakajte, da mož časopis najprej prebere in šele nato si jih izrežite.

● Ne pokvarite možu teka z neprestanimi vzdihji: „Le kaj naj jutri skuham?“

● Ne mislite, da je za doma vse dobro. V stari obleki in nepočesani niste ravno prikupni.

● Mode ne posnemajte za vsako ceno. Če tehtate 80 kg, gotovo ne boste nosili mini kril.

● Dopoldne se ne sprehajajte v nočni srajci po stanovanju, pa če je še tako zapeljivo lepa.

● Tudi ne hodite spat z navijalkami na glavi in debelo oblogo masne kreme na obrazu.

● Ne razstavljajte vseh kozmetičnih pripomočkov v kopalnici. Če že uporabljate majhne lepotne trike, jih rajši shranite v predal.

Hoja in hoja

Poznamo ljudi, ki hodijo vedno le počasi in enakomerno. Teh je največ med starejšimi in stariimi. So pa tudi taki, ki vselej hitijo in delajo vtis prizadevnosti. To so tisti, ki med hojo trenirajo.

Kaj se pravi trenirati? Če gre za mlade športnike, za atlete ali smučarje, ki prizadevno hodijo, tedaj vemo, da se pripravljajo na tekme; če pa gre za starejše, za take, ki ne tekmujejo več, tedaj nam pomeni beseda treniranje nekaj bolj splošnega.

Odrasli hodijo predvsem zaradi zdravja, da bi izboljšali presnavljanje, da bi se prepotili, da bi bolje spali in podobno. Nekateri hodijo tudi zaradi tega, da

bi ohranili vitko postavo, da bi izgubili odvečne kalorije. Med ljubitelji sprehodov pa je kajpada tudi veliko takih, ki gredo v naravo, da bi se sprostili, da bi se lepše pogovarjali ali pa da bi kaj premislili.

Kako naj bi hodili: mirno, dostojanstveno, kakor tisti zastopniki stare generacije, ki se nikoli niso ukvarjali s športom, ali pa tako, kakor tisti, ki trenirajo? Ali bi naj bili pri vsakdanji hoji bolj podobni človeku, ki je že v letih, ali pa mladim?

Če je naš namen, da bi imeli od hoje dvojno korist — prvič, da opravimo potrebno pot, in drugič, da obenem treniramo, tedaj se bomo odločili za hojo mladih, vzgojenih v športu.

Kot prvo pravilo bomo upoštevali: daljši korak! Kako dolg? V naselju 80 do 90 cm dolg korak, na poljskih in gozdnih stezah pa še daljši. Dolg korak namreč pomeni bolj učinkovito gimnastiko za mišice, vezivno tkivo in sklepe.

Svetujemo pa tudi hitrejši tempo. Zaradi srca, ožilja in dihal. Znano je, da je živahna hoja, posebno v naravi, na svežem zraku, zelo učinkovita vaja za obtočila. Ameriški športni fiziologi priporočajo astronautom in pilotom kar najhitrejši tempo hoje, skoraj 8 km na uro (točno povedano: svetujejo jim, da bi prehodili trikrat na teden po 8 km v času 60 do 72 minut).

Ko se odločimo za hojo zaradi njenega fiziološkega učinka na mišice, sklepe in notranje organe, ne bomo ostali le na ravnih sprehajališčih; zavili bomo tudi v breg, na steze, ki vodijo navzgor in navzdol. Tako bomo med hojo po malem telovadili: pognali se bomo v breg, preskočili kakšno ograjo ali jarek.

Če pa gremo na dolgo pot, na primer na visoko goro, bomo hodili povsem drugače: enakomerno, ekonomično. Korak bo krajši, tempo počasen. Živahne variacije med hojo priporočamo predvsem tistim, ki si vzamejo med tednom le kdaj pa kdaj urico časa za treniranje po poljskih in gozdnih stezah.

Glede na rastoče zanimanje ljudi za hojo posvečajo ponekod po svetu vse večjo pozornost sprehajališčem, gradijo pa tudi posebne prožne steze za ljubitelje treniranja med hojo in tekom.

Uganka

P. H. Morris, manager varietejske agencije „Stella“, je moral vsak dan po telefonu poslušati grozljivo nekega neznanca, ki mu je zagotavljal, da so mu dnevi šteti.

Kdo je bil ta neznanec?

Morris je sumil Henrika, metavca nožev, ki ga iz različnih razlogov ni več najel za varieté.

Morris se je peljal k svojemu prijatelju Macu, lastniku kavarne, in mu razodel, kaj se mu dogaja.

„Mislim, da poznam tega neznanca“, je rekel Mac takoj, „a nisem pripravljen nikogar imenovati!“

„Tega ti tudi ni treba,“ je rekel Morris. „Na tale listek sem napisal pet imen. Če je tisti, ki ga ti sumiš, med njimi, samo pokimaj.“

Ko je Morris pet imen prebral, je Mac pokimal. Morrisu je bilo jasno, da je tisti neznanec Mac. Zakaj?

(Rešitev v prihodnji številki).

REŠITEV UGANKE iz prejšnje številke: Pasja vas ima 5115 prebivalcev.

ko „izkašlja“, je sicer lahko, a gorje onim, ki ga morajo poslušati, prenašati. Lahko se je „izkašljati“, se obrniti okrog in biti dober, toda tisti, ki je tvoj „kašelja“ prenašal, navadno ni takoj dober, zboli ob njem, užaljen je, zlepa te več ne pozabi. Zamera je tu in sedaj bo začel on „iskati“.

Zato je res potrebno pravo razčlenjevanje duše: ko se v odkritem, zaupnem razgovoru s človekom, ki te razume kot prijatelj, obenem pa kot poznavavec ljudi, do konca izpoveš in „izkašljaš“ vse, kar te teži. Tako je človeku potem res laže.

Ni treba, da se zavedaš, kaj je bilo tisto, kar te je težilo. Dovolj je, da si imel priložnost, temeljito se porazgovoriti in tako svojo dušo utešiti, ko si imel zavest, da te je nekdo res z razumevanjem poslušal in ti dajal pri tem modre nasvete in pobudo za življenje.

Včasih ljudje sploh niso ne prav bolni, niti prave pomoči potrebni: manjka jim samo priložnost za tak razgovor. Če pa jo imajo, so pomirjeni.

Dr. A. Trstenjak

● NIKOLAJ TAVELIĆ, Šibenčan, frančiškan in afriški mučenec, je bil 21. junija prištet k svetnikom. Okrog 15.000 Hrvatov ter 500 Slovencev iz domovine in izseljenstva se je udeležilo te slovesnosti v Rimu. S papežem je somaševalo tudi šest škofov iz Jugoslavije. Pri kanonizaciji je bilo navzočih čez 500 duhovnikov.

● Januarja 1971 se bo začela sinoda v ZAHODNI NEMČIJI. V ta namen so razdelili 21 milijonov vprašalnih pol nemškimi katoličanom. Doslej je prišlo že 5 milijonov odgovorov.

● XIII. marijanski kongres se bo vršil od 6. do 15. avgusta 1971 v ZAGREBU. Geslo kongresa bo: „Marija in današnji svet“.

● Katoliške šole v VENEZUELI, ki jih vzdržuje Cerkev, bodo prisiljene prenehati s poukom, če jih vlada ne podpre z denarjem. S tem pa bo ostalo 250.000 revnih dijakov brez možnosti šolanja, kar bo povzročilo v deželi še večje nezadovoljstvo.

● V Haagu na NIZOZEMSKEM so pri zadnjih občinskih volitvah izvolili v občinski odbor redov-

Slovinci ob meji

GORIŠKA — V proslavo 25-letnice obnove slovenskih šol v Gorici so dijaki slovenske enotne srednje šole in učenci osnovnih šol nastopili s pestrim sporedom v Katoliškem domu v Gorici. — Klub starih goriških študentov se je udeležil odkritja spominske plošče slovenskemu jezikoslovcu p. Stanislavu Škrabcu na Kostanjevici nad Novo Gorico. — Na igrišču pri cerkvi v Štandrežu je bil tudi letos tradicionalni Poletni kulturni praznik. Poleg gostov so nastopili domači cerkveni zbor, šolska mladina in člani dramskega odseka.

Zapeli so tudi Fantje izpod Gramade. — Na Pevmi so slavili dvojni farni praznik: poleg farne „šarge“ je domači župnik g. Anton Rutar obhajal bisernomašniški jubilej. Vsa fara je na ta dan pokazala svojo hvaležnost jubilanту, ki je že 32 let župnik na Pevmi.

V OGLEJU je bilo slovesno praznovanje patronov sv. Mohorja in Fortunata. Pri slovesni maši so berilo in evangelij prebrali tudi v slovenščini. Za Slovence je imel govor dr. K. Humar. Pri večerni prireditvi sta nastopila tudi goriški moški zbor Mirko Filej in folklorna skupina Olympia, ki je pokazala slovenske primorske plese.

TRŽAŠKA — V Marijinem domu v ul. Risorta so za konec letošnjih prireditev nastopile skavtinja z dvema veselima pri-

nico s. Marijo Jožefo, učiteljico na ljudski šoli. Znaná je po tem, da se zavzema za izboljšanje stanovanjskih razmer delavskih družin in za občinski park z napravami za igranje.

● Komunistični aktivisti v ALBANII bodo, kot je poročal radio iz Tirane, ustanovili nove krajevne odbore z namenom, da med ljudmi popolnoma izkoreninijo vsako vero. Ta akcija velja muslimanstvu, pravoslavju in katolicizmu v Albaniji.

● 446 duhovnikov škofije Piacenza (Italija) je z glasovanjem izvolilo novega generalnega vikarja škofije. Škof je na ta način hotel uveljaviti večje pravice duhovnikov pri upravi škofije.

● V INDIJI je bil ustanovljen poseben odbor za reformo poljedelstva. V odboru so zastopani člani različnih veroizpovedi. Pobudo za ta odbor je dala katoliška Cerkev v Kottayamu.

● V ESSENU (Nemčija) je dal evangeličanski župnik zgraditi majhno telefonsko centralo. Iz nje oddajajo vsak dan — sedaj že deset mesecev — dveminutno

zoro. — V Ricmanjih so blagoslovili temeljni kamen za nov župniški Baragov dom. Prosvetno društvo Igo Gruden iz Nabrežine je v društveni dvorani igralo veseloigro „Županova Micka“. — Za deveto obletnico otvoritve Marijinega doma v Rojanu je domači cerkveni pevski zbor navdušil navzoče s slovenskimi pesmimi. Ansambel mladih z Opčin je ob zvokih narodnih pesmi žel zaslužen ploskanje. — Na trgu pred cerkvijo na Repentabru se je vršil slovenski tabor, posvečen 25-letnici konca vojne in osvoboditve izpod fašizma in nacizma.

KOROŠKA — V fari Miklovo Zale v Št. Jakobu v Rožu je vsa fara slovesno obhajala novo mašo rojaka Hanzeja Dersula. — V Kulturnem domu v Ločah je bil večer slovenske pesmi.

pridigo. Pri pridigah sodeluje dvajset ljudi: devet pastorjev in enajst laikov. Pridige so namenjene predvsem bolnikom in stariim ljudem, ki ne morejo v cerkev, poslušajo jih pa tudi drugi, sedaj že okoli 15.000 ljudi. Zanimanje za pridige raste.

● NA DANSKEM je bila ustanovljena prva Krščanska ljudska stranka. Zadnji povod za ustanovitev te stranke je bilo to, da je danski parlament sprejel nove zakone glede splavov.

● ČILSKI ŠKOFJE so ponovno izjavili, da podpirajo zahteve po agrarni reformi v korist malih kmetov. Čilski episkopat je že leta 1961 ustanovil Inštitut za študij agrarne reforme. Nato je razdelil veliko cerkvene zemlje med male posestnike.

Slovenci po svetu

ARGENTINA — Praznik junakov je bil naslov prireditve v Slovenski hiši v Buenos Airesu, s katerim so počastili 25-letnico nasilno pobitih slovenskih protikomunistov. Polaganju venca pred spomenikom argentinskega osvoboditelja generala San Martina so se pridružili tudi slovenski otroci z rdečimi nageljni in so tako počastili neznane grobove po slovenskih gozdovih in jamah trohnečih 12.000 trupel. — V vseh slovenskih društvenih domovih je bil častni gost in predavatelj pisatelj Karel Mauser, ki je prišel na obisk iz ZDA. Od-

vroča vprašanja :

Trenja v Cerkvi

Zadnja leta smo priče raznim trenjem v Cerkvi, trenjem med bolj naprednimi in manj naprednimi, med verniki in duhovniki, med duhovniki in škofi in celo med nekaterimi škofi in papežem. Marsikdo se zaskrbljeno sprašuje, kam gre Kristusova Cerkev.

Vendar stvar le ni tako huda, kot se na prvi pogled zdi.

Najprej je gotovo to, da so podobne napetosti v Cerkvi vedno bile. Če jih je bilo v zadnjih desetletjih manj, je bilo to zato, ker so jih skušali vselej hitro zadušiti, češ da se ne spodobijo za božjo Cerkev. Vsaj danes nam je jasno, da ni dušenje drugačnih mnenj nobena rešitev.

Ta trenja je treba sprejemati kot nekaj naravnega v življenju Cerkve, čeprav bi si človek morda bolj želel, da bi jih ne bilo. O resnicah, ki so gotovo od Boga razodete, ne more biti nesoglasij, o vseh ostalih pa so možna različna mnenja. In iz različnih mnenj morejo nastati trenja.

Pa še to drži, da so napetosti v Cerkvi lahko za Cerkev koristna. Kako sumljiv mir je vladal v Cerkvi pred Janezom XXIII.! Od tedaj naprej je pa toliko živahnega razčiščevanja. Res gredo včasih diskutanti v trditvah predaleč, a mogoče le ne bi bilo pretirano trditi, da je tudi za tem vrenjem v Cerkvi Sveti Duh.

Seveda bi pa bilo treba vse nesporazume reševati mirno, človeško.

Naj združuje Cerkev v sebi razne teološke šole, razne oblike pobožnosti, razne načine svoje upravne ureditve. A ob vsem tem naj ostane Cerkev ena.

rasli in mladi so bili navdušeni, da so osebno spoznali pisatelja povesti „Ljudje pod bičem“. — 14. obletnico blagoslovitve Slovenske hiše so proslavili dopoldne z mašo za pok. škofa doktorja Gregorija Rožmana, popoldne pa z godbo in priložnostnimi govori. Nastopili so srednješolci, zbor škofovega zavoda, dekliški zbor Škofovega zavoda, dekliški godba na pihala. Mladina je priredila običajne športne dneve. Igre se vrše izmenoma v krajevnih prosvetnih domovih. — Liga žena in mater prireja redne sestanke o aktualnih družinskih vprašanjih sedanje slovenske emigracije. — V mali dvorani Slovenske hiše se vrše kulturni večeri, ki jih organizira Slovenska kulturna akcija. — V Mendoza so otroci uprizorili pravljeno spevoigro „Kresniček“. — Mešani zbor Slovencev iz Men-doze se je odzval povabilu in pel

pri farnem žegnanju Lujanske Marije v sanluisški provinci. Cerkev sta prenovila s sodelovanjem slovenskih podjetnikov župnika gg. Janez in Tone Ogrin.

ZDA — Slovenski spominski dan ob 25-letnici slovenske narodne tragedije se je vršil v cerkveni dvorani Sv. Vida v Clevelandu s spominsko akademijo, cerkvene slovesnosti pa pri Lurški Gospe: sprevod narodnih noč, polaganje venca, maša za vse slovenske nasilno pobite žrtve med vojno in po njej. — Na Slovenski pristavi so pripravili slovesno komemoracijo vetrinjske žaloigre člani Zveze društva slovenskih protikomunističnih borcev Tabor.

TORONTO — Letošnji XI. Slovenski dan so Slovenci posvetili 25-letnici svoje politične emigracije.

od doma

Z izvirni in mnenjskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! — Op. ured.

kaj pravijo doma in po svetu

POLJEDNO DESETERNO

KLIC TRIGLAVA

LONDON, 3. SEPTEMBRA 1968.

LETO XIX. ŠTEV. 226.

Spomenik

Konec maja smo obhajali 25-letnico nasilnega vračanja slovenskih protikomunističnih borcev iz Vetrinja v Jugoslavijo, kjer so jih komunisti brez vsakega sodnega postopka, z žico zvezane na hrbtu, zverinsko pobili s strelom v tilnik. Resna ocena je, da je tedaj bilo umorjenih okoli deset tisoč Slovencev.

Številka je tako pretresljivo visoka, da je na primer ljudje na Zpadu, čim jim to omenite, enostavno ne morejo verjeti, ker se zares zdi nedojemljivo, da se je mogla najti sredi dvajsetega stoletja, sredi civilizirane Evrope, politična skupina, ki je na vrhuncu svoje moči izvršila tak pokol nad lastnimi sorojaki. Številka je tako neverjetno grozna, da je na primer ne morejo verjeti tudi mlajši rodovi v domovini, ki niso doživljali tistih dni po končani vojni, ko sta strahovlada in sovraštvo dosegli svoj višek.

Izračunano je, da bi krste tako pobitih ljudi segale nekako od Ljubljane do Kranja, ako bi jih postavili v vrsto. Ko to premislimo, zločin zares zazija v vsej svoji grozoti. Zato smo leta 1953. tudi zapisali, da so si slovenski komunisti v kočevskih jamah in drugod po Slovenskem tiste dni pomladi 1945. postavili tak spomenik, ki jim ga ne bi mogel izklesati noben kipar. Spomenik, ki bo pričal in obenem obtoževal Komunistično partijo Slovenije in njene tedanje voditelje za največji zločin v slovenski zgodovini. Tudi to je nekaj, če je že nekdo hotel biti v zgodovini tako „slavno“ ovekovečen...

Zato je prav, da je Zveza društev slovenskih protikomunističnih borcev „Tabor“ izdala Belo knjigo o tem strašnem genocidu, Matico mrtvih, z navedbo imen vseh tistih pomorjenih Slovencev, za katere je bilo moč zbrati podatke na osnovi pričevanj preživelih v domovini ali v tujini. To je bil tem težji posel, ker ni prav nobenih uradnih virov na razpolago, kolikor so pobesneli partizani v tistih dneh sploh mislili na kaj takega. Le oznaka „v vojni pogrešani“ daje slutiti, kaj se za tem skriva.

Naj bo ta Matica mrtvih v spomin pobitih; v pouk in opomin sedanjim rodovom, da nekoč z zadoščenjem operejo ta krvavi madež v slovenski zgodovini; in v svarilo bodočim rodovom, kam lahko zavede nebrzdana slap po oblasti, ako narod pozabi, da mora vedno bedeti nad svojo svobodo.

Klic Triglava, London, 6. junija 1970, str. 2.

Žgoča stran sedanosti

Z „žgočo stranjo sedanosti“ se je oglasila v DELU Draga Ahačič pod naslovom „Kulturna vzgoja mladine“:

„Resda imamo družbenopolitične oziroma kulturno-prosvetne organizacije, ki bi s pomočjo svojih, po vsej Sloveniji razporejenih mrež lahko marsikaj storile za kulturno in splošno vzgojo mladine, če jim

BLEJSKA DOBRAVA — Tu so odprli nov proizvodni oddelok obrata avtomatskih telefonskih naprav kranjske Iskre. Izdelki bodo za znano firmo Siemens v Zapadni Nemčiji. Objekt je stal dva milijona dinarjev in zaposluje trenutno 86 delavk, pozneje pa se bo to število povečalo na 300.

BOHINJ — Že šestnajstič so Bohinjci priredili turistično folklorno prireditev „Kmečka ohcet“. Prikazali so vse stare gorenjske poročne običaje, ki so zanimali zlasti tuje. Poroka je bila pri Sv. Janezu ob začetku jezera.

BREŽICE — Trgovsko podjetje Ljudska potrošnja je uredilo v bivšem narodnem domu nov hotel Turist. Zgradbo so popolnoma obnovili in preuredili. Novi hotel ima 23 udobnih sob ter dve stanovanji, skupno 50 ležišč.

CELJE — Celjsko podjetje Žična je slovesno proslavilo 40-letnico obstoja tovarne. Ob tej priložnosti so odprli novo proizvodno halo, ki naj bi pomagala pri nadaljnjem razvoju tega velikega celjskega podjetja. Bruto proizvodnja dosega višino 6 milijard dinarjev na leto; v petih letih bi jo radi podvojili.

CERKVENJAK V SLOVENSKIH GORICAH — V Cerkvjenjaku so predali svojemu namenu vodovod, katerega gradnja je veljala okoli 300 tisoč dinarjev. V tem znesku pa ni všteto prostovoljno delo občanov, ki so pomagali pri izkopu enajstih kilometrov jarikov za vodovodno omrežje.

FALA — Cestno podjetje iz Maribora je asfaltiralo približno tri

tega ne bi vnaprej preprečevala ozka politična izhodišča in zgrešeno osnovno pojmovanje vzgoje. Delo teh organizacij je usmerjeno zgolj v politično vzgojo, ki pa je njen rezultat nezadosten, kot kažejo izkušnje; to pa predvsem zategadelj, ker nobena politična vzgoja ne odgovarja na tista intimna eksistenčna vprašanja, ki najbolj mučijo mladega človeka. Poleg tega pa je morala družbene učinkovitosti, ki je neločljivi del vsake politike, večkrat v nasprotju z moralo posameznika, ker se njene vrednote spreminjajo v skladu z dnevnimi političnimi potrebami. Razmišljajoči in tenkočutni mladi človek, ki ga življenje še ni navadilo na kompromise, pa ni pripravljen za prevrčanje moralnih kozolcev; tudi ne presoja določene politike in družbe po njenih izjavah, ampak po dejanjih. Odtod neuspeh politične vzgoje pri najbolj razviti mladini, razen tistih, ki so se zavestno odločili za karierizem.

Medtem ko se v časopisju vseskozi povečujejo: socialistična demokracija, svoboda, enakost, samoupravljanje, pravičnost, resnica, strokovnost, odgovornost, samostojnost mišljenja, načelnost, socialistična etika in kar je še takih besed, pa v vsakdanjem življenju kar naprej uspevajo nesocialnost, zatiranje, diskriminacija, nepotizem, birokratizem, krivica, neodgovornost, koristolovstvo, karierizem, hlapčevstvo in vsakršna amoralna. Kako naj se neizkušen, občutljiv mlad človek znajde v tem?

Ni čuda, če se osveščeni mladi človek, razočaran nad vsem, v kar bi rad verjel, v svojem odporu in uporju zateče k najbolj skrajnostnim reakcijam, od kriminala do alkoholizma in samomora, ni čuda, če se povprečna večina prepušča vsem plehkim mamilom potrošniške malomeščančine, ni čuda, da znaten del mladine danes išče zatočišča v religiji.“

Klic Triglava, London, 11. julija 1970, str. 6.

Dialog ali monolog?

družina

„Družina“ izhaja dvakrat na mesec izvod stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin za inozemstvo

Od maja lani je v naši javnosti mnogo slišati o klerikalizmu kot o družbeni nevarnosti. Pobuda za takšne ideje prihaja v glavnem od članov Zveze komunistov.

Od začetka je bilo vse v najlepšem redu. Kritizirali so posamezne pojave klerikalizma, včasih celo konkretno. Potem ko je pa začelo primanjkovati materiala za kritiko in ocene klerikalizma, pa so se začeli pojavljati splošni glasovi, ki so ocenjevali za klerikalizem vse, kar je v zvezi z vero in „civilnim“ življenjem.

Na božič lani je Janez Švajncer na konferenci ZK MVZ menil, „da se bo morala ZK odločneje kot doslej zoperstaviti političnemu vplivanju Cerkve na del mariborskih študentov“. Ob isti priložnosti je Rudi Lešnik opozoril, da bo treba posebno pozornost posvetiti študentom, ki zavestno izražajo idealistične koncepcije.

V letošnji 9. številki študentskega lista Katedra se Dušan Zbašnik zavzema za „totalizirano šolo“ — v kateri bi bilo odpravljeno zlo, ki mu pravimo brezidejnost pouka. Pri branju njegovega zelo razburjivega članka „OMIŠLJANJE POSLANSTVA“ mi sicer ni bilo čisto jasno, kaj naj bi poleg življenjsko potrebnih predmetov učenci v šoli dobili. Nekaj časa se zavzema za šolo, kjer se bo vzgajalo samo v socialističnem duhu. nekaj časa za ploden nazorski dialog v šoli, ki naj bi opredeljeval mladino za materialističen svetovni nazor.

Pri vseh omenjenih primerih me ne moti to, da to sovпада s kampanjo v vrstah članov ZK proti klerikalizmu, temveč nekonkretnost. Iz omenjenih misli veje vtis, da gre za dogmatično (ali pa tudi ne) prepričanje, da je vera posameznika nujno vezana na njegove kleri-

kilometre cestišča na obdravski magistrali pri Selnici in falski elektrarni.

JESENICE — Jeseniška železar-
na se je morala boriti z velikimi težavami v prvem polletju. Primanjkovalo je koksa, starega železa in grodlja. Manjka ji pa tudi strokovnih delavcev, pa tudi razne okvare na strojih so se pojavile. Zato niso dosegli postavljenega načrta, razen v proizvodnji izdelkov za prodajo, kjer so izdelali za 3.000 ton več, kakor je bilo predvideno. Izdelali so 170.800 ton blaga.

JEZERSKO — Zadnje dni julija so končali obnovo in asfaltiranje štiri kilometre dolgega cestnega odseka na mejni prehod Jezerski vrh. Tako je sedaj ta obmejni prehod, ki je bil dalj časa zaprt, spet odprt.

KOPER — V Kopru so letos prvič priredili sejem „Primorska razstavlja“. V osmih dneh je sejem obiskalo 52.000 ljudi, med njimi tretjina tujcev. Skoraj vse razstavljeno blago je bilo prodano, bilo je sklenjenih tudi veliko pogodb za poznejšo dobavitel. Kljub nekaterim pomanjkljivostim se lahko reče, da je sejem zares uspel.

KRANJ — 7. avgusta so odprli mednarodni gorenjski sejem v Kranju, ki je letos že dvajseti. Zanimanje razstavljalcev je iz leta v leto večje. Na letošnjem sejemu je razstavljalo 375 raz-

Ptuj

stavljavcev, med temi 61 iz drugih držav. Podjetjem iz Avstrije, Italije, NDR in Švedske so se pridružili razstavljavci iz Švice, Danske, Japonske, Nizozemske in Liechtensteina. Na modni reviji so prikazali 220 modelov domačih in tujih proizvajavcev. Lanski sejem si je ogledalo 185 tisoč obiskovavcev, ki so kupili za več kot 50 milijonov blaga.

KRIŽE — V Križah pri Trziču že dalj časa gradijo novo šolo. Imajo težave, ker jim pri delu primanjkuje cementa in betonskega železa, ki sta trenutno v Sloveniji silno iskana. Vendar upajo, da bodo do zime z deli tako daleč, da bodo pozimi lahko nadaljevali z notranjo ureditvijo nove šole.

KRŠKO — Med vlada republike Slovenije in Hrvaške so v teku razgovori o gradnji jedrske (atomske) elektrarne. Elektrarna naj bi stala v Krškem in bila last obeh republik. Vsaka republika bo dala polovico sredstev za gradnjo. Elektrarna bo imela začetno zmogljivost 600 megavatov, možno jo bo pa povečati do 3.000 megavatov. Gradnja je preračunana na milijardo 400 tisoč dinarjev.

KUZMA — Soboško podjetje Potrošnik je zgradilo v tem obmejnem kraju novo trgovino v preurejenem zadruženem domu. Trgovina je deloma samopostrežna, deloma pa urejena po navadnem načinu prodajanja. Potrošnik je vložil v novo trgovino 600.000 dinarjev.

LAŠKO — V Globokem in v bližini Laškega so precejšnja ležišča dobre glin, ki bi bila uporabna za razvoj keramične proizvodnje, predvsem za izdelovanje keramičnih ploščic za oblaganje sten in podov, po katerih je veliko povpraševanje in jih sedaj uvažajo iz tujine. Italija in še nekaj držav je pripravljene kupovati na pol predelano glino za žganje ploščic.

LENDAVA — Cesto prvega reda Lendava—Mursko Središče ure-

kalistične težnje. Da pa kdo javno izraža idealistične misli — to je že vredno pozornosti in opreza. (Idealistične koncepcije so po mnenju dobršnega dela članov ZK verske koncepcije, vera v Boga.)

Nekatere zgoraj omenjene posameznike osebno poznam in se z njimi od časa do časa tudi pogovarjam. Nihče mi še nikoli ni rekel ničesar, kar bi bilo podobno njihovim izjavam na sestankih ali za časopisje. Nikjer ni moč zaslutiti niti najmanjše pripravljenosti na dialog. Iz vrst vodilnih v ZK se slišijo dosti ugodnejši glasovi (S. Kavčič), kot pa iz vrst mladih komunistov. Bilo bi mi nekako razumljivo, če bi se mladi verni ljudje ne razumeli s starimi komunisti (tu mislim na komuniste po prepričanju in ne po članstvu), ne morem pa razumeti, da so naši kolegi istih let tako zaprti za dialog. Živimo skupaj, v istih študentskih domovih, hodimo v iste šole, hranimo se v istih menzah, pa se nas izogibajo. Pri idejnih problemih poznajo z nami le monolog.

Predpostavljam, da ravno ta zaprtost za dialog, nekonkretnost, diskusije za zaprtimi vrati ustvarjajo oviro za dialog. Če skupina mladih, kjer so slučajno (pa tudi ne) vsi verni, igra nogomet, je to že škodljivo. Če pa mladi z materialističnim prepričanjem nočejo s kolegi drugačnega mišljenja pogovora o spornih vprašanjih, je pa to „partijnost“ in je vse v redu. Čas bi bil, da se mladi ljudje z materialističnim prepričanjem odprejo za dialog z drugače mislečimi. Ni treba, da dialog začno, povsem zadostuje, da so za dialog odprti.

Mi mladi, ki si sedaj nekako stojimo drug drugemu nasproti, bomo s časom ostareli. Takrat bomo prav gotovo še manj pripravljeni na medsebojen dialog, živeli pa bomo drug ob drugem: v isti tovarni, v istem bloku. Bilo bi obojim v korist, če bi nemudoma začeli z dialogom; kjer koli. V kavarni, v čakalnici — kjer koli.

Družina, Ljubljana, 21. junija 1970, str. 15.

Ne 5 odstotkov, temveč 1,45 odstotkov

Ravnokar je minilo štiri leta mojega dela v Nemčiji. Izhajam iz verne družine. Starši so nas vseh deset otrok lepo vzgojili. Smem reči, da sem tu svojo vero utrdil. Če bi je pa ne imel, ne vem, kaj bi bilo z menoj.

Pišem vam zato, ker se po vaših časopisih piše neresnica o cerkvenem davku v ZR Nemčiji. „Rodna gruda“ navaja 7—9 odstotkov. Družina okoli 5 odstotkov. Ne prvo ne drugo ni pravilno. Pri meni je stopnja cerkvenega davka le 1,45 odstotka od bruto dohodka. Pozanimal sem se pri več prijateljih in izračunal, da cerkveni davek v pokrajini Württemberg ne presega 1,7 odstotka bruto dohodka. Ali ni to precejšnja razlika od tega, kar navaja npr. Rodna gruda?

Upira se mi tudi nasvet tega lista, naj se ljudje izjavijo za ateiste, da jim ne bo treba plačati cerkvenega davka. Morda govorim starokopitno, toda prepričan sem: kdor danes zaradi denarja zataji svojo vero, bo jutri pripravljen prodati svojo domovino in svoj materin jezik.

Družina, Ljubljana, 21. junija 1970, str. 15.

O „Kmečki ohceti“

Pred nedavnim smo doživeli poročno slavlje, ki se že šest let zaporedoma vrši v Ljubljani. Ta veličastna folklorna prireditev je pritegnila pozornost domače in tuje javnosti kakor tudi kmečkega prebivavstva.

To je bila vsekakor posrečena in hvale vredna zamisel prirediteljev, ki jo je treba samo pohvaliti.

Toda mi, ki smo zrasi na kmečki zemlji, na njej živimo in delamo in že desetletja opazujemo razne kmečke šege in običaje ter več ali manj pri njih aktivno sodelujemo, vidimo pri tej prireditvi, kljub vsej pestrosti prikazanih običajev, nekakšno praznino.

Vse poroke kmečkih ljudi, kolikor se jih spominjam, so se vršile v cerkvi. Saj si kmečki človek poroke drugače in drugje niti predstavljati ni mogel. To se je izražalo od oklicev v cerkvi pa do pročnega obreda pred oltarjem, ki je pomenil več kakor navaden običaj. Vsi drugi ženitovanjski običaji so bili bolj obrobnegega pomena in niso bili nujno potrebni. Tudi v slovenskih ljudskih pesmih, v katerih se opevajo ženitovanjski običaji, je omenjena cerkvena poroka. Saj pravi: „Pa sem jo peljal okrog oltarja...“, „Pred oltar ga bom peljala“ in podobno.

V novejšem času kmečki mladoporočenci, kakor vsi ostali lojalni državljani, da zadostijo predpisom zakona, storijo svojo dolžnost tudi na matičnem uradu. Toda kmečki običaji so nekaj drugega, so tradicija, ki je zasidrana v ljudski miselnosti, zato mora biti njihovo prikazovanje v skladu z resničnostjo brez ideoloških predsodkov.

Kakor ne bi bilo primerno, če bi se kmečki ženin in nevesta za prireditev oblekla v obleko naše moderne mladine, kakor jo vidimo na ulici, čeprav bi bila po svoje lepa; kakor ne bi bilo primerno, če bi se na kmečki ohceti prepevale italijanske popevke, čeprav bi bile marsikateremu všeč, ker bi ne bila to pesem našega slovenskega kmeta, tako naj bi se tudi kmečki poročni obred prikazal, kakor je bil v resnici.

Prepričan sem, da se tudi v bodoče v tem pogledu ne bo nič spremenilo, in tako bo ta lepa prireditev kljub vsej preprosti in slikovitosti kot neke vrste invalid, kateremu so iz njegove notranjosti izrezali važen organ in ga nadomestili z umetnim srcem ali ledvico.

Družina, Ljubljana, 5. julija 1970, str. 15.

Zakaj dvojno merilo?

4. junija sem se oglasil na RTV Ljubljana, da bi naročil čestitko dragi osebi za god. Uslužbenka je takoj začela pisati naročilnico. Toda kmalu se je zapletlo. Zahteval sem besedilo „za god“ in ne „za praznik“. Dobil sem negativen odgovor. Začudil sem se, zakaj v sobotah zvečer je v oddaji za Slovence po svetu čestitka „za god“ običajna stvar. Zlasti so mi ostale v spominu številne čestitke „Jožetu za god“ v soboto pred praznikom sv. Jožefa.

Želel sem dobiti od uslužbenke pismeno pojasnilo. Povprašala je pri šefu in se vrnila z njegovo besedo, da takih čestitk nimajo v navadi, oziroma da jih ne „prakticirajo“.

Ni mi preostalo drugega, kakor da naročim čestitko „za god“ pri radiu Celovec ali Trst. Tam oddajajo čestitke v taki obliki, kakor jo naročnik želi.

Zakaj za izseljenke drugače ko za nas?

Družina, Ljubljana, 21. junija 1970, str. 15.

Nasilje nad otroki

V koroškem „Vestniku“ pripoveduje zaskrbljena koroška mati o težavah, ki jih je s svojim otrokom doživela v celovški bolnišnici:

„Že pri vpisovanju svojega triletnega sina sem naletela na težave, ker sestra ni znala oziroma ni hotela vpisati slovenskega imena mojega otroka. Hotela ga je vpisati z nemškimi imenom. Ker ji tega nisem dovolila, mi je rekla, da naj dajemo otrokom nemška imena, ker je

jajo. Ker popravljajo več mostov, so uredili obvoze, tako da se promet odvija brez večjih zastojev. Cesta bo asfaltirana in dokončno urejena do konca septembra. S tem bo verjetno zadnja cesta I. reda v naši republici asfaltirana in dokončno urejena, kot bi morala biti že pred leti.

LJUBLJANA — 29 podjetij iz Slovenije zaposluje svoje delavce v tujini, predvsem v Zapadni Nemčiji. Ljubljansko Delo poroča, da nekatera podjetja delavce v tujino naravnost prodajajo. Inšpekcijski organi so namreč ugotovili, da sta poslovno tehnično sodelovanje in izvajanje investicijskih del v tujini v mnogih primerih samo krinka za lahek način zaslužka nekaterih podjetij. 15 odstotkov zaslužka delavcev gre v blagajno podjetij in to v devizah. Tudi nadomestila za dopuste delavcem plačajo v dinarjih, čeprav podjetja prejmejo za to devize.

LJUBLJANA — V visoki starosti 98 let je umrla v Ljubljani ga. Fanny Copeland, nekdanja lektorica angleškega jezika na ljubljanski univerzi. Pokojna je bila velika prijateljica Slovencev in slovenskih gora. Na njeno lastno željo so jo pokopali na pokopališču na Dovjem, v triglavski fari. Ga. Copeland je mnogo pisala o lepotah Slovenije.

LJUBLJANA — Ljubljanske trgovine so za dan borca pripravile prebivavcem čudno presenečenje. V vsem mestu ni bilo dobiti mesa in kruha. Podjetni Ljubljančani so šli kupovat oboje v Italijo.

Kranj

LJUBLJANA — Med Litostrojem in tovarno Renault so v teku pogovori o skupnih vlaganjih za nove gradnje. V Ljubljani naj bi zgradili nov obrat za proizvodnjo avtomobilskih delov, ki bi jih Litostroj izvažal v Francijo. V obratu bi bilo zaposlenih 2.300 delavcev. Poleg tega naj bi zgradili v Ljubljani še nov obrat za sestavljanje avtomobilov, v katerem bi bilo zaposlenih okrog 900 delavcev.

LJUBLJANA — Zavod za statistiko je ugotovil, da je slovenski turizem v prvem polletju začel dokaj slabo. V tem času je Slovenijo obiskalo 666 tisoč turistov, od tega 411 tisoč domačih gostov. V juniju je bilo tujcev le 79.000, ali 10.000 manj kot lani v istem času. Morda je vzrok tudi v tem, ker so šle cene v gostinstvu preveč navzgor.

LJUBLJANA — Predsednik Komisije za verska vprašanja v Sloveniji Pavel Bojc, je povabil na razgovor slovenske škofo posamič: najprej metropolita dr. Pogačnika, nato dr. Leniča, potem pa dr. Držečnika in dr. Grmiča. Poročilo pravi, da se je predsednik verske komisije s škofi razgovarjal o aktualnih vprašanjih odnosov med državo in Cerkvijo v Sloveniji.

LJUBLJANA — Podatek, da ima 9 trgovskih podjetij v Sloveniji poleg 500 prodajaln še 30 lastnih proizvodnih obratov, 5 hotelov, 8 servisov in 2 organizaciji za inženiring, v tujini pa 44 predstavništva in 11 mešanih družb, zgovorno priča, da slovenska trgovina naglo prerašča okvire zgolj prodajnih organizacij in postaja rastoča vsestranska dejavnost, ki širi svoje delovanje tudi na področja proizvodnje, turizma, storitvenih in drugih dejavnosti.

LJUBLJANA — V Ljubljani so spet obnovili staro promenado na nekdanji Aleksandrovi (sedaj Cankarjevi) cesti od pošte do Narodnega doma pred Tivolijem. Vožnja z avtomobili je od štirih popoldne pa do devetih

Avstrija nemška država. Opozorila sem jo, da živita na Koroškem dva naroda in da imamo tudi Slovenci svoje pravice; sploh pa imajo starši pravico, da svojim otrokom dajejo imena, ki so jih izbrali sami. Naslednje vprašanje je bilo, če zna otrok nemško. Ko sem ji odgovorila, da ne, me je tako nesramno začela zmerjati, da tega niti ne morem zapisati.

Ko sem šla pozneje otroka obiskat, sem zvedela, da se sestre zanj sploh ne brigajo, ker je ‚Windischer‘. Očitale so mi, da se z njim ne morejo pogovarjati, ker ne zna nemško. Povedala sem jim, da je moj materin jezik slovenski in da je zato razumljivo, da tudi svojega otroka najprej naučim slovensko in šele potem nemško. Prepričana sem bila, da zna vsaj ena izmed sester slovensko (čeprav so mi to zanikale) in sem jih opozorila na njihove dolžnosti. Pozneje sem zvedela, da je prav tista, ki je tako govorila o slovenščini, iz Podjune in da govorijo doma slovensko.“

Pustimo ob strani moralno „veličino“ te sestre — če je res, kar je koroška mati zapisala! Gre za nekaj drugega. Gre za to, da k tej koroški zgodbi lahko pristavimo še svojo, primorsko, in to danes v 20. stoletju, in tu, v tako imenovani kulturni Evropi.

Rekli smo, da bi h koroški zgodbi lahko dodali še svojo; povedala nam jo je slovenska mati s Tržaškega, kateri je baje neki zdravnik v otroški bolnišnici — na njene utemeljene pritožbe — svetoval, naj otroka nauči italijansko, ker da „smo v Italiji“. Tudi v tej bolnišnici je ostal otrok osamljen, ker se nobena sestra ni potrudila, da bi z njim govorila slovensko — čeprav vsaj ena zna slovensko. Zaradi vodstva očitvidno tega ne upa.

M. M.

Mladika, Trst, april 1970, str. 68 in 73.

Dejavnost Cerkve jih vznemirja

Katoliški GLAS

V Sloveniji spet bijejo plat zvona. Pa ne gre za kako povodenj ali požar, temveč za nevarnost, da bo katoliška Cerkev prevzela vlogo družbenega oblikovavca in usmerjevalca, ko so komunisti s svojimi organizacijami na vzgojnem in prosvetnem področju čisto odpovedali.

Izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije (SZDL) je smatral za potrebno, da je 30. junija na svoji seji razpravljal o delovanju katoliške Cerkve v Sloveniji. Prišel je do sledečih zaključkov:

V zadnjem času se množijo primeri, ko se Cerkev ne drži več samo svoje verske dejavnosti, temveč se skuša posredno ali neposredno uveljaviti tudi na raznih področjih družbeno-političnega življenja. Med takšne pojave spadajo — po mnenju slovenskih komunistov — neprekinjeno povezovanje s slovensko politično emigracijo, širjenje izvenverske dejavnosti zlasti med mladino, pritisk na starše in družino, obravnavanje družbeno-političnih vprašanj v verskem tisku, postavljanje zahtev do šole, tiska in radiotelevizije, vključevanje izrazitih nasprotnikov socializma v laični apostolat, organiziranje laikov kot posebnih družbenih skupin, ustanavljanje lastnih katoliških ustanov na področju javnega in družbenega življenja, oznanjanje cerkvene družbeno-politične, gospodarske, kulturne in moralne doktrine kot edine alternative za ureditev življenja.

Izvršni odbor SZDL je ob omenjenih pojavih prišel do zaključka, da se to ne sme več dopuščati, ker bi to pomenilo politizacijo Cerkve in bi se utegnilo sprevreči v odkrito klerikalno dejavnost. SZDL sodi, da se je treba spoprijeti s takšnimi težnjami in kršitvami že ob vsakem primeru in na konkretnem kraju, ne pa dopuščati, da se razra- stejo v splošen politični problem.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 2. julija 1970, str. 2.

Nestrpnost na Koroškem

Slovenska prosvetna zveza na Koroškem se je namenila predvajati v nekaterih krajih slovenskega in jezikovno mešanega ozemlja Koroške slovenski film „Samorastniki“, ki je bil narejen na podlagi istoimenske povesti pisatelja Prežihovega Voranca. Za dvorano se je Slovenska prosvetna zveza obrnila tudi na vodstvo „obmejnega doma“ (Grenzlandheim) v Pliberku. To pa je zavrnilo slovensko prošnjo z utemeljitvijo, ki priča o žalostnem duševnem obzoru in pokrajinski ozkosti koroških Nemcev. Odgovor je dovolj jasen in priča sam zase:

„Obmejni dom Pliberk je namenjen podpiranju domače kulture in umetnosti. Tako služi domovini in ohranitvi narodnostno politične podobe Koroške, kot je izšla iz plebiscita 10. oktobra 1920. Nikoli pa ne sme služiti enostranskim namenom, tudi če imajo kulturni značaj. Nevarnost, ki bi nastopila z dovoljenjem take prireditve, bi vodila k spopadu med slovenskim in nemškim prebivavstvom, kar je pa treba preprečiti v interesu naše dežele in posebej naše države.

Ravno v jubilejnem letu 1970, ko praznujemo enotnost in svobodo nemških in vindišarskih (tj. Nemcem naklonjenih Slovencev) Korošcev proti mejnemu slovenskemu sosedu, ki je vpadel v našo domovino, bi bila taka filmska predstava v posmeh.

Obmejni dom Pliberk je pod častno zaščito Koroške zveze plebiscitnih borcev ter je stopil v stik z deželnim načelnikom te organizacije dr. Pichsom. On je označil tako zahtevo kot roganje bojem leta 1919.“

Katoliški glas, 6. avgusta 1970, str. 2.

Zakaj se ponižujemo pred tujci?

Deželni poslanec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka je objavil v soboto, 25. t. m., v ljubljanskem dnevniku „Delo“ v „Pismih bravcev“ daljši dopis, v katerem izraža v imenu zamejske slovenske javnosti nevoljo nad tem, da so postavljeni v Soški dolini na jugoslovanski strani občestni kažipotni samo z italijanskimi imeni krajev na tej strani meje.

„Za trenutek imam vtis, da sem nehote prešel mejo in da sem spet v Italiji. Toda kako? Ne, ne, saj sem res v Kobaridu, Bovcu. Odkod potem ti napisi samo v italijanski obliki na občestnih tablah v Sloveniji? Tarvisio, Cividale, Udine, Trieste — kaj niso to za nas od pamtiveka, oziroma odkar smo se Slovenci kot narod osvestili, vedno in samo Trbiž, Videm, Čedad, Trst... Zakaj potemtakem danes taka korenita sprememba?“

Ob koncu svojega dopisa pravi naš deželni poslanec: „Pa ne mislimo menda, da pomeni že zganjati nacionalizem, če na omenjenih cestah v Sloveniji pišemo Čedad namesto Cividale in Trst namesto Trieste? Ali pa nas obhaja že nekak kompleks manjvrednosti pred tujim gostom in njegovo tujo valuto? Tu v zamejstvu bijemo ne-lahek boj, da bi nam pristojne oblasti države, v kateri živimo, postavile po slovenskem etničnem ozemlju dvojezične napise. V tržaški občini smo šele letos dobili prve dvojezične table in sicer tri (!): S. Croce — Sv. Križ; Basovizza — Bazovica; Trebiciano — Trebče. V slovenskih okoliških občinah pa so naši župani že skoraj povsod poskrbeli, ne brez vsakršnih težav, dvojezične napise. Toda človek se pri vsem tem nehote sprašuje: ima smisel nadaljevati ta boj za dvojezične napise, če pa naletimo že takoj v Kobaridu ali v Bovcu samo na italijanske napise in beremo kažipotne table z napisom „Cividale, Tarvisio, Udine, Trieste“?

Novi list, Trst, 30. julija 1970, str. 2.

zvečer prepovedana. Vozniki, ki ne spoštujejo predpisa, morajo miličniku plačati 50 dinarjev kazni. Pravijo da sprehajavec ni, pač pa je veliko avtomobilov, ki plačujejo globo.

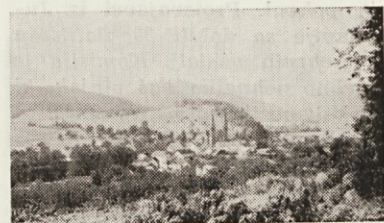
LJUBLJANA — Prvi konec tedna v avgustu je spet do skrajne možnosti obremenil slovenske obmejne prehode z Avstrijo in Italijo. Čez šest obmejnih prehodov je potovalo skoraj 700 tisoč ljudi z 250 tisoč vozili. Največ prehodov je bilo skozi predor pod Ljubeljem. Na drugem mestu pa je prehod v Škofijah.

LJUBLJANA — Statistični urad je sporočil, da je Jugoslavija izvozila v juliju v vrednosti ene milijarde in 800 milijonov, medtem ko je uvozila v vrednosti treh milijard in 800 milijonov dinarjev, kar pomeni primankljaj dveh milijard dinarjev v enem mesecu.

LJUBLJANA — Zaradi nihanja cen mesa so v Ljubljani sklenili dogovor o cenah mesa, ki bo veljal za poletne mesece. Cene mesa v maloprodaji so naslednje: 1 kg teleta 21,80 din, babybeef 17,80, mladega pitanega goveda 16,80, goveda prve vrste 15,70, goveda druge vrste 14 dinarjev.

LJUBLJANA — Že pred leti so izdelali načrte o gradnji zasavskih elektrarn, ki naj bi jih zgradili med Litijo in Krškem. Načrti so pa bili v Beogradu zavrženi. Načrt je postal spet aktualen in sicer predvideva graditev pretočnih elektrarn v Renkah, Trbovljah, Suhadolu, Vrhovem, Blanci in Krškem. Financirali bi ga z inozemskim kapitalom in bi ves tok v dobi od-

Šmartno pri Litiji

plačevanja izvažali v Zvezno republiko Nemčijo. Leta 1990 pa bi jih vključili v energetske sistem Slovenije.

LJUBLJANA — Zaradi gostega prometa, neustreznih cest in neprevidnosti je bilo na slovenskih cestah v devetih dneh v drugi polovici julija 22 mrtvih. Vseh nesreč v istem času je bilo 207. Škode pa nad milijon dinarjev.

LJUBLJANA — Strokovna komisija XVI. mednarodnega sejma vin v Ljubljani je ocenjevala 868 vzorcev vin iz devetih držav. Najvišje priznanje „šampiona 70“ je komisija dodelila po eno v Avstrijo in Grčijo, dve v Jugoslavijo in 4 v Romunijo. Zlato medaljo je dobilo 225 vzorcev, srebrno 512 vrst vin. Največ vrst je razstavljala Zahodna Nemčija (230), za njo pa Jugoslavija (215).

LJUBLJANA — Vsa slovenska javnost je resno zaskrbljena, ker cene čedalje hitreje naraščajo in presegajo vse načrtovane okvire. Posebnost letošnjega gibanja cen je v verižni podražitvi industrijskih proizvodov. Slovenija izkazuje večje podražitve tudi pri cenah v trgovini na drobno in pri življenjskih stroških.

LJUBLJANA — Strokovna komisija je v okviru priprav na 16. mednarodni sejem vina, žganih pijač, sadnih sokov in opreme v Ljubljani (od 29. avgusta do 6. septembra) prisodila konkurenci 209 vzorcev žganih pijač iz 13 držav naziv šampiona vinjaku „premier“ iz podjetja Istravinoexport na Reki. Naziv šampiona je dobil tudi italijanski „bitter“, proizvod firme Distilleria Aquileia. Poleg tega je dodelila komisiji 46 zlatih in 134 srebrnih medalj, pa še 15 pisemnih pohval. Proizvajavci iz Jugoslavije so dobili 29 zlatih in 94 srebrnih medalj. Komisija je posebno pohvalila naš vinjak, ki po kakovosti nič ne zaostaja za tujimi pijačami te vrste.

LJUTOMER — Pred kratkim so v Ljutomeru zgradili novo zgrad-

bo za podjetje Tehnostroj. Gradijo tudi nove delovne prostore Mizarstva. Pred obnovo pa sta Mlekopromet in Simentalka pri VŽK. Tudi obrat Marles bodo obnovili ter dogradili nove prostore. V načrtu imajo tudi graditev novega hotela in si prizadevajo, da bi asfaltirali cesto v Jeruzalem in v Železne dveri.

MARIBOR — Sredi avgusta so se spet mudili v Sloveniji zastopniki Mednarodne banke zaradi posojila pri gradnji cest. V Mariboru so pripravili obširno dokumentacijo, v kateri so skušali dokazati resnično potrebnost gradnje moderne avtoceste Hoče—Levec, ki jo je pred letom centralna vlada odklonila. Poleg tega odseka je v programu tudi financiranje odseka Postojna—Razdrto.

MARIBOR — Neurje, ki se je razdivjalo nad Mariborom in okolico, je napravilo škode za 12 milijonov dinarjev. Toča je opustošila sadovnjake, vinograde in poljske pridelke. Obramba proti toči je sicer izstrelila dvesto rakete, ki pa niso dosegle želenega uspeha.

MARIBOR — Tekstilno podjetje Zora v Mariboru se je znašlo v velikih težavah. Prisilna uprava, ki je bila uvedena, je ugotovila milijonsko izgubo. Eden od glavnih vzrokov za to je bilo neurejeno knjigovodstvo. Prisilna uprava je predlagala občini, naj gre podjetje v stečaj. Zora je zaposlovala okrog 60 delavcev, predvsem žensk.

MARIBOR — Občinski očetje so sprejeli program o gradnji cest na mariborskem področju ter odobrili denarno sodelovanje pri izgradnji. Poleg avtomobilske ceste je v programu obnova in asfaltiranje državne ceste od Sv. Kungote do državne meje, dalje cesta čez Petkovo sedlo na mariborskem Pohorju in cesta od Sv. Marije v Puščavi do Sv. Lovrenca na Pohorju. V gradnji je že most na Ruti in cestni priključek do Puščave.

MARIBOR — V Kenkradu na Nizozemskem se je vršilo svetovno prvenstvo pihalnih orkestrrov. Prvenstva se je udeležil tudi 51-članski pihalni orkester Centra za glasbeno vzgojo iz Maribora. Igrali so konec Gotovčeve opere „Ero z onega sveta“ in dobili zlato medaljo in posebno pohvalo za igranje. Pri tekmovanju je sodelovalo nad 30 amaterskih orkestrrov.

MARIBOR — Delavci Tovarne avtomobilov Maribor (TAM) so zaradi nezadovoljstva z razmerami v tovarni stavkali. Zadovoljni niso s plačami in vodstvo tovarne jih preslabo obvešča o razmerah v podjetju. Pri stavki je bilo udeleženih približno 600 delavcev.

MORAVČE — Cesta, ki pelje iz Domžal v Moravče, je vsa asfaltirana. To bo razveselilo mnoge izletnike in prijatelje Moravske doline.

MURSKA SOBOTA — Nad sto kombajnov je brnelo v Pomurju letos ob žetvi, med njimi trideset last kmetov iz soboške občine. Pridetek pšenice je letos nekoliko slabši od lanskega. Povprečno pride na hektar 40 metrskih stotov. Lani jih je bilo 47.

MURSKA SOBOTA — V Moravskih Toplicah pri Murški Soboti so odprli nov pokrit bazen, gostišče in sodobno ambulanto. Investitor je bilo soboško gostinško podjetje Zvezda, ki je dalo za gradnje pet milijonov dinarjev.

MURSKA SOBOTA — Murska Sobotna s svojimi desetstič prebivalci in močno živilsko industrijo še danes nima urejenega skupnega vodovoda. Prebivalci se posamič oskrbujejo z vodo talnico, ki pa higijensko ni vedno najboljša. Občina je sklenila zgraditi centralni vodovod. Vodo bodo zajemali na območju Črnskih meja. Poleg Sobote same bodo dobili vodovod tudi Černelavci, Rakičan, Bakovci in Krog. Ves načrt bo veljal 18 milijonov dinarjev in ga bodo uredili v roku petih let.

NOVO MESTO — Neurje, ki se je razbesnelo nad Novim mestom, je težko prizadelo tudi tovarno Industrije motornih vozil (IMV). Voda je zalila 2.500 kvadratnih metrov veliko dvorano za montažo prikolic tričetrt metra visoko. Šestdeset prikolic je bilo pri tem precej poškodovanih. Škode je za več milijonov dinarjev.

NOVO MESTO — Industrija motornih vozil Novo mesto je doslej le stežka dajala denar za gradnjo stanovanj, saj so vsa razpoložljiva sredstva vlagali v proizvodnjo. Precejšnja stanovanjska stiska in dragi prevozi delavcev ter tudi to, da podjetje težko dobi strokovnjake, pa sili IMV v stanovanjsko gradnjo. Ob Zagrebški cesti bodo zgradili dva stolpiča, naročili pa so tudi načrte za večje zazidano območje za enostanovanjske hiše, na katerem bo že v začetku prostora za 120 do 150 takšnih hiš.

NOVO MESTO — Podjetje Domininvest Novomesto pripravlja za zasebno gradnjo enostanovanjskih hiš v prihodnjem letu nova zemljišča. V kratem bodo razpisali licitacijo za prodajo parcel na območju Mačkovca, kjer bo prostora za 50 enostanovanjskih hiš. Precej večje zazidalno območje za gradnjo enostanovanjskih hiš pripravljajo v bodoči soseski Drska — Irča vas — Brod, kjer bo prostora še za približno 250 hiš.

ORMOŽ — Ob ormoškem parku so odprli novo kopališče. Kopališče je stalo 1,6 milijona dinarjev in ima tri bazene z restavracijo. Gradilo ga je domače podjetje Ograd.

PERNICA — Dela v novi šoli na Pernici lepo napredujejo. Letošnji občinski praznik občine Radlje bodo praznovali v tej obmejni vasi in ob tej priložnosti odprli novo šolo.

POREČ — Novomeško gradbeno podjetje je dokončalo največji hotel v Istri. To je hotel Materada v Poreču, ki lahko sprejme

do 700 gostov. Skupni prostori pa so namenjeni za 1.200 gostov. Hotel je last hotelsko-turističnega podjetja Plava laguna, ki ima sedaj 9.000 ležišč in še za 9.500 ljudi prostora v svojih avtomobilskih taboriščih.

POSTOJNA — V Postojni in Belškem so izročili namenu nove paviljone motela Proteus ter nov motel Erazem hotelsko-gostinskega podjetja Kras. Proteus ima novo restavracijo in 160 ležišč. Motel Erazem je zgrajen ob cesti proti Predjamskemu gradu. Podjetje Kras ima sedaj v svojih hišah 745 ležišč.

PTUJ — V ptujski občini bi trenutno potrebovali 1.300 družinskih stanovanj; toliko je namreč prijavljencev. Gospodarske organizacije imajo na posebnih računih do 5 milijonov neporabljenega denarja, iz katerega bi lahko zgradili 34 družinskih stanovanj, stanovanjska graditev pa zastaja. Potrebno bi bilo združiti sredstva in graditi, da bi podjetja lahko nudila stanovanja vsaj strokovnjakom, ki jih brez tega ne morejo dobiti.

RADENCI — V zdravilišču Radensku so odprli pomembne objekte, ki bodo odločilno vplivali na gospodarsko rast te najbolj uspešne delovne organizacije v radgonski občini. Poseben pomen pripisujejo v Radencih otvoritvi nove polnilnice slatine v Boračevi in obnovi slatinskega obrata v Radencih.

RAVNE na KOROŠKEM — Delavci cestnega podjetja iz Maribora so asfaltirali cesto od Raven do Kotelj. Turistično središče Rimski vrec bo odslej gotovo deležno več obiska raznih izletnikov.

RUTA — Cestno podjetje iz Maribora projektira cesto med Ruto in Sv. Marijo v Puščavi, ki jo bodo začeli še letos obnavljati in asfaltirati.

SEVNICA — V Sevnici so zgradili novo klavnico s popolnoma mehaniziranim postopkom. Nje-

ne zmogljivosti so tolikšne, da bo lahko oskrbovala z mesom vso Dolenjsko in Posavje, pa še izvažali bodo lahko. Ob klavnici bodo zgradili tudi sodobno predelovalnico mesa. Seveda bo pa treba imeti dovolj klavne živine.

SLOVENJ GRADEC — Po sto letih je utihnilo žvižganje vlaka skozi Mislinjsko dolino na Koroškem. S proge so že pobrali železniške tračnice, mostove bodo prodali za staro železo. Edini spomin na nekdanjo železnico bodo postajne zgradbe.

TRBOVLJE — Zasavski rudniki se nenehno trudijo za boljšo kakovost premoga. Zato so zgradili v Trbovljah posebno odbiralnico, ki bo ločila premog po kakovosti. Stare naprave so bile zastarele. Objekt je zgradil Rudis. Opremo so pa kupili deloma v Franciji (v Avonu), deloma v Avstriji, deloma pa so jo izdelale domače tovarne.

TRŽIČ — Prvo nedeljo v avgustu so v Trziču slovesno proslavljali 650-letnico obstoja tega industrijskega kraja na Gorenjskem, ki je bil v starih časih znan po kovaštvu, kasneje pa po čebelarstvu.

ŽIROVSKI VRH — Že več let raziskujejo na Žirovskem vrhu ležišča uranove rude. Po dosedanjih ugotovitvah je to edino nahajališče uranove rude v Jugoslaviji, iz katerega bi lahko pridobivali uran. Ljubljanska banka, Geološki zavod in rudnik živega srebra v Idriji so sklenili pristopiti kot soulagatelji v raziskavah in izkopavanju uranove rude.

Domačija v Obsotelju

Ijudje pod bičem

Učitelj Viktor Žalar in učiteljica Silva Mklavc sta med vojno pomagala z denarjem OF, ker sta mislila, da gre pri tem gibanju res predvsem za narodno osvoboditev. Po koncu vojne sta spoznala pravi obraz novih oblastnikov.

Silvo so zaprli, ker je hotela odkriti resnico o dogajanju med vojno. Obsojena je bila na dve leti težkega prisilnega dela v taborišču v Teharjih. Viktor pa se je odpovedal učiteljski službi, ker je bil preiskren, da bi učil misli novih oblastnikov, v katere sam ni verjel.

Tik pred koncem šolskega leta je prišel Viktorja zasllišat neki Lamšek. Nagovarjal ga je, naj bi ostal v učiteljski službi, zlasti še, ker se zdi, da je Viktorjeva odločitev nekak protest proti temu, ker so zaprli Silvo. Viktor vztraja pri svoji odločitvi.

„Verjamem,“ je Žalar rekel ledeno. „Moje odločitve vendar ne bom spreminjal. Če bi se kdaj premislil, bom pač prosil za nastavitve.“

„Zelo mi je žal, tovariš Žalar, da se nisva našla. Morda sem bil malo neroden tujd jaz.“

„Neroden? Zdi se mi, da ste bili zelo odkriti. Odkrite ljudi sem vedno cenil.“

Ni mogel skriti ironije.

„Verjetno boste v kakšnih štirinajstih dneh dobili prošnjo rešeno. Bil je pač poizkus šolske oblasti.“

Ko je zapiral aktovko, je vprašal, ne da bi dvignil glavo:

„Mislite tudi po rešitvi ostati še v Podbrezjah?“

„Tako imam v načrtu,“ je rekel mirno.

„Tako?“ je nekam odsotno rekel Lamšek.

Ko sta šla po stopnicah, sta si bila tujca. Na vrtu sta si segla v roke, se ujela z očmi, in ko je Lamšek zapiral vrata, je Žalar gledal v cincajočo hojo od-

hajača, ki se je razgledaval po živi meji Pavlinovega vrta, dokler ni utonil za znamenjem.

Žalar je še vedno neodločno stal, gledal v gmajno nad glavno cesto, dokler ga ni poklicala Anda. Sedela je z obiskom v uti, ki jo je pokrivalo široko grozdjino listje.

„Sta opravila?“

S trdimi, trmastimi koraki je odšel k njima.

„Zelo prostaški so ti ljudje!“ je rekel. „Grozijo prikrito!“

„Že vidim, da me nisi poslušal, Viktor,“ je rekla Anda.

„Poslušajte, gospod Prelec, kaj bi vi rekli, če bi vas za rešitev vložene prošnje spraševali, kaj imate s svojim dekletom?“

„Bala sem se, da bodo privlekli na dan Silvino zadevo,“ ga je pretrgala Anda. „Kako strašno surovo je vse to!“

„Nikomur ne zaupajo,“ je rekel Prelec in držal Andino roko.

„Sumijo, da sem odpovedal iz protesta, da bi tako moralno podprl Silvo.“

„To bo verjetno držalo,“ je rekel z nasmeškom Prelec. Viktor je videl, da je Anda dvignila oči k njemu in da mu gleda naravnost na ustnice.

„Da,“ je Žalar rekel s čudno mehko. „Svoje ga dekleta ne bom izdal, na Silvino trpljenje ne bom pljuval. Ne verujem več, kar učim.“

Nenadoma se je obrnil in obstal pod lokom širokega listja.

„Ne verujem več,“ je ponovil boleče. „In žal mi je, da sem kdaj veroval v to zlaganost.“

Anda je začutila, da se mu trese glas. Vstala je in mu dala roko na ramo.

„Ne ženi se, Viktor! Je brez pomena.“

„Saj vem, Andi. Vse je tako strašno brez pomena.“

Ni se obrnil. Mrtvo je segel v grozdov list in ga mečkal med prsti.

„Tako strašno je brez pomena, če ne smeš živeti svojega lastnega življenja,“ je dodal.

Zdaj je vstal tudi Prelec.

„Mar bi ne bilo pametno, prijatelj Žalar, če bi šli malo na sprehod? Vsi trije skupaj!“

Anda ni čakala Viktorjevega odgovora. Zletela je, zaklenila glavna vrata, in ko je priletela nazaj, je porinila eno roko v Viktorjevo, drugo v Prelčevo.

„Tako, gospoda, popeljita svojo damo na sprehod!“

Čeprav je Viktor čutil njeno prisiljeno veselost, se je vendar nasmehnil. Pogledal je proti Prelcu in nekam vdano dejal:

„Lepi dami človek ne more odreči, kajne?“

„Takega vas imam rad,“ je rekel Prelec. „Človek se ne sme nikoli sam pokopati. Grobokopov je že tako preveč.“

„Vodila bom jaz,“ je rekla zdaj z odkritim veseljem Anda. „Pojdimo v Gobovce!“

Blagi duh pregretega zelenja se je pretakal nad njimi, ko so pri Grmaču stopili na igličasta tla.

Nenadoma se je Žalar ustavil, se trpko nasmehnil in dejal:

„Trije novi partizani, ki se drže za roke.“

Nato je stegnil roko proti Prelcu.

„Jože, neumno se sliši, ko se vikava, ko Andi tikam. Res nisem tvoj velikostnik kakor njen.“ Andi mu je izvila roko in ga krcnila po licu, „toda če je tebi prav, naj velja.“

Prelec mu jo je krepko stisnil.

Žalar je spet ujel Andino roko in šaljivo dejal:

„Predstojnika ne smeš nikoli udariti.“

Zdaj šele se je pogovor razvezal in veselo so hodili po mreži sončnih žarkov, ki je ležala na mahu in igličevju.

Viktor je bil nekaj časa za hlapca pri Ožbovcu. Na stanovanju so mu naredili preiskavo. Da ne bi Ožbovcu škodoval, se je umaknil v samotno bajto zraven gobovcev, zaposlil se je pa na žagi.

Silvo so prepeljali v taborijče v Kočevje.

ODPEL je kavelj, odvil porajkelj in hlodi so grmeli po tleh, z zamolko silo bili ob poledenele tramove in nazadnje kot mrtva velikanska telesa obležali na prostoru, odkoder jih bodo cepini zvlekli do žage.

Naslonjen na cepin je Žalar govoril z voznikom, ki si je nažigal cigareto. Vsak dan se videvata, droben del sveta je, v katerega se je Žagar pogreznil.

„Mrzel dan, a?“ pravi voznik in topla sapa se mu spreminja v meglo. Konjski komat je pokrit s srezem.

„Na vražje mrzel,“ reče Viktor.

„Ne pretegni se!“ pravi voznik in požene. Peš gre zraven sani in ovratnik pri suknjiču ima zavihan do ušes.

Žalar gleda za njm, dokler ne zgine pri mostu. Nato še počaka, da vlak pretegne s postaje. Visoki oblaki dima bruhaajo iz dimnika, zamrznjena okna se počasi premikajo, nato prično gladko drseti. Vlak vihra proti Št. Joštu.

Nato prične s cepinom ravnatj hlode, ki so zdrseli preveč na stran, jih vleče nazaj in ravna v vrsto. Žaga onstran hlodov prijazno reže hlod in mraz. Nad Savo leži megla in skoz njeno mlečno svetlobo sliši šumenje vode, ki drvi mimo nizko sklonjenih jelševih vej, polnih ledu.

Delo na žagi v Podnartu je dobil prav po ključju. Nekoč, kmalu po tistem, ko se je naselil v Korenovi bajti, je odšel na žago, če bi bilo mogoče dobiti nekaj suhega žamanja. Med pogovorom je omenil, da se razgleduje za delom. Upravnik žage se mu je smejal. Dela dovolj, toda ‚šlibarjev‘ je zdaj toliko, da oblast ne ve več kam z njimi. Takih manjka, ki bi delali z rokami.

„Pri Ožbovcu sem bil za hlapca,“ je rekel Žalar mimogrede.

„Preklete, potem je res tisto, kar so ljudje nosili po Podnartu,“ se je začudil upravnik. „Da si pustil učiteljsko. Si se s pametjo sprl?“

Upravnik je mežiknil in tiho dodal:

„Tudi jaz sem jih že sit. Sto komandantov, poštenega delavca pa ne najdeš!“

Vračal se je sicer brez žamanja, toda imel je službo. Upravnik mu je bil všeč. Človek, ki je prvo gledal na delo in nekje daleč na politično zgradenost. Tako je pričel. Spet je stal trdno na svojih nogah. Bajtica je dobila nov, čudovit obraz, in ko se je prvi dan vrnil z dela in odklepal vrata, so se mu širile prsi od skritega ponosa. V temi je tipal proti mizi, da bi našel petrolejko in pod nogami mu je hreščal stari pod.

„Ne podam se jim!“ je siknil sam sebi na glas. „Jaz ne!“

S pestjo je usekal po mizi, da je splašil muco pri mrzli peči.

Sam sebi se je smejal, se pritipal do petrolejke in snel cilinder. Ko je užgal srenj, je na kuhlalnico navil junjo in do dobra očistil zadimljeni cilinder. Prijetna svetloba je obliznila stene, ko ga je nataknil nazaj.

„No, muca-maca, kaj bova jedla? Žgance ali polento?“

„Žgance, kajne? Polenta se mi tako hitro prismo-di, ker je ne mešam vseskozi.“

Vpraševal se je in si hkrati tudi odgovarjal. In ko je kuril v pečici, se mu je utrnilo, da bi bilo neznansko lepo, če bi bila tu Silva. Zdaj bi bila polenta že kuhana in na mizi, ona bi ga vpraševala, če ga zebe in če je bilo delo težko. Vzdignil se je od plamenčka, ki je lizal drva, in se zagledal predse. Če bi bila tukaj...

Vstal bi in čisto počasi bi šel proti njej — natančno jo vidi, kako bi se stiskala vase kakor otrok, ki se veseli igranja —, nato bi jo prijel čez ramo tako, da bi ji vklenil tudi roke, jo nagnil in poljubil, kakor se spodobi. Tako, da bi obema zmanjkalo sape.

Jesensko jutro

Plamenček, ki je že lizal drva, je ugasnil. Roka se mu je tresla, ko je prižigal novo vžgalico. Nato sta jedla, Viktor na mizi, muca na klopi pri njem. Zunaj je tema in v Gobovcih šumi veter. Ko bi bila pomlad, bi zdajle šel malo pred bajto na klop, nažgal cigareto in z rdečim ogorkom prežigal temo. Muca bi sedela pri njem in on bi za oba prekel vse nore ljudi, ki mislijo, da človek živi samo od gobeždanja socialističnih veličin, ki govoré, naj narod pojé manj kruha in več fižola. Vse v duhu „enakosti“: veličine bel kruh kot spodobni kapitalisti, proletarec močnik! Tako je bilo v navadi in tako naj tudi ostane. Na papirju stoji drugače, in to je glavno. Papir. Kakor pravi upravnik na žagi — prekleti „šlibarji“!

Ko zapahne vrata, še kuka skoz majhno okence proti zasneženim Gobovcem. Tako mirno stoje, kakor da so iz lepenke in posuti s svetlim kristalnim prahom. Uboge živalce, pomisli in spusti rdečo zavescico, ki mu jo je obrobila Anda. Nato zleze v posteljo in muca se mu zvije k nogam.

„Zdaj pa spiva, muca!“ pravi. In zaspita. Toda včasih muca zadremlje, v drobno klobko zvita, Žalar pa ne more zaspiti. S široko odprtimi očmi gleda v temo in premišlja. Le kaj, reva, počne zdaj tam v Kočevju? Obiska noče in ga celo prosi, naj ne hodi. Dobro mi gre, vsi so prijazni. To bo nemara ravno nasprotno. V tistih vojaških čevljih, ki niso vredni počenega groša, jo gonijo po snegu!

Viktorju škripljejo zobje. Ne more pomagati. Politični jetnik je manj vreden kakor pes. Sremska Mitrovica v stari in gnili Jugoslaviji je bila pravi paradiz proti taboriščem, ki so jih zdaj ustvarili tisti, ki so nekoč sedeli v Sremski Mitrovici in brez dela postopali po celicah. Zdaj, če hočeš živeti, se moraš vdati pritisku, pozabiti, da lahko misliš s svojo glavo. Glava ti je zdaj nepotrebna, še v napatu ti je. Dovolj, da imaš roke, da zaslužiš za davke. Mislijo zate drugi. Malo še manjka in bodo naredili glavam državljanov poseben pokrov, da ga bo oblast lahko odpirala in gledala v možgane, če mislijo vsi socialistično in po planu. Vraga, v kakšne opice želé spremeniti ljudi! Volitve so vse z banderi in izid za stranko 99,9% — kakor pri Hitlerju! „Sieg und Heil!“ Odpri gobec, če si ga upaš, takoj boš čutil mrzlo cev pištrole na tilniku.

Po polju bela cesta gre

Bogme, res ne spoznajo, da najbolj butast človek želi ostati človek in ne opica.

Najhuje mu je bilo na sveti večer. Ko se je vrnil z dela, so mu spominj preplavili bajto, in kamor je stopil, mu je žuborelo naproti staro življenje. Iz vseh kotov ostre konice bolečih čustev, na katere se je v nemoči natikal. Postavil je jaslice iz papirja na omaro, buljil vanje, kakor da sam ne ve, zakaj jih je postavil, zablodil nazaj v majčkeno kuhinjo in spet sam sebe vpraševal, zakaj je prišel vanjo. Ne, to ni bilo več življenje, bilo je samo še obupno čakanje na Silvo, na njeno vrnitev. Vse čaka nanjo: bajtica, te zmrzle steze, Gobovci, snežni puh, v katerega je pogreznjena zemlja. Vse dobiva njeno dušo, vsega se iz daljave dotikajo njene roke.

K Ožbovcu je zašel samo od časa do časa, v šolo sploh ni šel. Anda mu je namignila, da sta si novi upravitelj in komandant milice zelo na roko in da je celo prepričan, da lovita župnika. Dobro je vedel, da sta prav tako za petami tudi njemu. Upravnik na žagi mu je odkrito povedal, da so se že zanimali zanj, kaj dela in če morda ne opravlja propagande med delavci. V blagohotno svarilo je še dodal:

„Ne zabavljaj vpricho drugih, za tri vem, da tulijo v njih rog. Če misliš, da se moraš sprostiti, se lahko v moji pisarni, če bom sam. Saj zabavljajo že mnogi, toda čisto nekaj drugega je, če zabavlja hlapec ali pa učitelj. Zabavljati na prazen želodec ni najhujši greh. Pokličejo te sicer na zagovor, toda ti samo povedo, da zategni pas. Če pa zabavljaš čez idejo, se z zaslišanja ne boš hitro vrnil.“

To Žalar sam ve. Oblast se ne boji toliko tistih, ki gledajo zunanje napake, ker jih je pač toliko, da bi bilo že čudno, če bi jih nihče ne videl. Boji se tistih, ki bi radi načeli idejo. Majati zaupanje v partijo in njene vodnike, to je greh, naglavni greh v socialistični družbi.

Po božiču je bilo, ko se je vrnil z dela. Ko je odklepal vrata, je kar tja v dan gledal preko zasneženega travnika, toda na mah mu je ključ ostal v vratih. Nekdo je bil tukaj. Na oglu je bila v celem snegu stopinja. Vedel je, da sam še ni stopil za bajto, kar je zapadel zadnji sneg. Šel je do vogala. Nova stopinja, nato še ena, toda že čisto pod kapom. Šel je za njimi. Stopinje so obstale pod okencem, ki je gledalo proti Gobovcem.

Pljunil je v sneg in se vrnil. Ko je stopil v kuhinjo, jo je vso preletel z očmi. Vse je bilo na svojem mestu. Tudi v sobi je bilo videti vse v redu. Prižgal je petrolejko in se vrnil v kuhinjo, svetil po tleh in pri vratih.

Zmožni bi bili, da bi mu naredili hišno preiskavo, medtem ko je on na delu. Na samem je, nihče bi ne vedel, če bi odprli z vitrihom in nato spet zaklenili.

Temna slutnja ga ni popustila niti med kuho. Takoj po večerji je šel in izbral izmed Silvinih pisem vse, ki jih je dobil brez cenzure. S čudno žalostjo jih je spuščal na ogenj.

V nedeljo po tistem, ležal je na postelji in bral in ob zgledu mu je predla zaspana muca, je slišal

slovenski tabor v nemčiji

**2500 Slovencev
na binkoštnem srečanju
v Stuttgartu 17. maja**

Že četrtrič so slovenski delavci v Nemčiji priredili svoj letni shod, ki ga imenujejo Binkoštno srečanje. Leta 1967 so se sešli pri Trubarjevem grobu v Tübingen-Derendingenu pod geslom: BOGU OTROCI, NARODU SINOVI, NIKOMUR HLAPCI. Za Binkošti 1968 so prišli skupaj v Wernau in slavili svoj dan pod vodilom: MATI, DOMOVINA, BOG. Binkoštna nedelja 1969 jih je privabila na Killesberg v Stuttgartu, kamor se jih je zbralo 1.800, pod geslom: SLOVENEK SEM, TAKO JE MATI D'JALA.

Letošnje srečanje je preseglo tako po številu udeležencev kot po pestrosti programa vse prejšnje shode. Na prireditve je prišlo okoli 2.500 slovenskih delavcev in delavk iz vseh krajev Nemčije, od Münchna pa do Hamburga in Berlina. Iz Oberhausna v Po-

rirju je prišla skupina narodnih noš. Zastopstvo slovenskih izseljencev v Franciji je prišlo iz Pariza z zastavo tamkajšnjega Društva Slovencev. Vodil ga je g. Jožko Kogoj s soprogo go. Antonijo. Tudi Belgija in Holandija sta poslali na slovesnost zastopstvi slovenskih združenj z društveno zastavo. Pa tudi iz Švice in Avstrije so prišle skupine naših delavcev.

Glavno mesto baden-württemberške dežele je za letošnje binkošti res zaživelo v slovenskih barvah. Ob cesti na Killesberg so vihrale slovenske zastave v pozdrav rojakom. Cela vrsta narodnih noš (skupini iz Oberhausna in Esslingena), odraslih in otrok, je bila sredi večtisočglave množice kot lep domač pušeljc. Ob pogledu na te mlade Slovence, ki jih je bilo za celo na-

Zastave slovenskih združenj iz Belgije, Nemčije in Holandije pred cerkvijo sv. Jurija v Stuttgartu. Na srednji je napisano:

**BOGU OTROCI,
NARODU SINОВI,
NIKOMUR HLAPCI!**

Kjer se pojavijo naše narodne noše, slovesne in domače, s cekarji in vezenjem na avbah, z židanimi rutami in zlatimi verižicami, tam zadiši po rožmarinu, roženkravtu in nageljnu, po slovenski pristnosti in poštenosti...

Narodne noše so prišle tudi iz Oberhausna, 500 km daleč! Ali niso lepi ti slovenski „pušeljci“ sredi sive tužine?

Le odkod so se vzeli vsi ti mladi obrazi sredi tujine? Z vseh koncev Nemčije so prišli, pa še iz Belgije, Nizozemske, Francije in Švice. Slovenska družba je le slovenska družba.

selje, zbrane na slovenskem shodu sredi čisto tujega sveta, se je človeku zazdelo, kot da bi bližina Trubarjevega groba postala ponovno žarišče tistih Slovencev, ki so morali v svet, da si tam v duhovni in materialni svobodi iščejo novih virov in novega zaleta za življenje.

„Verno srce – poštene roke!“ geslo srečanja

Vodilo letošnjega Binkoštnega srečanja je bilo VERNO SRCE — POŠTENE ROKE. Vera in poštenost sta važna vira energij v življenju kristjana. Vera daje življenju zadnji smisel in mu nudi močno oporo v težavah, pošteno delo pa zagotavlja človeku vsakdanji kruh. Da sta vera in poštenje človeku v tujini še dvakrat potrebna, če naj ne postane tujina zanj usodna, je jasno vsakomur, ki tujino pozna. Tako se je letošnje geslo povsem ujelo z namenom, ki jih imajo naša Binkoštna srečanja v Nemčiji.

Cerkvena slovesnost

Verski del srečanja se je vršil v cerkvi sv. Jurija, ki stoji na Heilbronnerstraße, blizu glavne železniške postaje v Stuttgartu. Verjetno se v tej cerkvi že dolgo ni zbralo toliko mladih ljudi, kot se jih je zbralo ob tej priložnosti.

Že eno uro pred pričetkom slovesne božje službe, ki se je pričela ob pol enih, so se jeli zbirati rojaki od vseh strani na cerkvenem trgu. Veselih in nasmejanih obrazov so si podajali roke, saj je takih praznikov v njihovem bivanju na tujem tako malo. Nemški verniki so zapustili cerkev: ta je bila sedaj na razpolago Slovincem. Ljudje so začeli polniti klopi in prostor ob njih in za njimi — v kratkem je bila cerkev polna do zadnjega koticčka.

Kaj ni bila to prelepa podoba tega, da vsi ti naši, po večini mladi ljudje ob skrbi za vsakdanji kruh še niso izgubili smisla za globljo vsebino življenja? Ti, ki se trudijo po raznih tovarnah, stavbiščih, bolnicah... Nemčije dan za dnem, so prišli po kruh božje besede in kruh večnega življenja, ki ga je Kristus dal ljudem, da bi ne omagali. Šest slovenskih izseljenskih duhovnikov (Vinko Žakelj iz Belgije, France Felc iz Stuttgarta, Brane Rozman iz Münchna, Ci-

Slovenski cekar s svetim imenom — spomin slovenske vernosti! IHS — Jezus Kristus Odrašenik. Kakor na podbojih vrač in na prtičku v bogkovem kotu mora biti tudi na cekarju upodobljeno sveto ime.

ril Turk iz Esslingena, Lojze Škraba iz Oberhausna in Franček Prijatelj iz Mannheima)

VERNO SRCE — POŠTENE ROKE

in besede slovenskega moža v narodni noši g. Jožka Kogoja iz Francije.

je obkrožilo oltar in opravilo skupno sveto daritev. Vsi navzoči so molili in peli: vse občestvo je napolnilo pravo versko doživetje.

Pridigal je g. Felc. Posebej je poudaril važnost cerkvene avtoritete in potrebo enodušnega mišljenja in delovanja duhovnikov s papežem, kateremu je Kristus obljubil pomoč Sv. Duha pri vodstvu Cerkve.

Pri cerkveni slovesnosti je nastopil tudi moški zbor naših delavcev Domači zvon, ki ga vodi g. Milan Eder. Ubrano zapeta Marijina pesem „Zgodnja Danica“ je vse navzoče globoko ganila.

Vesela družabnost na Killesbergu

Po koncu cerkvene slovesnosti je postala cesta na Killesberg naenkrat polna naših ljudi: vse je hitelo v dvorano števil. 3 Gospodarskega razstavišča, kjer je bil napovedan za popoldan družabni del srečanja. Dvorana stoji sredi prelepega parka, ki je prav tedaj brstel in cvetel, kakor nalašč za to priložnost.

Tudi ogromna dvorana je bila praznično okrašena: na stenah slovenske zastave, oder ves v zelenju, nad njim pa z velikimi

črkami besede: VERNO SRCE, POŠTENE ROKE. Belo pogrjnene mize, cela vrsta slovenskih natakarič in natakarjev, iz kuhinje pa duhovi po domači jedachi — vse je govorilo o tem, da se tu danes zbirajo Slovenci.

Ali je bilo po vsem tem kaj čudnega, da je postala dvorana v eni uri premajhna?

Slavnostni program

G. Janez Zdešar iz Münchna je nagovoril zbrane delavce in delavke:

„Dragi rojaki, spoštovane Slovenke in Slovenci! Pristrčno pozdravljam vas vse, ki ste prišli na četrto, sedaj že tradicionalno Binkoštno srečanje Slovencev iz vse Nemčije. ‚Verno srce, poštene roke‘ je vodilo našega letošnjega srečanja. Iz vere, ki smo jo kot izročilo prejeli od naših mater in jo kot osebno prepričanje sprejeli vase v zrelih letih, hočemo živeti tudi v tujini. Srečni smo, ker verujemo, srečni bi bili še bolj, če bi mogli to vero posredovati — predvsem s svojim življenjem, ne toliko z besedami — tudi tistim našim bratom in sestram, ki še ne verujejo ali pa ne verujejo več.

Vera nam nalaga dolžnost, da ne živimo samo iz zaupanja v Boga, temveč tudi od dela svojih rok. Poštene in delavne roke so kapital, ki daje kruh nam in našim družinam, tu in v domovini. S priznanjem ugotavljamo, da je položaj slovenskega člo-

Pozdrave Slovencev iz Belgije in Holandije je prinesel g. Vinko Žakelj.

veka v Nemčiji v splošnem zadovoljiv. Kjer pa še ni, bo treba izkoristiti možnosti, ki se nam nudijo, in s skupnimi napori in močmi doseči polnopravnost in polnoveljavnost. Vprašanje, ki nas vedno bolj muči, je vprašanje naših otrok. Ali bi ne mogli dobiti zanje razrede s slovenskim poukom? In ali

„Le kaj pride sedaj na odru na vrsto?“

To nekako skušajo izraziti obrazi ljudi ob dolgih pogrjjenih mizah.

„Oj, Triglav, moj dom,
oj, Triglav, moj dom,
oj, Triglav, moj doooom,
kakoo sii krasaaan...“

ne bi bilo mogoče razširiti slovensko socialno skrbstvo?“ Omenil je še tretji problem, ki bi ga bilo treba rešiti: upoštevanje slovenskega jezika v uradovanju in radiu ter televiziji v zvezi s slovenskimi delavci.

„Ali ne bi bilo že zdavnaj prav,“ je nadaljeval govornik, „da bi carinske predpise, ki kot luksuz ocenjujejo predmete široke potrošnje, pa so jih pridobile poštene roke za težko prisluženi denar, omilili ali pa sploh odstranili?“

Končal je govor z besedami: „Namen današnjega srečanja ni reševanje nakazanih verskih in socialnih problemov, temveč gojitev domačnosti in slovenskega občutja. Danes se hočemo razvedriti, da bomo z ve-

selim pogledom in pogumnim zagonom potem laže reševali vprašanja vsakdanjega življenja. Zato pozdravljeni vsi, ki ste se odzvali našemu vabilu! Bog vas sprejmi!“

Navzoče je pozdravil tudi g. Vinko Žakelj v imenu Slovencev v Belgiji in Holandiji.

Naši fantje so zapeli

Na oder je prišel moški zbor Domači zvon. Mladim pevcem je iz srca privrela pesem „Oj, Triglav, moj dom“, ki je simbolično ponazorila lepoto bratskega srečanja v Stuttgartu. Zbor je občuteno zapel tudi pesmi „Njega ni“ in „Iz stolpa sem mi zvon doni“.

„No, vi ste pa tole zadeli!“
Avto ravno ni tisto v roki,
nekaj je pa le.

„Tam, kjer murke cveto,
tam, kjer ptički pojo
v lepi Dragi ...“

„Bod' moja,
bod' moja,
t' bom lešnikov dal ...“

Dvorana, polna smeha

Tekmovanja, na pol za šalo, na pol zares, so pritegnila pozornost dvorane. G. Brane Rozman je poklical na oder najprej tri fante, potem tri dekleta, potem tri zakonske pare in končno tri otroke. Prvi so morali piti iz steklenic oranžado po cuclju, dekleta so morala napihovati balončke, žene so morale možem zavezovati kravate, otroci pa so morali izprazniti velike žoge za v vodo. Zmagovavci so bili nagrajeni, a tudi ostali niso odšli z odra praznih rok.

Kasneje so ponovno tekmovali.

Bogat srečolov

Posebna privlačnost naših Binkoštnih srečanj je srečolov. Pripravila ga je Prijateljeva družina iz Mannheima: g. Franček Prijatelj, njegova ga. mama in sestra.

1.000 dobitkov je vabilo na lov za srečo. Posebno so se pogledi ustavljali pri dobro ohranjenem avtu znamke VW.

Srečke so bile brž razprodane. Sreča pa se je nasmehnila gdč. Anici Srša iz Reutlingena, ki se bo lahko vozila v avtu, kupljenem za 1 marko.

Pokaži, kaj znaš!

Med odmori so prihajali pred mikrofonom udeleženci z improviziranimi nastopi. Brata Rostohar iz Ravensburga sta navdušila poslušavce z igranjem na kitaro, petletna Bartolova Angelica je navdušila s pesmijo „Prišla bo pomlad“, anonimni pevki sta zapeli nekaj narodnih, muzikantje iz Münchna so zaigrali v pozdrav nekaj melodij iz svojega repertoarja.

Vmes sta igrala kvinteta Slavček in Potepuhi, pete plesavcev so pa udarjale ob tla. Med mizami so hiteli natakari in natakari. Od časa do časa je vsa dvorana poprijela pesem, ki jo je pevec pred mikrofonom začel.

**Fotografirani fotograf — ali —
Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.**

Tisoč pozdravov v dvorano in po svetu

Neprestano so skupine in posamezniki pri našali na oder pozdrave za te in te rojake, tako da je proti koncu že zmanjkalo časa, da bi mogel napovedovavec g. Zdešar vse prebrati.

Ljudje so pa tudi pridno segali po posebni razglednici, ki je bila za to priložnost natisnana.

Binkoštno srečanje 17. maja 1970 na Killesbergu v Stuttgartu bo šlo v zgodovino kot eden prelepih trenutkov v življenju slovenskih delavcev in izseljencev v Nemčiji. Obenem bo pričalo, da slovenska Cerkev svojih rojakov na tujem ni pozabila, saj so ga pripravili slovenski izseljenski dušni pastirji v Nemčiji. Glavno delo pri celotni pripravi je ležalo na ramah g. Cirila Turka iz Esslingena.

Slovenski duhovniki so skušali pripraviti svojim ljudem vsaj košček tistega slovenskega sveta, ki jim po vseh pravicah gre, ki pa so se mu morali zaradi neurejenih gospodarskih razmer doma za nekaj let odpovedati.

Še o srečanju Slovanov v Böblingenu

Istočasno z Binkoštnim srečanjem Slovencev v Stuttgartu je bilo najavljeno Srečanje Slovanov v Böblingenu. Prireditelji Binkoštnega srečanja, sedaj že četrtega, Srečanja Slovanov res niso mogli pozdraviti, saj je pomenilo motnjo njihovega dosedanjega dela.

Težko je razumeti, kaj je pravzaprav hotelo Slovansko srečanje biti. Če je hotelo biti kulturna prireditev, potem si pač ne bi smelo poiskati prostor v šotoru, ob bavarških vrčkih piva in ob vrtenju ražnja s piščanci.

Po poročilu udeležencev je bila zadnji dan prireditev dobro obiskana (prostora v šotoru je bilo za 800 ljudi), na žalost pa so bili Slovenci v manjšini.

Velika udeležba Slovencev na Killesbergu v Stuttgartu — 2.500 udeležencev je že nekaj — je dokazala, da se naši ljudje dobro počutijo v domači družbi.

škripanje snega na stezi. Naglo se je dvignil in pogledal skoz okence. Prihajal je novi upravitelj. Imelo ga je, da bi mu pred nosom zaklenil vrata, toda se je premislil in sedé na postelji čakal, da je potrkal.

Začuden, kakor da ga ni videl skoz okno, ga je sprejel. Kratek in širok je stal pred pragom in globoko dihal.

„Presenečenje, kolega, kajne?“ se je smehljal vanj.

„Skoro bi rekel, da res,“ je hladno rekel Žalar. „Prosim.“

Novi upravitelj je previdno otepaval čevlje in jih v kuhinji še drgnil ob cunjo, ki jo je imel Viktor nalašč za to na tleh. Upraviteljeve oči so pri tem švigale na vse strani in niso ujele niti pomilovalnega nasmeha Žalarjevega.

„Je kaj novega na šoli, tovariš?“ je vprašal Žalar, ko sta posedla v sobici.

Upravitelj si je nažigal cigareto in nekam prisiljeno dolgo otepal po zraku z vžigalico, da bi jo ugasil.

„Tovarišica Anda mi je izročila prošnjo za premestitev ali za odpoved. Če bi mogla dobiti mesto v Radovljici, bi ostala; če ne, bo poskusila tam dobiti kaj drugega. Konec šolskega leta se namreč misli poročiti.“

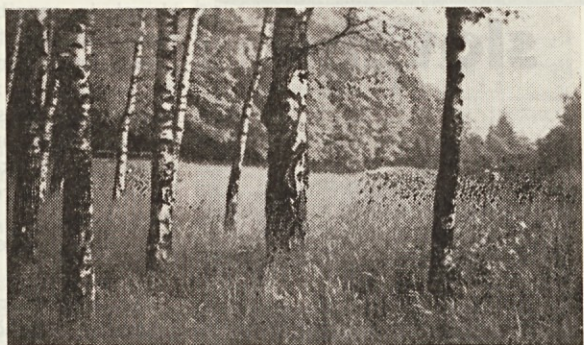
„Govorila mi je o poroki že tedaj, ko sem bil še jaz na šoli,“ je rekel malomarno Žalar. Imel je občutek, da upravitelju njena odločitev ne gre v račun.

„Meni osebno je vsa stvar nekako neprijetna, kolega,“ je rekel. „Slišim namreč novice, da je vse nekako v zvezi z menoj. Vaš odhod, njen odhod — skrita zarotica ali kako bi se izrazil. Vaša odločitev je vzdignila peruti tudi župniku. Imam natančno poročilo, da je pred božičem zbral otroke v župnišču in jim govoril, da nekoč božič ni bil deloven dan; da zavoljo tega, ker človek dela na take praznike, odhaja blagoslov od ljudi — tradicionalne čenče, če se tako izrazim. Ne bi rad dregnil v osirjevo gnezdo, ker vem, da ste vi radi zamižali na eno oko, tudi če je pritožba zoper župnika prišla od več strani. Če zdaj dregnem jaz, bodo takoj s prstom kazali name, češ, kakšna strašna netolerantnost! Stari upravitelj je bil vse kaj drugega. Tako govore že zdaj, če sva odkrita. Taka svinjarija! Prepošten je bil, zato je šel rajši na žago. — Me razumete, kolega? Prišel sem med dva kamna.“

Upraviteljev obraz za oblačkom cigaretnega dima je bil rdeč.

„Potem kar za menoj na žago, kolega!“ se je smejal Žalar. Toda takoj se je zresnil. Sedel je na postelji, in ko se je sklonil naprej, je z roko gladil muco, ki mu je sedela ob boku.

„Veste, če boste delali z ljudmi prijazno, če vas ne bodo videvali v družbi s komandantom milice — tudi žandarje so nekoč ljudje sovražili — si boste pridobili zaupanje. Če pa boste verjeli, da se življenje na kmetih da stisniti v mrtve zakone, ki so natiskani v knjigah, jim nikoli ne boste prišli blizu. Tem ljudem je zemlja še vedno prva, več jim je

Trava in breze

njiva lepe pšenice kakor vsi plani. Do tega sem prišel v teh letih. Prisilne oddaje, nespretno vodene zadruge in še marsikaj na videz drobnega, je v ljudeh zbudilo nezaupanje, ki ga ne bo lahko izkoreniniti.“

„To bi bil umik oblasti!“ je siknil upravitelj. „Izraz nemoči!“

„Sami vidite, da se bodo prisilne oddaje nehale. Bile so polomija. Umik je torej vendarle že tukaj. Razbijati skalo z lesenim kijem je neumnost. Razbije se kij, skala ostane. Poleg tega še posmeh tistih, ki so zmagali.“

„Povsod se delajo napake,“ je rekel mrzlo upravitelj. „Vi s svojo priljubljenostjo bi lahko ljudem marsikaj pokazali in tako blažili ostrine, ki se jim včasih ni mogoče ogniti.“

„Samo delavec sem,“ je rekel jedko Žalar. „Proletarec, produktivni element družbe. Zakaj je oblast pustila, da je mlad kmečki naraščaj bežal v tovarne? Da bi ga iztrgala iz močnih starih tradicij! Ko je v tovarni postal brez korenin, ga je gonila nazaj, ker je kmetijstvo pričelo pešati. Zastrupljeni so se vrnili, nekateri tudi zagrenjeni in razočarani.“

„Zato mislim, da bi bilo treba te ljudi znova vzdigniti, jih pognati v nov zanos. Če bi nastopala skupno, bi ljudje jasno spoznali, da med nami ni razlik.“

Z ogorkom stare cigarete si je novi upravitelj nažigal drugo cigareto.

„Zanos pri ljudeh človek lahko dvigne, če sam govori z zanosom,“ je počasi rekel Žalar. „Sam pa lahko govori z zanosom, če ve, da ljudem brez skrbi sme povedati vso resnico. Ne samo njen lepi del, tudi umazani del, tudi nizkotni del. Sami veste, kolega, da si tega ne upava ne vi ne jaz.“

Zdaj ga je zadel. Mižé je vlekel cigareto in ni rekel besede.

„Z drugo besedo,“ je le rekel čez čas, „vi se želite popolnoma osamiti, pustiti, da to novo življenje mrtovalno teče mimo vas. Tudi to je neke vrste sabotaža.“

(Se bo nadaljevalo)

slovinci

po evropi

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — V nedeljo, 20. septembra, bomo Slovenci iz Gornje Avstrije *poromali* k Žalostni Materi božji na Pöstlingberg. Pred cerkvijo bomo ob 11,15 uri pozdravili slovenskega škofa dr. Stanka Leniča, ki nam bo maševal in pridigal. Z g. škofom bo prišel tudi naš vrhovni dušni pastir mons. Ignacij Kunstelj iz Rima.

Škofov obisk ni nekaj vsakdanjega. Zato upamo, da boste prišli tudi tisti, ki ste od Linza oddaljeni. Na goro vozi železnica iz postaje v Urfahru.

G. pater Jožef iz Dunaja je tudi letos organiziral *počitniško kolonijo*, skupaj s svojim bratom diakonom p. Karlom, na Kališču v fari Sele na Koroškem. Tri tedne je 16 slovenskih otrok iz Linza dihala čisti gorski zrak in lahko občudovalo lepoto gorske prirode. G. patru so otroci in njihovi starši hvaležni za tako lepe počitnice.

Drugo nedeljo v avgustu smo imeli v Linzu *ponovitev nove maše* g. Mirka Zemljiča, ki je doma pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. G. novomašnik je prišel s šestimi drugimi bogoslovci iz mariborske škofije za

mesec dni delat v Linz v okviru „Betriebseminarja“, ki vsako leto organizira za duhovnike in bogoslovce mesece dela. Ti se končajo s skupnimi posvetovanji o delavskem okolju. Škoda je bilo le, da je izredno slabo vreme marsikoga, ki je hotel priti na ponovitev nove maše, zadržalo doma.

Ge. Häuschen iz Steyrja je v prometni nesreči *umrl* brat. Vozili so se iz Münchna domov na počitnice štirje Zagorjani. Pri Lescah pa je s stranske ceste na glavno pridrvel avto, ki ni upošteval znamenja, naj počaka. Vsi štirje Zagorjani so bili na mestu mrtvi, ker je njihov avto vrglo pod vojaški tovornjak. Gospe Häuschenovi izrekamo ob izgubi brata iskreno sožalje!

HÖRSCHING — Vsako prvo nedeljo v mesecu se zbiramo k sv. maši. Po maši pa si gremo pogasiti žejo v bližnjo gostilno: Ne gremo pa tja le zaradi žeje, ampak tudi zato, da se med seboj malo pomenimo. Čez teden moramo težko delati ob vročem asfaltu ali po raznih jarkih, kjer polagamo novo kanalizacijo. Seveda smo pa z mislimi vedno pri naših družinah, ki so ostale doma. Če je pa priložnost, se radi zapeljemo domov.

SALZBURŠKA

SALZBURG — V nedeljo, 20. septembra, bo obiskal vse rojake na Salzburškem slovenski škof dr. Stanko Lenič. Sv. maša bo namesto ob štirih šele ob petih popoldne. Ker ni mogoče, da bi g. škof obiskal vse postojanke, kjer so slovenske maše, zato bo za vse skupaj maša v Salzburgu. Naj vam ne bo žal žrtve in pridite v čim večjem številu takrat v Salzburg! Maša bo kakor navadno v cerkvi azila Riedenburg (Hübnerstr. 5).

HALLEIN — Odkar smo zadnjič pisali iz Halleina, je spet *nekaj mladih odšlo* naprej po svetu — v Kanado. Za stalno se je vrnil k svoji družini g. Franc Novak, ki je bil v naši skupnosti

nekak starešina. Za vse, kar je dobrega storil našim delavcem v Halleinu, se mu prav lepo zahvaljujemo.

Konec julija je bilo veliko halleinskih Slovencev doma na dopustu, kar se je tudi poznalo pri maši.

MÜHLBACH AM HOCHKÖNIG — Število Slovencev v tem rudarskem kraju se je precej *povečalo*. Zato smo imeli 20. junija ob petih zvečer tudi tu — prvič — slovensko mašo. Kar lepo število nas je bilo. Po maši smo ostali skupaj. Tudi avgusta smo imeli tu mašo. — Poleti je pri nas pod Hochkönigom lepo; to znajo ceniti tudi tujci, ki v velikem številu prihajajo na letovanje.

TENNECK — Mrzlo in slabo pomladansko vreme nas je prisililo, da smo prestavili *mašo na prostem* iz maja na junij. In je bilo prav tako. Tista junijska nedelja je bila lepa in topla. Nad postajo smo se zbrali ob robu gozda, tam postavili oltar z Brezjansko Marijo in potem bili navzoči pri maši.

Po maši smo pa pekli ražniče, pravzaprav jih je pekla ga. Zverova, pripravil pa jih je njen mož g. Peter. Teknili so nam in smo jih kar hitro pospravili. Zraven smo peli. Ko je pa sonce že zašlo, smo se preselili v dvorano in kar do pozne noči nadaljevali z veseljem.

Žena g. Krauthaker Franca iz Štrigove je dobila tretjega otroka. K družinskemu prirastku prav iskreno čestitamo!

Dekleta, ki so zvesto prihajala na naše maše iz *Schwarzacha*, nas zapuščajo. Z julijem se je vrnila domov gdč. Pepca Strupnik s Koroškega. V Sv. Križu pri Rogaški Slatini pa se bo 12. septembra poročila gdč. Regina Potočnik, ki je pet let delala v bolnici. Želimo ji božjega blagoslova na novi življenjski poti!

SPITTAL OB DRAVI

Od 20. 7. do 25. 7. smo imeli spitalski Slovenci lepi slovesnosti.

Do prve nam je pomagal slovenski novomašnik g. Florijan

Božnar, doma na Črnem vrhu nad Polhovim gradcem, ki je imel 20. julija ob 7. uri zvečer v naši kapeli *ponovitev nove maše*. Kar v kapeli smo ga sprejeli. Iz grl vseh navzočih je zadonela naša stara, pa vedno lepa „Novomašnik, bod' pozdravljen“. Nato ga je s kratko deklamacijo pozdravila Habjanova Marinka in mu izročila šopek belih nageljnov. Zatem je g. novomašnik z res čistim in zvočnim glasom pel in daroval Bogu svojo mašo, med katero je po kratkem nagovoru domačega duhovnika podelil navzočim tudi novomašniški blagoslov. Za sklep slovesnosti so vsi navzoči zapeli še Hladnikovo „Marija, skoz' življenje“. Vsi navzoči so bili s slovesnostjo zadovoljni. Zadnje novo mašo med nami je imel g. dr. Ignacij Lavrenčič, ki zdaj župnikuje v Nierentalu na Salzburškem.

Na god sv. Jakoba, 25. julija, pa je bilo pri nas praznovanje *zlate poroke*. Veiderjeva družina je obhajala ta lepi družinski praznik. Iz Slovenije in še celo iz Amerike so prišli otroci z družinami, da so bili navzoči pri tej slovesnosti svojih staršev g. Jurija in ga. Marije Veider, ki sta jo dočakala pri dobrem zdravju. Gospod Veider je k slovesnosti prinesel sicer levo roko v mavcu, spomin, da ga je pred nekaj tedni na cesti podrl iz mesta drveči avto in si je pri padcu zlomil

roko v zapestju. V bolnici so mu to vse lepo uredili, da nesreča zlatoporočne slovesnosti ni preveč motila.

Po lepem opraviu v kapeli, so slovesnost proslavili tudi doma, ko so otroci in vnuki ter vnukinje med petjem in deklamacijami zlatoporočencema izročili silno lepe darove in polno cvetja.

Čestitkam se pridružujemo tudi mi vsi z željo, da bi zlatoporočenca doživela še tudi biserni jubilej!

Takoj po vojni je postal *Spittal* ob *Dravi* tisočerinim Slovincem začasen dom. Težke in neprijetne, pa tudi lepe čase so doživljali v barakah ob Beljaški cesti, ki so zavzemale skoraj isto površino kot mestece samo. Po vojni se je mesto zelo povečalo in se še vedno širi na vse strani.

Zdaj se, posebno v poletju, nekdanji begunci vračajo na obisk k znancem in prijateljem in se čudijo, ker je tu precej drugače, kot je bilo pred 25 ali 20 leti, ko so oni zapuščali Spittal. Mnogi izražajo željo, da bi se za stalno vrnili in bi si kje na lepem Koroškem postavili dom. Takrat je veljalo geslo: „Čimprej v emigracijo preko morja!“ In tisti, ki smo ostali tukaj, smo blagrovati ostale, da lahko odhajajo. Danes pa vidimo, da tudi tukaj človek, ki hoče delati, lahko živi.

Ob Beljaški cesti stoječo Fianovo podružno *trgovino* je prevzel g. Rems Matevž ml., ki je bil doslej njen poslovođa. Pod-

Zlatoporočenca Veider v Spittalu ob Dravi.

jetnemu fantu čestitamo in mu želimo mnogo uspehov v bodočem trgovskem življenju!

PREDARLSKA

Kakor po drugih krajih zunaj matične domovine tako so tudi na Predarlskem Slovenci dovolj živahni. To velja tako v verskem, kakor tudi družabnem življenju.

Na pobudo dr. Antona Rögerja, ki je tudi sicer vsem dobro znan zlasti po svojem socialnem delovanju in vsestranski pomoči pri reševanju raznih problemov, ob tem pa je vidno prizadeven za ohranitev in utrditev vernosti

Zbrani pri kapeli v Wirtatiblu.

Peš iz Bregenza k svetišču Fatimske Marije.

naših ljudi, smo na praznik Gospodovega vnebohoda iz vseh krajev zbrani poromali k Fatimski Mariji v Wirtatibel nad Bregenzom. Sprva smo se bali slabega in hladnega vremena, ki je prevladovalo prve majske dni, na sam dan romanja pa nas je pozdravilo res lepo pomladansko vreme. Pri kapucinski cerkvi v Bregenzu, kjer imamo dvakrat mesečno božjo službo, se nas je zbralo 75.

Pot nas je vodila preko Gebhardsberga, od koder smo imeli lep razgled preko Bregenza in po dolini Novega Rena.

Po dveh urah in pol peš hoje smo imeli v prijazni kapeli, ki so jo postavili hvaležni okoličani iz Bregenza in domačini v zahvalo za konec druge svetovne vojne, sv. mašo, pri kateri so vsi navzoči zares vzorno sodelovali in navdušeno prepevali. Po maši je bil krajši odmor, nato pa rožni venec, združen z Marijinimi pesmimi.

Vzdušje je bilo res izredno, kar se je pokazalo pri povratku. Čeprav gotovo že precej utrujeni, so bili vsi, ki so tudi nazaj šli peš (nekaj jih je prispelo z avtobusom in s svojimi vozili) tako dobro razpoloženi, da se je neprestano razlegala pesem. Marijine in evharistične pesmi so se vrstile druga za drugo.

Kakor refren na to romanje pa je bil še en romarski shod prav zadnji dan maja v Rankweilu, kjer je pravtako božjepotna, Mariji posvečena cerkev. Tudi tokrat je bilo doživetje močno, ljudje pa vsi veseli in zadovoljni, da so se romanja udeležili.

Posebno razveseljivo je, da je bilo pri obeh romanjih lepo število mladih, ki so tako dokazali, da nimajo veselja in smisla le za preprosto in mnogokrat kvarljivo veseljačenje.

Obakrat se nas je zbralo med 120 in 130. Še več naših ljudi pa se je zbralo na obeh zabavnih prireditvah, ki smo jih imeli aprila in junija. Prvič je bil zabavni večer v veliki dvorani v Rankweilu, drugič pa v dvorani društvenega doma v Altachu.

Vesolja ob poskočnih domačih „vižah“ in ob zabavnem programu ni manjkalo.

Obakrat je bila izražena želja po ponovnih podobnih prireditvah. Tudi to bo še prišlo na vrsto, le prej se bomo skušali lepo s kulturnim programom pripraviti na dostojen sprejem našega visokega gosta škofa dr. Stanka Leniča, ki ga pričakujemo konec septembra.

belgija

G. VINKO ŽAKELJ — SREBRNOMAŠNIK

Direktor slovenske katoliške misije v Belgiji in obenem izseljenski duhovnik za Slovence na Holandskem g. Vinko Žakelj je obhajal letos v maju srebrno mašo. V krogu domačinov in prijateljev pa jo je slavil na dan Marijinega Vnebovzvetja na Višarjah.

G. Vinko se je rodil 14. marca 1918 v Št. Joštu nad Vrhniko, posvečen je pa bil 19. maja 1945 v Krki na Koroškem. Novo mašo je daroval na Vetrinjskem polju nekaj dni prej, preden so Angleži vrnili iz Vetrinja v Slovenijo protikomunistične borce in civiliste, med njimi tri njegove brate, sestro in svaka, ki so jih novi oblastniki brez sojenja usmrtili.

Že 23 let deluje slavljeneec med našimi izseljenci v Belgiji in Holandiji. Poleg tega je bil dolga leta uvodničar „Naše luči“ in predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov v Evropi.

Zavzetnost in temeljitost pri delu, jasnost in odkritost v idejah, demokratičnost in odprtost za vse zdravo — to so glavne značilnosti njegovega dela. To so pa tudi lastnosti, ki vzbujajo pri sobratih, sodelavcih in ostalih vernikih spoštovanje in ljubezen.

Ob njegovem jubileju se g. Vinku vsi zahvaljujemo za vse dobro, ki ga je opravil z delom med našimi ljudmi v Belgiji in Holandiji, z dobro besedo med slovenskimi izseljenskimi duhov-

niki po Evropi in s pisano besedo med vsemi bravci „Naše luči“.

Naj mu Bog dá zdravja in poguma, da bi mogel še veliko do-brega storiti na vseh področjih, na katerih se je doslej udeleževal!

LIEGE—LIMBURG

Ruska katoliška založba „Življenje v Bogu“ je v juniju slavila 25. obletnico obstoja. Jubilejna svečanost se je vršila v Foyer Oriental Chrétien v Bruslju, ki ga že dolga leta vodi naš ribniški rojak g. Anton Ilc ob sodelovanju g. Karla Kozina.

Med cerkveno svečanostjo, ki jo je vodil mons. Andrej Katkoff, ruski katoliški škof iz Rima, je bila g. Ilcu podeljena čast monsinjorja s pravico do mitre, g. Kozini pa čast protojereja.

Po zahvalni slovesnosti je bil sprejem, katerega se je udeležil tudi apostolski nuncij mons. Cardinale.

Naša odlikovanca slovenskim rojakom v Belgiji in Holandiji nista nepoznana. Rada priskočita na pomoč za večje praznike. Enako ju vidimo na vseh važnejših slovenskih prireditvah. Iskrena hvala!

Monsinjorju Ilcu in protojereju Kozini toplo čestitamo k visokemu priznanju za vztrajno in uspešno delo v korist ruskih kristjanov!

V Park-u van Genk sta g. Franc Drnovšek in njegova soproga ga. Genovefa, roj. Ravnikar, v juliju slavila *zlato poroko*.

G. Drnovšek je večino življenja preživel v tujini. Najprej je delal v Franciji, nato v Holandiji. Sedaj pa je že dolgo let v Belgiji, kjer si je kupil prijetno hiško z lepim vrtom, ki ga še vedno prav skrbno obdeluje.

Slovinci in Flamci so se potrudili, da bi bil zlati jubilej čim lepši. Glavni del organizacije je za slovenski del imela na skrbi ga. Kapler. Svojo nalogo je prav uspešno izvršila. Občina in sosede so cesto in hišo okrasili z malimi bori, cvetjem in priložnostnimi napisi.

Pri koncelebrirani maši je pel naš mešani zbor. Cerkvena nagovora sta bila v slovenščini in flamščini. Nato je bil sprejem na občini, kjer so naši pevci v narodni noši tudi veselo zapeli in želi priznanje občinskih funkcionarjev. Zgodaj popoldne so se vsi gostje zbrali pod velikim šotorom, kjer je ponovnim čestitkam civilnih oblasti in slovenskega duhovnika spet sledila slovenska pesem. Mala Berta iz Ogrimbe je slavljence pozdravila z lepo deklamacijo.

Našima zlatoporočencema želimo, da ju Bog ohrani do skrajnih mej človeškega življenja!

Radost v družini. — V mladi družini g. Franca Ovnička iz Park-a van Genk se je prvorojencu Robertu pridružila ljubka sestra, ki je pri sv. krstu dobila ime Petra. Toplo čestitamo!

Poroka. — G. Korelc Alojz st. iz Mechelena je pred oltarjem sklenil zakonsko zvezo z go. Ljudmilo Globelnik. Čestitamo!

Naši pokojni. — V Park-u van Genk je umrla dobra krščanska mati ga. Ivana Pompe-Jakop, rojena v Paki leta 1891. Po slovesnem cerkvenem opraviilu so jo rojaki v lepem številu spremljali na zadnji zemeljski poti. Doživela je visoko starost, a slovo od dobre matere je vedno težko.

Naj počiva v miru! Družini izrekamo globoko krščansko sozalje.

V Leutu je mirno v Gospodu zaspala 30-letna Rezika Kos. Vse življenje je bila težko bolna, a Bog ji je dal izredno dobro mater in skrbnega očeta, ki sta vsa leta noč in dan stala ob njej, da tako ni bila osamljena. Rezika je bila za starše strašen križ, a jim niti na misel ni prišlo, da bi ta križ preložili na druge. Zdravnik misli, da je požrtvovalna ljubezen staršev Reziki vsaj za deset let podaljšala življenje. Kosova mama in oče zaslužita, da jima vsi Slovenci izrečemo iskreno priznanje za njuno junško ljubezen do neboljenega otroka. Številni župljani in rojaki so se udeležili ganljivih po-

grebnih slovesnosti. Rezika je odšla v boljše življenje.

Slovenski dan v Belgiji

Vljudno vabimo na Slovenski dan v Belgiji, ki bo v *SOBOTO* (ne v nedeljo), 26. septembra. Ob petih popoldne bo služba božja v cerkvi Maria Heide, Vucht. Prosvetni in družabni program bo v dvorani Concordia, ki leži v neposredni bližini na cesti Oude Baan. Nastopili bodo:

1) igralska družina z veseloigro „Berite Novice!“, ki sta jo v času slovenske pomladi napisala slovenska pisatelja Janko Kersnik in Josip Jurčič;

2) naša mladina z zbornodeklamacijo in narodnimi pesmimi;

3) združeni mešani zbor iz Limburga;

4) gostje iz Belgije in Holandije.

Prosto zabavo bo vodil odlični orkester g. Bonka Erwina.

Pridite!

Povabite prijatelje!

Na veselo svidenje!

Odbor društva „Slomšek“

CHARLEROI—MONS—BRUXELLES

Zakrament sv. zakona so sklenili v zadnjih mesecih: g. Franc Blazinšek iz Tamines z gdč. Fe-

liso Mangas Guerrero; g. Mladen Stupar z gdč. Alojzijo Medved iz Pironchamps; g. Vladimir Saje-
vic iz Roselies z domačinko gdč. Marie-Thérèse De Backer. — Vsem tem novim zakonom naše čestitke in božjega blagoslova!

11. maja so našli *mrtvo* v njenem stanovanju v Ransart go. Frančiško Juratovac. Ni bilo mogoče točno ugotoviti, kdaj je umrla. Pokopali smo jo 13. maja ob zadovoljivi udeležbi rojakov oz. rojakinj, če upoštevamo, da ni bilo mogoče vseh obvestiti. Naj počiva v miru in Bog naj ji bo dober plačnik!

Letošnjih *šmarnic* ni bilo pri Fatimski Mariji v Pironchamps, ker je njena cerkva 19. maja zgorela! Zato smo opravili šmarnice kar v Gilly-Haies, v sestriški kapeli. Zbralo se je veliko ljudi, zlasti še zato, ker je izseljenjski duhovnik krstil malo Martino Mlinarič, rojeno pred letom v San Carlos (California, ZDA), hčerko g. Tonija in ge. Anne-Marié Mlinarič. Srečni družini iskreno čestitamo!

Slovensko romanje je bilo 5. julija k Lurški Materi božji v Quaregnon. Nad 150 rojakov in rojakinj se ga je udeležilo. Romarski govor je imel g. Karel Kozina iz Bruslja. Cerkveni pevski zbor je zelo lepo zapel v cerkvi in pri votlini in še potem v dvorani in vsi smo tako preživeli večer v res lepem domačem razpoloženju.

Pevci in pevke slovenskega zbora Jadran in člani prosvetno-zabavnega ansambla Veseli bratci iz Charleroi na 17. slovenski prireditvi v Gilly-Haies, 1. maja 1970.

Sovaščani Lojzeta Želeta, živeči v Parizu, so vsi prišli k njegovi poroki.

Ob krstu Vande Matejčič (Pariz).

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro: Vanneau.

Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93) je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa telefonirati g. Čretniku, 636-80-68.

Po krstu so postali člani Cerkve: Vanda Silvija Matejčič, hčerka Karla in Nadje, roj. Fontanot; Valter Šimič, sin Mateta in Jožefe, roj. Curk; Lidija Baša, hčerka Antona in Ane, roj. Grabiec; Marko Molè, sin Rađa in Ljubinice; Sonja Matejčič, hčerka Milana in Elizabete, roj. Topličanec; Natalija Tomič, hčerka Ljubomira in Ane, roj. Tomas; Nikolaj Cör, sin Karla in Sonje, roj. Feuš; Boris Dominik Pugelj, sin Marjana in Ane, roj. Farkaš.

V zakramentu svetega zakona sta povezala svoji življenjski poti Alojzij Žele in Katarina Gdanska.

Z veronaukom za slovenske otroke bomo začeli v oktobru, pogovor in sestanek s starši bo pa v nedeljo, 20. septembra, ob

pol štirih na 97 rue de Sèvres. Vsi starši, ki imate šoloobvezne otroke, ste prisrčno vabljeni na sestanek.

Slovenija — križišče Evrope — 22. maja je „Društvo prijateljev Jugoslavije“ priredilo v Parizu večer, ki je bil posvečen temi: Slovenija — križišče Evrope. Predsedoval je bivši minister Paul Bastid. General Touzet de Vigier je orisal Napoleonovo ilirsko dobo, nakar je imel predavanje o Sloveniji in Slovencih g. Čretnik, ki je v kratkih in jedrnatih besedah prikazal zgodovino in problematiko slovenskega naroda, njegovo borbo za neodvisnost in za svobodo od prvih početkov do naših dni. Sledile so skioptične slike o Sloveniji. Med posameznimi točkami je slovenski pevski zbor iz Pariza v pestrih narodnih nošah pod vodstvom gospé Minke Blachon prepeval slovenske narodne pesmi. Prireditelj je lepo uspeła in tako izpolnila važno poslanstvo, da je pariški publikli podala podobo in probleme našega naroda in naše domovine.

US (Val d'Oise)

V soboto, 25. julija, sta se poročila Elizabeta Ftičar in Mate Keca.

MELUN (Seine-et-Marne)

Sveta maša za rojake bo v nedeljo, 13. septembra, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie (81 rue Adrien Chate lain). Vsi rojaki prijazno vabljeni!

VILLERS—COTTERET (Aisne)

V soboto, 11. julija, je bil krščen Janez Pečjak, sin Jožeta in Štefanije, roj. Zaletelj.

LOIRET

Sveta maša za Slovence bo v nedeljo, 20. septembra, ob desetih v Chilleurs-aux-Bois. Vsi topla vabljeni!

PAS-DE-CALAIS

Počitnice so za nami. Mladina bo z novimi močmi začela šolsko leto in leto *verskega pouka*. Vemo, da brez srčne in duhovne vzgoje vse drugo ne prinese zaželenega uspeha, ker manjka trdne podlage, ki jo nudi ravno zdrava verska vzgoja. Priglasite pravočasno otroke k verouku, bodisi na župniji, kjer stanujete, ali pa pri slovenski katoliški misiji. Verouk se bo začel prvi četrtek v oktobru, t. j. 1. oktobra.

Po krstu so postali božji otroci: v Mericourt-Mines Janez Michael Demerval, sin Michela in Marije Ane, roj. Stopar; Kristijan Razložnik, sin Franca in Raymunde, roj. Devernelle; Sandrina Raflik, hči Jean Claude in Kazimire, roj. Čič; Saša Nikolov, sin Petra in Danice, roj. Muže; v Bruay en Artois pa je krstna voda oblila Marka Brunel, sina Kristijana in Marije Alojzije, roj. Per.

Zakrament sv. zakona so prejeli: v Bruay en Artois Lojze

Lidija Baša je vesela, da je postala po krstu božji otrok.

Poroka Elizabete Fličar in Mateta Keča (Us).

Brodnik in Gisèle Marija Manganon; v Mericourt-Mines Tomislav Resnik in Ana Marija Kormanschek.

V Bruay en Artois je po težki, mučni bolezni preminila ga. Marija Šeško, roj. Zupan. Več ko leto dni je bila priklenjena v strašnih bolečinah na bolniško posteljo. Vse je prenašala z jobovsko potrpežljivostjo, tako kot sin Stanko, ki ji je kljub težkemu delu v rudniku stal ob boleznih zvesto ob strani. Velika udeležba rojakov in domačinov je pokazala, kako je bila pokojna spoštovana in priljubljena. Naj se odpočije od svojega truda!

V bolnici Henin Lietard je nenadoma preminil Jurij Lezanski. Dolga leta je bil zastavonoša Društva sv. Barbare in je zlasti zvesto hranil v svojem domu. Po avtomobilski nesreči je več kot leto dni preživel po raznih bolnicah. Ni se več opomogel, saj je obenem bolehal na silikozi, rudarski bolezni, ki je bila končno vzrok njegove smrti. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

VZHODNA LOTARINGIJA

Po slovenskih naselbinah me vedno sprašujejo naši rojaki: „Ali še prihajajo novi naši delavci v te kraje?“ Odgovarjam: „Še vedno prihajajo posamezni, zlasti sorodniki teh, ki so že tu zaposleni, vendar pa jih več odide, kot pride.“ — „Kam pa?“ — „V večno domovino.“ Berite!

Umrlí so:

10. aprila: Ivan Šterban, star 72 let. Pogrebna maša je bila na Hochwaldu.

7. maja: Jožef Samardjič, 66 let star, oče 8 otrok, v Cité Riviera. Pokopan je bil v Cité la Chapelle.

25. maja: Oktavija Košuta, skrbna, dobra žena, 74 let stara. Pokopana je bila v Farébersviller.

30. maja: Kristina Janc, roj. Kramarič, 64 let stara. Pokopana je bila v Merlebachu.

4. junija: Luka Novak, 69 let star. Pokopan je bil v Farébersviller.

4. junija: Franc Oblak, 71 let star, iz Creutzwalda, oče 5 otrok. Od teh živijo še Franc, Anica in Marija, vsi zelo dobri do svojega očeta in matere Ane, roj. Oprešnik, veliki, nesebični dobrotniki vseh slovenskih duhovnikov, ki prihajajo v kolonijo Neuland. Velika udeležba in lepo petje pri pogrebni sveti maši je dokazalo, da je vsa družina splošno spoštovana in priljubljena.

22. junija: Angela Slapnik, mati 4 otrok, stara 36 let. Pogrebna sveta maša za mlado mater je bila v Habsterdicku v kapeli pri Materi božji z Brezij, kamor je pokojnica rada prihajala k naši službi božji, dokler je bila zdrava.

22. junija: Jožef Ilič, stanujoč z družino v župniji Hochwald. Tam je bila tudi pogrebna sveta maša za njim.

27. junija: Jožefa Brudar, živeča s svojim možem Ivanom v Freymingu. Tam je bila pogrebna sv. maša.

7. julija: Johan Handler v bolnici Cité Créhange, star 70 let. Kot dober oče je skrbel za svojo družino pa istočasno zelo rad obiskoval naše zapuščene bolnike in jih s svojo ljubeznivostjo pripravljaj na spoved, predno so se poslovlili od tega sveta. 5. julija je tudi on pobožno prejel zakramente za umirajoče. Mrtvemu je igral na obrazu izreden mir. Pogrebna sveta maša zanj je bila v cerkvi Hochwald.

13. julija: Franc Cerovšek v bolnici Forbach. Bil je iz župnije Vieille Verrerie, kjer je bil poznan daleč naokrog kot „Kohlen-Franc“, ker je dolgo let vozil ljudem premog. Umrl je previden s svetimi zakramenti. Cerkevni pogreb je bil v omenjeni župniji.

16. julija: Marija Blažutič v bolnici v Forbachu, 82 let stara, dobra, globokoverna vdova po Alojziju Blažutiču, stalna obiskovavka božje službe. Ker ni imela tu sorodnikov, sta ji bili prijateljski družini Koren in Torkar vedno v pomoč in ji preskrbeli lep cerkveni pogreb.

16. julija: Karolina Leskovšek v Cité Jeanne d'Arc, roj. 1899 v Stični na Dolenjskem. Bila je

(Nadaljevanje na 29. strani)

Veličastno slovensko romanje v Lurd

Letošnje slovensko romanje v Lurd v mesecu juliju je bilo lepo, naravnost veličastno.

Romarji so prišli iz domovine z vlakom in avtobusi — prvič so pripeljali s sabo tudi bolnike — prišli so iz Trsta in iz Gorice s svojim vlakom, pa še izseljenci.

Ko smo se na praznik sv. Cirila in Metoda zbrali pri votlini, kjer so z ljubljanskim nadškofom somaševali vsi slovenski duhovniki (42), ko so se pred votlino kakor žive vrtnice bleščale naše narodne noše in ko se je iz src dvigala zaupna molitev, iz več kot tisočpetsto grl pa vrela slovenska pesem, je človek imel vtis, kot da je Lurd postal slovenski. Na vsak način smo čutili, da smo pri svoji Materi, katero je pred začetkom maše v imenu izseljencev pozdravil g. Čretnik, med mašo ljubljanski nadškof g. Pogačnik, po maši pa mons. Škerlj v imenu Slovencev iz Trsta in iz Gorice.

Predolgo bi bilo, če bi hoteli podrobno opisovati cerkvene slovesnosti vsakega dne. Gotovo se bodo vsi naši romarji trajno spominjali

— somaševanja in pozdrava pri votlini v torek dopoldne,

— križevega pota bolnikov v Pijevi baziliki v torek popoldne, ko so bolniki sami povedali, kako nosijo svoj vsakdanji križ,

— srede 8. julija, ko je bila Slovincem zaupana čast, da smo vodili popoldansko procesijo sv. Rešnjega Telesa in večerno procesijo, ko je bila slovenska molitev na prvem mestu in ko je več deset tisoč romarjev iz vseh dežel prisluhnilo veri in zaupanju, ki sta vrela iz slovenskih pesmi „Vladaj, Kristus Kralj“ in „Marija, skoz' življenje“,

— skupne maše v Pijevi baziliki v četrtek zjutraj, ko so zopet vsi slovenski duhovniki somaševali z ljubljanskim metropolitom in ko sta med mašo dva izseljenska otroka iz Pas-de-Calais prejela sveto birmo, mons. Močnik iz Gorice pa nam prikazal v pridigi Marijo kot našo pot h Kristusu in kot upanje vseh, posebej še bolnikov.

Naj še omenim petkov skupni križev pot, mašo na prostem v Naselju katoliške pomoči in naše slovo od votline, kjer je ljubljanski nadškof tako globoko razložil težko novico o nesreči kaplana Mira Permeta: „Bog si

je izbral žrtev iz naše srede, vzela je mladega duhovnika. Ta žrtev je del tistega, kar mora vsak človek prispevati k odrešenju sveta.“ (Mira Permeta, ki je spremljal romarje v avtobusih preko Montserrat, je povozil neki turist pri bencinski črpalki tik pred špansko mejo. 11. julija je umrl v bolnici v Perpignanu. Njegovo truplo so prepeljali v Ljubljano, kjer so ga 18. julija pokopali).

Posebnost tega romanja je bila, da smo prvič imeli organizirano skupino bolnikov (za težke bolnike je Direkcija francoskih železnic v Parizu posodila bolniški vagon). Človek ne ve, kaj bi bolj občudoval, vdanost bolnikov ali požrtvovalnost bolniškega osebja, pa tudi vseh romarjev, ko si je vsak štel v čast, če je lahko pomagal pri bolnikih.

Že če sodimo samo po zunanem videzu, je bilo letošnje slovensko romanje v Lurd res veličastno. Ves Lurd, vsi romarji so govorili o nas, se zanimali, od kod smo in kdo smo. Celo francoski radio je govoril o našem romanju in francoski časopis La Croix je prinesel o njem dolg in zanimiv članek.

Toda romanje ni bilo samo v zunanosti, zunanost je bila predvsem izraz globoke vere. La Croix je zapisal o naših romarjih: „Njihova vera in njihova molitev je dobesedno zgrabila množico, ki se je trla ob vseh straneh, ko se je veličastni in slikoviti spreved slovenskih ro-

marjev pomikal k votlini.“ Isto je izrazil škof iz Meaux-ja, ko je po našem slovesu od votline dejal: „Hvala vam za zgled, ki ste ga nam dali s svojo pobožnostjo, s svojo molitvijo in s svojim zadržanjem. Molimo, da bi tudi pri nas imeli tako vero in tako zaupanje!“

Izseljenci smo bili pri tem romanju častno zastopani, posebno če še pomislimo na delež, ki ga je prispeval g. Čretnik iz Pariza, ki je poskrbel bolniški vagon in imel levji delež pri urejevanju cerkvenih slovesnostih v Lurd, kjer v toliki množici romarjev iz vseh dežel ni vedno lahko dobiti primerno mesto. G. Čretnik je tudi poskrbel, da so na Misijonski razstavi in na oddel-

ku, ki skrbi za romarje, kateri pridejo samo za en dan v Lurd, odslej na razpolago slovenski teksti.

Upravičeno govorimo, da je slovenski narod Marijin narod.

Molimo in delajmo za to, da bo to tudi ostal in da bo v poglobitvi svoje vere in v prečiščenju svojega trpljenja notranje to še vsak dan bolj postal.

Slovenski romar iz Francije

Somaševanje slovenskih duhovnikov pri lurški votlini.

(Nadaljevanje s 27. strani)

mirna, tiha mati, ki je z veliko vdanostjo dolgo prenašala svojo bolezen. Pogrebna sveta maša je bila v Cité Jeanne d'Arc.

26. julija: Angela Holup v bolnici Strasbourg, 54 let stara. Cerkveno je bila pokopana v Merlebachu.

1. avgusta: Rozalija Drenovec v bolnici Sarrebourg. Bila je dobra, globokoverna mati. Mirno je živela s svojim upokojenim in bolnim možem Francetom, ljubila svoje otroke, posebno pa ji je delal veselje Rudi kot misijonski profesor. Ko je zvedel, da je mati zelo slaba, je prevozil 800 km, da je prišel še pravočasno v bolnico. Njen obraz je za-

žarel v veselju od srečanja z njim. Kmalu nato pa je izdihnila svojo blago dušo. Pogrebno opravilo je bilo v župniji Chambley Meurthe et Moselle.

1. avgusta: Avgust Brvar iz Creutzwalda, v bolnici Hochwald, star 65 let. Bil je previden s sv. zakramenti. Njegova žena Jacqueline Masini je storila vse, da je imel pokojni lep pogreb.

Vidite, veliko jih je bilo, ki so odšli od nas. Večina jih je bilo prav dobro pripravljenih za na pot v večnost. Vsem brez izjeme pa želimo srečno večnost! Vsem sorodnikom izražamo globoko krščansko sožalje!

Zadnji dan julija je rodila naša dobra cerkvena pevka Mimi, po-

ročena Wetzel, 3 dečke, od katerih Andrejček še živi, Franc in Jean pa sta umrla in bila pokopana v Merlebachu. Materi, Andrejčku in očetu želimo še dolgo, srečno življenje.

Druga sporočila slede v prihodnjem poročilu!

Stanko iz Merlebacha.

MULHOUSE

Javljamo vsem Slovincem v okolici, da bo slovenska maša v kapelici Notre Dame du Chêne tretjo nedeljo v septembru (20. septembra), zopet ob treh popoldne. Pridite, priložnost vam je dana, spoznavati in slaviti Boga v materinem jeziku! Pred mašo bo spovedovanje.

italija

RIM — Slovenci v Rimu so se 21. junija udeležili vseh slovesnosti ob slovesni proglasitvi za svetnika bl. Nikolaja Taveliča. Tako smo nekateri bili že v soboto, 20. junija, pri maši mariborskega škofa pri Sv. Klementu, drugi pa pri maši koprškega škofa na grobu sv. Petra. Kdor je le mogel, je prišel k avdienci na dvorišče sv. Damaza v Vatikanu. V nedeljo popoldan smo se zbrali pri lurški votlini, ki je na vrtu Zavoda šolskih bratov. Tam smo skupno zapeli, „rimski Slovenci“, pozdravili v imenu Slovenskega zavoda in društva „Slomšek“ ostale Slovence, jih pogostili ter končno vsi skupaj zapeli v zavodski kapeli litanije. Seveda sta bila zraven tudi oba škofa.

MILAN — Med počitnicami ni bilo tu slovenske maše, ker gre do v poletnem času mnogi Slovenci iz mesta. Spet pa bomo začeli z mašo na prvo nedeljo v oktobru, 4. oktobra, ob 5. popoldan v cerkvi, ki smo je že vajeni, pri Sv. Sigismundu, zraven bazilike sv. Ambroža, ki jo dobro poznamo. Za nadalje se bomo pa potem pomenili. Lepo objavljeno!

nemčija

● DODATNI DAVKI

Zahodnonemško finančno ministrstvo je sporočilo, da morajo tudi tuji delavci v ZR Nemčiji plačati doklado 10 odstotkov na davek na dohodke. Doklada se računa na skupno vsoto davkov, ne pa na zaslužek, plača pa se za 11 mesecev, od letošnjega avgusta do julija prihodnjega leta. Ta doklada velja kot plačilo na račun in bo vrnjena najpozneje do 31. marca 1973. Tujim delavcem, ki bodo prej zapustili Zahodno Nemčijo, bo vplačano doklado vrnil davčni urad kraja, v katerem so bili zaposleni. Novo

doklado so dolžni plačati delavci, ki zaslužijo več ko 850 mark na mesec.

BERLIN

Najbolj nas je presunila vest o tragični smrti ljubega Matjaža Tušarja, ki je utonil pri kopanju 19. junija. Nadvse prikupen fanetek bi 8. oktobra dopolnil osem let. Iskreno sožalje, posebno mamicami Karolini!

Še in še bi morali opozoriti vse avtomobiliste — zadnje mesece je marsikoga sam Bog obvaroval smrti — naj vozijo trezni, spočiti. Rojstnega kraja, ki je oddaljen nad tisoč kilometrov, ne bomo sicer videli nikdar več.

Lepo je, da si mladi zakonski pari obljublajo zvestobo pred Bogom (Mlekuž, Mahkovic, Pahole), vendar bi tudi drugi, ki priznajo svojo ljubezen pred družbo, potrebovali božji blagoslov in pomoč za trajno in trdno zakonsko zvezo. Ureditev cerkvenega zakona je tako preprosta: potreben je samo krstni in samski list od župnika doma in srečanje pred poroko z našim p. Janezom, ki stanuje zdaj v Kolpinghausu. Tudi go. Kotnikovo lahko vprašate za svet.

Hvaležni smo našim nemškim znancem in prijateljem, da bomo lahko 6. septembra odprli naš novi slovenski center v Kolpinghausu, Berlin 61, Methfesselstrasse 43, tel. 6983091 (namesto 1 tudi 2 ali 3). Tam je že sedaj naša priljubljena in cenjena ga. Angela Kotnik stalno na razpolago za informacije, razgovore in drugo pomoč. Z zaupanjem se lahko obračate nanjo v vseh zadevah.

BADEN

Zvestobo do smrti sta pred Bogom in pričami izrekla Jožica Kverh in Rudolf Arko v Heidelbergu. V Buchenu sta isto potrdila Olga Horvat in Ladislav Škraban. Srečo in blagoslov v skupnem življenju!

Starši in botri so prinesli novorojenčke h krstu: v Rastattu Franc Prešeren in Karolina, roj. Zoran, hčerkico Brigito; v Mann-

heimu Janez Odar in Mirica, roj. Stotl, prvorojenko Eriko; v Herbolzheimu Tomaž Golob in Marija, roj. Radi (botri Vidko Golob in Ljudmila Radi in vsi bližnji Slovenci so bili priče) malo Tatjano. Pavel Bergant in Breda, roj. Golob, v Nußlochu sta hčerkici izbrala ime Tadeja. — V zdravju in krepostih naj jih vodi življenjska pot!

HESSEN

V Bensheimu sta se cerkveno poročila Lizika Korenjak in Vladimir Cizerl. Jasminka Petrović in Franci Živko sta v Frankfurtu sklenila zakonsko zvezo. K materi v Lampertheim sta prišla obhajati poročno slavje Vlasta Koželj in Emanuel Dolinšek. — Z lastno voljo in božjo pomočjo naj si grade življenjsko srečo!

Natalija Mrnjec, hči Marka in Bronislave, roj. Ban, je postala v cerkvi v Wormsu član katoliške Cerkve. Botrovala sta Stanika in Ivan Čopec. V Darmstadtu je bila krščena Inge Kukovec, hči Stanislava in Eve, roj. Vrečko. — Luč krstne sveče naj jima sveti v življenju!

Lojze in Ivanka Remih sta dala v Aalenu krstiti svojo hčerkico na ime Jožica.

Sredi julija je minilo *deset let*, odkar je bilo ustanovljeno slovensko dušnopastirsko središče v Stuttgartu za deželo Württemberg.

Danes gledamo na to nazaj z veseljem. Slovenski duhovnik je bil povsod dobro sprejet, kjerkoli se je pojavil in uvedel mesečne maše. Število udeležencev je rastlo, ker je vsakdo še koga drugega obvestil in privabil. Tudi bolj pogosto prejemanje zakramentov je bilo zadnje čase opaziti, čeprav zaenkrat še v bolj skromni meri.

Nekaj posebnega so bili naši binkoštni shodi. Prvi je bil pred tremi leti v Derendingenu: udeležilo se ga je 500 rojakov. Letošnji v Stuttgartu je pa privabil kar 2.500 naših ljudi.

Število odjemavcev Naše luči neprestano raste, zadnje čase pa tudi število bravcev Družine in Ognjišča.

Nekako dve leti so v Stuttgartu tudi slovenske redovnice, ki so ob sobotah popoldne na razpolago za pomoč našim ljudem v slovenskem centru (Verastr. 60). Tam je tudi majhna knjižnica.

Seveda tudi težav ne manjka. Najbolj boleča rana je ta, da raste število razporok in le civilno sklenjenih zakonov. Ljudje pač pozabljajo, da je za katoličana pravi zakon le tisti, ki je sklenjen pred Bogom in Cerkvijo in ki ne pozna razporoke.

Naša izseljenska skupnost na Württemberškem ne raste le s pritokom novih delavnih moči iz domovine, ampak tudi z novorojenčki. Saj ne more biti drugače, ko imamo veliko mladih družin. V zadnjem času so bili naslednji *krsti*: v Mägerkingenu Manuela Slana, hčerka Cirila in Monike; v Schwäbisch Gmündu Robert Braim, sinko Ivana in Marije; v Konstanzu Tatjana Šalika, hčerka Štefana in Marije; v Neckartenzlingenu Aleksander Vajzman, sinko Marije; v Mittelstadtu Tomaž Jakovčič, sinko Nikolaja in Ane; v Esslingenu Aleksandra Kavzlarič, hčerka Marijana in Anastazije; v Beutelsbachu blizu Waiblingena Helena Kogler, hči Janeza in Marije, roj. Kos; v Merbachu Klaus-Tomaž Strašek, sin Alojza in Alojzije, roj. Rakuša; v Stuttgartu Karmen Cerinšek, hči Franca in Brigite, roj. Šerbec; Darija Jurkovič, hči Marijana in Darinke, roj. Njavro; Cvetka Renata Tomažič, hči Franca in Elizabete, roj. Zagorc; Simon Vajdič, sin Zdravka in Rozalije, roj. Marinič; Roman Janžekovič, sin Rudolfa in Kristine, roj. Simonič; Emil in Rozalija Ramšak, dvojčka Emila in Marije, roj. Senica; Martina Metelko, hčerka Karla in Ide, roj. Zimer; v Nagoldu Ivanka Pernovšek, hči Jožefa in Ane, roj. Matas; Vinko Hočevnar, sin Franca in Angele, roj. Urbančič.

Vsem staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro na življenjsko pot!

Naši ljudje imajo navado, da se poročijo na isti dan civilno in cerkveno. S tem jim je prihranjena dvojna pot in dvojna gostija. Vse gre seveda najbolj enostavno, če se zaročenci javijo vsaj tri tedne pred poroko pri župniku, da jim nakaže pot, jih obvesti o dokumentih in raznih predpisih. S tem zaročenci pripravijo nepotrebno spraševanje in letanje.

V poletnih mesecih so se na Württemberškem *poročili* v Reutlingenu France Ajtnik iz Dravogradu in Vera Dobnikar iz Gornje Polskave; v Göppingenu Alojz Vidmar iz Višenj na Dolenskem in Ana Horvat iz Zebanec sela; v Göppingenu Janko Geršak, doma v Brestanici, in Terezija Držanič, doma v Sevnici ob Savi; v Esslingenu Ivan Čadavec, rojen v Pustakovcu, in Marija Kolar-Geršak, rojena v Pristavi; v Göppingenu Janez Cafuta z Ločkega vrha in Emilija Ozmeč z Hrašenskega vrha; v Pfullingenu Janez Golob, rojen v Tivolcih, in Ida Kolenko, rojena v Pekrah pri Mariboru. — Vsem mladim parom tople čestitke na skupni življenjski poti!

K TELOVSKI PROCESIJI V TIROLE

Znano je, da se je pri Tirolcih ohranilo veliko lepih verskih običajev. Med njimi so zelo znana društvena slavja in procesije. Te se udeleži cela fara, navadno

Krst Helene Kogler v Beutelsbachu.

Krst Klauza Tomaža Strašek v Marbachu.

organizirana v raznih kulturnih in stanovskih društvih. Za praznik sv. Rešnjega Telesa letos se je skupina naših ljudi iz okolice Stuttgarta zapeljala v Brandenburg pri Innsbrucku, da si ogleda in se udeleži Telove procesije tamkajšnje fare.

Vsi so bili mnenja, da v Sloveniji ni več videti, da bi ljudje tako lepo praznovali ta dan. Kar še enkrat bi se radi tja zapeljali.

Skupina je ostala nekaj dni na Tirolskem in se pozanimala tudi za gospodarski napredek dežele. Joj, kako lepo gradijo delavci svoje hišice! Ena je lepša kot druga. Tudi kmetje so v gradnji hiš in gospodarskih poslopj zelo napredni. Seveda jih pri tem država podpira. Eden glavnih virov gospodarstva je tujski promet. Skoraj vsaka hiša ima tudi kako sobo za tujce.

FALOTI MED NAMI

Tujina skriva vse vrste nevarnosti za naše ljudi. Kaj hitro padejo v to ali ono zanko in se potem težko rešujejo. Poglejmo, kaj je doživel naš rojak v Stuttgartu. Takole pripoveduje:

„Kot po navadi sem odšel v Stuttgartu nakupovat darila za domov. Na Königstraße me nagovori neki Jugoslovčan in me vpraša, če znam kaj nemško. Potem me vljudno prosi, naj grem z njim čez ulico, ker ga na dru-

gi strani čaka neki Anglež, s katerim se ne more sporazumeti. Imel je nesrečo z avtomobilom in sedaj mu je zmanjkalo denarja za popravilo. Sedaj bi rad prodal svojo zlato uro, da bi se lahko odpeljal naprej.

Res greva čez cesto. Angležu se na roki sveti krasna ura. Pravi, da jo da za 1200 mark, čeprav je mnogo več vredna. Jugoslovčan bi jo na vsak način rad kupil, a kaj, ko nima toliko denarja pri sebi. Zvit kot lisica mi pravi ta Jugoslovčan, naj Angleža zadržujem, dokler sam ne pride nazaj z denarjem, ki ga mu bo dala njegova sestra, ki dela v bližnjem hotelu.

Res je odšel, jaz pa ostanem pri Angležu. Jugoslovčan pride kmalu nazaj in pravi, da sestre na žalost ni dobil in bo moral še enkrat poskusiti. Anglež je začel postajati nervozen, da mora pač naprej, Jugoslovčan pa še bolj, ker ne bo dobil tako lepe ure. Sedaj se je spravil Jugoslovčan nad mene, če mu ne bi mogel za kako uro posoditi denarja. Sestra bo itak kmalu prišla in denar bom dobil nazaj.

Jaz se nisem dal tako hitro pregovoriti. Zato je šel Jugoslovčan zopet proti hotelu, kjer dela njegova sestra. Anglež je postal še bolj neučakan. Jaz ga tolažim, da bo Jugoslovčan uro gotovo kupil. Končno mi pravi Anglež: „Vidim, da si dober človek. Tu imaš uro za 500 mark, z Jugoslovčanom pa uredi kakor hočeš!“

Jaz mu res položim na roke 500 mark, Anglež mi pa da uro in pravi, naj počakam, da se bo vr-

nil z avtom iz delavnice in se bodo potem o vsem še pogovorili.

Ne enega in ne drugega ni bilo več nazaj. Takoj sem spoznal ukano. Kaj naj z uro, ko ne vem, če je res kaj vredna. Denarja tudi nisem imel več, da bi si nakupil stvari za domov. Ves obupan letam po mestu in slučajno naletim nekaj ur pozneje na oba falota, ki sta stala pred neko trgovino in se smejala. Poklical sem policijo, ki je oba prijela. In kaj se je izkazalo? Oba sta bila južna brata.“

BAVARSKA

Poročajmo, kar po vrsti, kako so se zadnje čase godile stvari v Münchnu:

Debatna ura v maju se je dotaknila vprašanja: Kaj je še greh in kaj ne več? Razgovor je bil zelo zanimiv, saj so se vprašanja kar sama nudila.

Mašo za tuje delavce je daroval 24. maja v münchenski stolnici kardinal Döpfner. Med 14 tujimi skupinami smo bili tudi Slovenci. Dobili smo lepo mesto v cerkvi in zbralo se nas je še več kot vsako nedeljo pri slov. maši. Zapeli smo dve pesmi že pred mašo, eno pa med njo. Ta maša je bila pravo mednarodno srečanje.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa so se dekleta odpravila na izlet k Spitzingsee. Dan ni bil rav-

Prava prekmurska „ohcet“ v Berlinu.

Po krstu Petra Severja ml. v Münchnu.

no najlepši, razpoloženje pa kljub temu odlično. Vožnja s posebej najetim avtobusom, petje, premišljevanje in maša, med katero so dekleta korporativno pristopila k obhajilu, hoja po gorskem svetu, obvezno pisanje razglednic s pozdravi, fotografiranje, vožnja z motornim čolnom po Schliersee, obisk romarske cerkve... skratka, izlet bo ostal vsem udeleženkam v najlepšem spominu.

Dekliški razgovor je tekel tudi skozi počitnice, vsak mesec po enkrat. Hvala Bogu, da je dana priložnost, kjer lahko prideš s svojimi težavami na dan! Kako laže je potem življenje!

Debatna ura v juniju je skušala odgovoriti na vprašanje: Kako to, da je toliko različnih ver? Vprašanje, ki se tolikokrat čuje, je dobilo odgovor, ki je vse udeležence zadovoljil.

V Münchnu je bila *krščena* Suzana Zorko, hčerka Bruna in Marija roj. Matošević. Staršem čestitamo, punčki pa želimo vse dobro v življenju!

Po težki bolezni je *umrl* v Münchnu 17. maja mizarški mojster Valdemar Marinič. Pokojni je bil doma iz Hajdine pri Ptujju, kjer si je ustvaril dom in družino. Pred 7 leti je prišel v Nemčijo, kmalu za njim pa še družina. Tudi tukaj je odprl lastno mizarško delavnico, kjer je pridno in vestno delal. Po značaju je bil prijazen, dober in zelo ustrežljiv.

Pred dvema letoma so se pojavili prvi znaki bolezni. Vsa

Pokojni Valdemar Marinič

zdravniška pomoč ni mogla preprečiti usodnega razvoja le-te. Bog ga je rešil velikega trpljenja.

Družini, ki je tako lepo skrbelo za pokojnika v njegovi bolezni, naše sožalje!

Po Bavarskem je pa tole novo:

Krščena sta bila v Nürnbergu Rajko Žnidarič, sin Adolfa in Ljubice, roj. Boršič; v Ingolstadtju pa Vida Horvat, hči Ivana in Marjete, roj. Felšo. — Naše čestitke in dobre želje!

Poročili so se: v Nürnbergu Danijel Brajdič iz Cerkelj ob Krki in Vesna Gerjovič iz Cubune; v Göggingenu pri Augsburgu Maksimilijan Poznič iz Moravč in Božena Bregar iz Ljubljane; v Zirndorfu pri Nürnbergu Adolf Žnidarič od Sv. Marka pri Ptujju in Ljubica Boršič iz Prišliina; v Oberasbachu pri Nürnbergu Janez Feguš od Sv. Barbare v Halozah in

Ida Pišek od Sv. Lovrenca na Dravskem polju; v Friedbergu pri Augsburgu Franc Redenšek iz Sevnice in Katarina Špilak iz Bratoncev v Prekmurju. — Vsem naše najlepše čestitke!

V Neutraublingu je v bazenu 26. junija *utonil* Jože Vnuk. Po poklicu je bil ključavničar. Več let je živel v Mönchengladbachu, pred tremi meseci se je pa preselil k svoji materi v Neutrau-

Pokojni Jože Vnuk

bling. Pokojni je bil rojen v Ptujju leta 1948. Po značaju je bil dober in vedno pripravljen pomagati. Naj počiva v miru! Njegovim domačim naše sožalje!

Posnetka z izleta slovenskih deklet iz Münchna.

Po poroki Franca Bezjaka iz Poldove pri Račah in Erne Justin iz Sred. Gameln — v Altöttingu na Bavarskem.

švedska

Septembra se začne novo šolsko leto in s tem tudi verouk. Tu na Švedskem se vrši verouk izven šole in v takih urah, da se ga otroci lahko udeležijo po šoli. Ponekod je verouk v cerkvi, drugod v kaki dvorani, spet drugod v privatnem stanovanju pri kaki družini. To zavisi od dogovora med veroučiteljem in starši ter od krajevnih možnosti.

Kakor vsako leto opozarjam tudi letos starše, ki imajo šolo-obvezne otroke, da jih prijavijo za verouk pri katoliški župniji, h kateri spadajo. Če ne veste, kje je župnija, vprašajte tiste, ki to vedo. Lahko pišete tudi meni na naslov, ki je na zadnji strani platnic te revije spodaj.

Med šolskim letom skrbite za to, da bodo otroci redno hodili k verouku. Mnogi starši to dolžnost resno spolnjujejo. Drugi pa spet mislijo, da je dovolj, če otroka pošljejo k verouku nekajkrat pred prvim obhajilom in pred birmo, pa je vse opravljeno. Verouk ni samo zato, da gre otrok v beli obleki k birmi in k prveemu obhajilu, ampak je predvsem priprava za pravo krščansko življenje. Če hočete, da bodo vaši otroci res tako živeli potem

imejte to dolžnost za eno izmed najvažnejših pri njih vzgoji.

Če je verouk pri vas bolj redko, npr. enkrat na mesec ali še manj, ker duhovnik iz župnije ne more priti bolj pogosto zaradi velikih razdalj, sporočite to meni, da vam pošljem katekizem. Vsakokrat, ko bom prišel do vas, bom tudi sam vaše otroke učil, vi jih pa učite po katekizmu, kolikor pač morete.

Bog, pred katerim ste odgovorni tudi za versko vzgojo otrok, vam bo vaš trud bogato poplačal.

Jože Flis, izseljenski duhovnik.

švica

Odkar imamo Slovenci v Švici svojega dušnega pastirja, imamo šele pravo priložnost, da se zbirmamo, pojemo v domačem jeziku, prirejamo slovenske zabave, romanja in izlete.

Za letošnje binškoosti se nas je 76 Slovencev iz Švice odpravilo na romanje v Rim. Imeli smo na razpolago zelo malo časa, zato smo si mogli ogledati le najvažnejše.

Najprej smo se peljali z avtobusi v Vatikansko državo. Neopozabljiv vtis je naredil na nas Trg sv. Petra z Berninijevimi stebrišči, obeliskom in vodometoma.

Ogledali smo si baziliko: skladnost linij in barv, marmor in pozlačeni okrasji, kapele in oltarji — vse je dobesedno izredno. Z dvigalom smo se peljali na prvo ploščad nad baziliko, nato se pa povzpeli po stopnicah v vrh kule. Od tu je prelep razgled na Angelski grad, Kapitol, Lateran...

Z avtobusi smo se peljali do Termini in prispeli na trg Esdre — trg republike, Viale delle Terme, ob katerih leže ruševine nekdanjih Dioklecianovih term. „Vodnjak treh želja“ nam je bil že znan iz filmov. Po via Veneto smo prišli do Villa Borghese. V tem parku je tudi vodna ura, ki je v primerjavi s švicarskimi u-

rami zelo točna. Mimo cerkve Sta. Maria sopra Minerva smo prišli na Španske stopnice, pokrite s čudovitim cvetjem, in po teh na Španski trg.

Ogledali smo si Beneški trg, ki je središče Rima, spomenik „Vittoriano“ in Kapitol, nekdanje politično in versko središče Rima.

V Koloseju smo se zamislili v povest Quo vadis. Koliko so tu kristjani pretrpeli!

Na binškoostno nedeljo smo imeli mašo v baziliki sv. Križa Jeruzalemskega, v Kapeli relikvij. Somaševali so mons. Kunstelj, mons. Jezernik, p. Fidelis, p. Metod in p. Štefan.

Po zajtrku smo si ogledali baziliko sv. Pavla, od tam se pa peljali preko hriba Gianicoli na Trg sv. Petra, kjer smo prejeli papežev blagoslov.

Po kosilu smo si ogledali baziliko Marije Snežne, ki je najpomembnejša Marijina cerkev. Bazilika sv. Klemenca je nam Slovincem še posebno draga, ker je povezana s spomini na sv. Cirila in Metoda.

Lateranska bazilika je znana po Konstantinovi krstilnici. Skoraj vsi smo drseli kleče po svetih stopnicah.

Videli smo še baziliko sv. Petra v okovih z Michelangelovim Mozesom, cerkev Sta. Maria d'Aracoeli in mamertinske ječe.

Zadnji dan smo imeli pred odhodom iz Rima mašo v isti kapeli kot na binškoostno nedeljo. Na železniški postaji se je poslovilo od nas precej naših rojakov, med njimi mons. Kunstelj in pater Metod in Štefan, ki se jima imamo zahvaliti, da sta nas tako lepo vodila po Rimu.

Utrujeni smo se srečno vrnili v Švico. Šele po nekaj dneh smo se zavedli, kako veliko smo v tako kratkem času v Rimu videli.

Milena Lukač

SLOVENSKO ROMANJE V EINSIEDELN

Slovenska misija v Švici priredi vsako leto v septembru za vse rojake v Švici romanje na Švicarske Brezje — v Einsiedeln. Letos priredimo to romanje 26. do 27. septembra.

Ker igrajo letos (od 13. junija do 26. septembra) vsako sredo in soboto ob 20.45 uri tam na močnem trgu pred baziliko znano Calderonovo duhovno igro „Veliki oder sveta“, bomo v letošnji program vključili tudi obisk te igre.

Zato naj bi ne samo Slovenci v Švici, ampak tudi rojaki sosednjih držav, na to opozorili drug drugega in če se bo pokazalo dovolj zanimanja, organizirali omejeno soboto in nedeljo romanje v Einsiedeln v Švici.

Program bo:

Sobota, 26. septembra:

Ob 16.30 se zberemo pred Marijino kapelo v baziliki, ko pojejo menihi „Pozdravljena, Kraljica“. Nato spovedovanje.

Ob 18. uri maša v dijaški kapeli in po večerji obisk igre.

Nedelja, 27. septembra:

Ob 9. uri ogled diarama in panorame.

Od 10. do 11.45 ure spovedovanje.

Ob 12. uri maša v baziliki.

Ob 15. uri slovesne pete litanije Matere božje v Marijini kapeli.

Ker bo ta dan velik naval, ker bo zadnja predstava na trgu, zato se čimprej prijavite, da bo mogoče rezervirati dovolj prenočišč po hotelih! Prijave pošljite na naslov: P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich (Tel. 051-50 24 22).

Krsti — V Appenzellu je bila krščena Barbara Brezovar, hčerkica Hermana in Bogomire, roj. Supin, v Amriswilu pa Robert Venezia, sin Antona in Marije, roj. Lovrec.

Poroke — V Zürichu so se poročili Angel Komavli iz Gorice in Majda Semenič iz Goč pri Vipavi; Jožefa Kotnik iz Trebelnega in Guglielmo Croci iz Mendrisio TI; Viktor Romih s Sladke gore in Jožefa Žogan iz Št. Vida pri Grobelnem. V Schwende AI pa so se poročili Jožefa Faganel iz Jurešincev v Slov. goricah in Bruno Ryf iz Appenzella; Angela Lejko od Sv. Jurija v Prekmurju in Georg Zeller iz Appenzella. — Čestitamo!

Einsiedeln —
švicarske
Brezje.

med nami povedano

HVALA LEPA!

Pišem vam iz Landskrone (Švedska), kamor sva prišla z ženo pred sedmimi leti; tu namreč živi pet najinih sinov in hčera.

Lani za Veliko noč sem hudo zbolel. V bolnici Lund sem bil operiran na želodcu. Hvala Bogu, ozdravel sem.

Na tem mestu bi se rad zahvalil g. mons. Ignaciju Kunstlju, g. Jožetu Flisu, g. Štefanu Iviču in njegovi ženi ge. Magdi, ki so me v bolnici obiskovali in tolažili. Ga. Ivičeva je bila poleg tega tudi moj glavni tolmač.

Lepo vas pozdravljam

Franc Prevolnik

KDO KAJ VE?

Protestantski pastor iz Creutzwalda (Moselle), Francija, poizveduje, če kdo kaj ve o neki Aniti Bičanic, ki je leta 1943 stanovala v Berlinu na Schleuse 11. Tedaj je bila 25 let stara in je delala v tovarni. Če bi kdo kaj vedel o njej, naj to sporoči na upravo Naše luči!

IŠČEM DOLGOLETNEGA PRIJATELJA

Več kot štiri leta že iščem svojega prijatelja, starega kot jaz 84 let. Skupaj sva hotela pred

vojno urediti veliko podjetje za izdelovanje ur. Če kdo ve, ali ta moj prijatelj še živi, naj mi, prosim, sporoči na naslov: Anton Lečnik, urar, Celje, Zidanškova ulica 7.

IZ AFRIKE SE VAM OGLAŠAM

Pišem vam z Madagaskarja. Tu sta še dva kolega Slovenca: France Buh iz Argentine in Silvo Česnik iz koprške škofije. Na otoku dela tudi pet slovenskih sester bolničark. Ena od njih — sestra Rojčeva — je zdravnica. Na tem otoku ustanavljamo nekakšen slovenski misijon.

Naše delo je predvsem evangelizacija, ki je pa tesno povezana s socialnim delom vseh vrst. Naša specialna zaposlitev je delo z gobavci, ki jih je na tem sektorju še posebno dosti.

Pota v vasi so otežkočena zaradi tropske vročine in silne vlage, pa tudi, ker so poti prehodne le v dobi brez dežja. Meni bi silno prav prišlo kakšno terensko vozilo. Moja kolega sta uspela s pomočjo kanadskih, argentinskih in francoskih Slovencev priti do lastnega „konjička“, ki je tu za uspešno delo neobhodno potreben.

Za vsako pomoč — duhovno in materialno — vam bom iskreno hvaležen.

P. Stanko Cikanek, Mission Catholique Vangaindrano, Madagascar-Sud.

naša lučka

stara hiša št. 3

Naše mesto je vsak dan lepše. Popravili so ceste, zasadili parke in v parke postavili klopi za starčke, za otroke pa gugalnice. Sezidali so mnogo novih hiš, vse druge so pobelili, stare hiše pa so sklenili podreti.

Tako staro hišo imajo tudi v Rumeni ulici. Pred kratkim so se morali ljudje izseliti iz nje in ostala je prazna in tiha. Dišala je po zemlji in nobenega upanja ni bilo, da bi se še kdaj naselili ljudje v njej.

Otroci so si jo prišli ogledat.

„Kako jo bodo podrli?“ je vprašala Rutica.

„Najprej bodo odprli streho in vso opeko bodo na vrtu lepo zložili. Potrebovali jo bodo, ko bodo zidali novo hišo,“ je povedal Veljko.

„Poglejmo, če je še kaj v hiši!“ se je nekdo oglasil in vsi so planili v vežo in po stopnicah. Razgubili so se po sobah, klicali so se in poslušali, kako odmeva njihov glas od praznih sten. Rutica je našla v kuhinji na peči veliko belo mačko. Mežikala je v sonce in se leno pretegovala.

„Si ostala sama?“ jo je vprašala.

„Mijaaav!“ je odgovorila mačka.

„Zdaj boš naša mačka,“ je sklenila Rutica. Mačka je zaprla oči in predla.

Drugi niso našli nič, le gole stene.

Takrat so v mestnem uradu naročili delavcem:

„Pojdite v Rumeno ulico in poiščite hišo št. 3. To je stara,

gola, popolnoma izpraznjena hiša, ki jo podrite.“

Delavci so zlezli na kamion in se odpeljali. Vozili so se čez pet križišč, potem so zavili na levo in ob rožnem vrtu na desno in zapeljali v Rumeno ulico. Ker pripelje sem le malokateri avtomobil, se otroci vsakega razveselijo. Zdaj so bili vsi zbrani v stari hiši. Hiteli so k oknom. Kamion se je ustavil pred hišo. Delavci so si jo ogledovali in niso mogli verjeti.

„To ni stara hiša. Glejte, koliko otrok!“

Odpeljali so se naprej in po vsem mestu iskali drugo Rumeno ulico in drugo hišo št. 3, a ju niso našli.

Otroci v stari hiši so posedli v kuhinji okoli mačke in se pogovarjali o najlepših rečeh. Ko so jih starši poklicali h kosilu, so obljubili, da pridejo popoldne zopet in potem vsak dan. Stara hiša bo njihova.

Tako je bilo in nikoli se niso lepše igrali. Uredili so si stanovanje. Dečki so znosili iz kleti in s podstrešij doma stare zaboje in iz njih zbili mize, mizice, stole, stolčke in omarice. Vsak je dobil svojo omarico in vanje so spravljali vse, kar jim je bilo najbolj

V svetem pismu beremo:

„In nastala je vojska v nebesih: Mihael in njegovi angeli so se vojskovali zoper zmaja. Tudi zmaj se je vojskoval in njegovi angeli, a niso zmogli in tudi ni bilo v nebesih več mesta zanje. In pahnjen je bil veliki zmaj, stara kača, ki se imenuje hudič in satan, ki zapeljuje ves svet. Pahnjen je bil na zemljo in njegovi angeli so bili pahnjeni z njim.“

Boj med dobrimi in hudobnimi angeli je tudi podoba, kako bodo Kristus in njegovi premagali satana.

Lepo je in prav, vsak dan posebej se priporočati angelu varuhu, da bi nas vodil po pravi poti. Saj je tako lahko zaiti na stranpota.

Pa tudi drugi angeli so naši zvesti spremljevalci, če jih le hočemo kot take imeti. Iz svetega pisma so znani nadangeli Gabrijel, Mihael in Rafael.

kaj imamo radi?

Sonce, ki nas prebudi
in ožarja naše dni.

Ogenj, ki nam izbo greje,
ko je zunaj že hladneje.

Luč, ki nam nad mizo sveti,
kadar nam prične temneti.

Kruh, ko pride iz peči
in nam sladko zadiši.

Posteljo, ki v njej zvečer
spanec nam prinese mir.

Branko Žužek

pri srcu. Srebrne in zlate papirčke, steklene kroglice, izrezane slike iz barvnega časopisa, zanimive knjižice, majhna, tudi razbita ogledala, stekleničke za zdravila, skledice za vodene barve, košček šolske krede, stare žeblice, kos verige, kladivo, fračo in revolver. Ker so imele omarice nešteto predalov, so lahko svoje dragocenosti lepo shranili.

Deklice so pokazale vso svojo iznajdljivost, ko so izrezovale papirnate prtičke. Konservne škatle so spremenile v vaze. Prinesle so rož, da se je vsa hiša pomladila. Tudi okna so okrasile z njimi.

Mestni urad je vdrugič poslal delavce v Rumeno ulico. Dali so jim s seboj načrt našega mesta in jim rekli:

„Stara hiša št. 3 v Rumeni ulici podrite še danes. Tega dela ne moremo več odlašati!“

Delavci so se pripeljali, šli dvakrat po ulici gor in dol, se ustavili nekajkrat pred hišo št. 3, potem pa so rekli:

„To ni stara hiša. Ni gola ne prazna. Na vseh oknih so rože!“

Odpeljali so se naprej in ves dan iskali po mestu drugo Rumeno ulico in drugo staro hišo št. 3, a ju niso našli.

Otroci so si uredili še vrt. Posejali so peteršilj in korenček, tudi nekaj kamilic, če bo bolezen v hiši, rdečo redkvico in vrtno jagode. Vrt so lepo ogradili.

Ko je bilo vse končano, so na hišna vrata napisali seznam stanovcev.

Tukaj stanujejo:

Rutica	Tana
Veljko	Tonka
Bob	Nana
Saša	Skok
Tit	Fantek

in bela mačka.

Starši so otrokom komaj zabranili, da niso tudi spali v hiši št. 3.

Bela mačka je otrokom obljubila zvestobo. Vso noč je hodila okoli hiše in ni nikogar spustila čez prag.

Nekega hladnega dne je Rutica zakurila v štedilniku. Pristavila je lonček za lipov čaj. Vseh deset otrok je posedlo okoli velike mize. Pili so grenek čaj, a je bil najslajši.

Pred hišo se je ustavil kamion z delavci. To je bilo zdaj že tretjič. Otroci so skočili k oknu in jim zaklicali v pozdrav.

Delavci so jim odzdravili. Bob je prišel k njim in jih prosil:

„Pripeljite nam, prosim, belega peska, da bomo posuli stezice v našem vrtu.“

„Pripeljemo vam ga,“ so mu obljubili. A med seboj so se čudili: Že tretjič so nas poslali, da bi podrli staro hišo št. 3 v Rumeni ulici. A to ni stara hiša. Vsak dan je mlajša. Iz dimnika se veselo kadi, na oknih so rože, skozi okno gledajo otroci, okoli hiše je lepo obdelan vrt in na pragu sedi bela mačka.

Vrnili so se v mestni urad in tretjič sporočili, da je hiša št. 3 najprisrčnejša v Rumeni ulici. Predsednik gradbenega oddelka je poiskal seznam starih hiš v mestu, ki bi jih bilo treba podreti, in v tem seznamu je staro hišo št. 3 prečrtal.

Ela Peroci

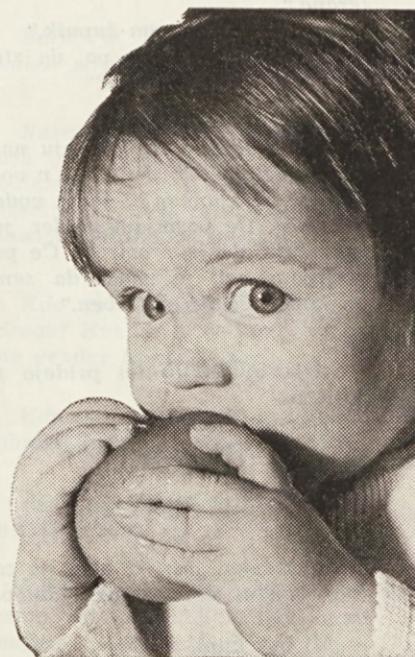
igrajmo se!

● Eden od igravcev poklekne in roke položi na tla. Drugi stopi nanj tako, da postavi eno nogo pred tilnik klečečega, drugo pa počez na njegov križ. Če stoji zgornji neokretno, spodnjega boli. Zato je treba to vajo mnogo vaditi.

Naloga spodnjega je, da se plazi in se pri tem preveč ne ziblje. Potnik mora stati na njem brez vsake opore, a obdržati mora ravnotežje.

Tekmovalna pot naj znaša kvečjemu 10 metrov. Par, ki prvi dospe na cilj, ne da bi potnik padel, zmagaja.

Lahko pa se tekma vrši tudi tako, da stoji gornji na hrbtnih dveh plazečih se.

„Dosti mi je tega svinjskega življenja,“ je rekla trakulja in se preselila v človeka.

Rekrutu so dali novo obleko.

„Ali ti je prav?“ se je zadril nanj kaplar.

„Še kar,“ je boječe odgovoril vojak, „le hlače so pod pazduho malo preširoke.“

Uradnik: „Glejte, tukajle ste pozabili postaviti piko na i.“

Stranka: „Kaj je ne bi mogli postaviti vi?“

Uradnik: „Ne, ker mora biti ista pisava.“

Učiteljica vpraša otroke, kaj je napisano na raznih predmetih pri njih doma.

Prvi: „Na naši majolki piše: Na zdravje!“

Drugi: „Na našem prtju nad mizo v kuhinji: Dober tek!“

Tretji: „Na naših brisačah: Hotel Lev.“

Pozno zvečer zapoje telefon v župnišču.

„Prosim, pošljite mi takoj zaboj terana.“

„Oprostite, jaz sem župnik.“

„A tako? Ja, kako pa, da ste še ob tej uri v gostilni?“

„Jaz se držim pri kopanju naravnih metode. Če postajam v vodi rdeč, je znamenje, da je voda prevroča. Če postajam moder, je znamenje, da je premrzla. Če pa postajam bel, je znak, da sem bil kopeli že res potreben.“

Štirje vinski bratci pridejo v gostilno.

Prvi: „En konjak.“

Drugi: „En whisky.“

Tretji: „Eno vodko.“

Četrti: „Kot ostali.“

„No, ženka, jutri ti bom pa za tvoj rojstni dan izpolnil dolgoletno željo.“

„Mi boš kupil uro?“

„Ne, posodo bom pomil.“

**smejete se
(če se
vam
zdi)**

Dva potnika sta našla v nabito polnem avtobusu sedež. Čez nekaj časa se oglasi prvi:

„Kako jaz trpim!“

„Kaj pa ti je?“

„Teško mi je, ko vidim, koliko dam stojim.“

Učiteljica: „Šest fantkov se je zmenilo, da se gredo kopat. Trem od njih so starši prepovedali, da bi se šli. Koliko se jih je torej šlo kopat?“

Ves razred: „Šest.“

„Kar brez skrbi bodi, dragica,“ je tolažil mož ženo, ko se je odpravil na daljše potovanje. „Če se mi kaj zgodi, dobiš milijon zavarovalnine.“

„Pa če se ti nič ne zgodi?“

„Danes sem videl človeka, ki je tehtal 300 kilogramov...“

„Nemogoče!“

„... težko svinjo.“

„Petrček, ali imaš veliko prijateljev?“

„Nobenega.“

„Kako pa to?“

„Tistih, ki me pretepajo, ne maram.“

„Pa tiste, ki te ne pretepajo?“

„Tisti pa mene ne marajo.“

„Kako to?“

„Ker jih jaz preteparam.“

Sin: „Vino sem razlil po prtju, juuu!“

Mati: „Po katerem prtju?“

Oče: „Katero vino?“

Edino, kar mi je v življenju dobro izpadlo — so zobje in lasje.

Oglas v nekem ameriškem časopisu:

ČE IMA NEKI MOŠKI NEKO ŽENSKO RAD, JE TO NJEGOVA STVAR. ČE IMA NEKA ŽENSKA NEKEGA MOŠKEGA RADA, JE TO NJENA STVAR. ČE SE POROČITA, JE PA TO NAŠA STVAR, KAJTI TEDAJ POTREBUJETA PLINSKI ŠTEDILNIK IN V NAŠI TRGOVINI IMAMO VSE NAJBOLJŠE ZNAMKE.

Matjažek že ves dan mami nagaja. Ko ji je že vsega dosti, mu pravi:

„Kako vesela bi bila, da bi bil očka doma, da bi videl, kaj počenjaš, ko ga ni doma.“

„Kako je bilo na ribolovu, Nada?“

„O, vse sem narobe naredil: preglasno sem govorila, natikala sem na trnek predebele črve, vselej sem prehitro potegnila trnek iz vode in — kar je najhujše — nalovila sem več rib kot mož.“

„Ljubica, zakaj pa ne ješ juhe?“

„Zdi se mi, dravec, da si med sol zamešal premalo vode.“

„Kako to, da si naučil svojega psa toliko stvari? Jaz našega ne morem ničesar.“

„Če hočeš psa kaj naučiti, moraš znati pač več kot on.“

Pravijo, da ima laž kratke noge, pravijo pa tudi, da se počasi da-leč pride.

Nekateri se imajo za smetano kljub maslu na glavi.

Ali je mogoče, da ima nekdo v socialistični državi v svoji ustanovi 4.500 Ndin plače in 50-procentno pokojnino, je direktor drugega podjetja pod prisilno upravo in svetnik v tretjem podjetju?

Ni mogoče!

Da ne bo pomote: pri vsej stvari je smešen samo odgovor.

„Si že vplačal obveznico za nepokrite izgube federacije?“

„Še ne, ampak če bom dobil ta mesec vsaj 60% plače, bom pa takoj.“

Kar moreš danes kupiti, ne odlašaj na jutri; kar bi moral večeraj plačati, počakaj do pojutrišnjem!

Ko bodo montirali v mikrofone detektorje laži, bodo sejne dvorane vselej polne!

Tovarne delavcem, profit pa tistim, ki so jim dali tovarne.

Prosim, ne dajajte mi nasvetov! Napake znam delati sam!

Višanje življenjskih stroškov nam zares nikjer ne prizanaša: tudi plave kuverte morajo biti vsak dan bolj polne.

Kot se že toliko marnja in kvasi, kmetijstvu kažejo se boljši časi. Če kmet pa le ne pride na zeleno vejo, kot drugim mu ostane pot čez mejo.

Novice prihajajo, da morajo podjetja vsaj v roku dveh let odpraviti sramotno nizke osebne

čemu se smejejo (včasih) doma?

prejemke okoli 40 starih tisočakov in doseči spodnjo mejo 600 din. Ker bodo prizadeti delavci pri takih življenjskih pogojih do takrat verjetno izumrli, se jim bo to mogoče celo posrečilo.

„Današnji banket ob obletnici načrtnega gospodarstva odpade, ker nam ni uspelo dobiti mesa.“

Vsa sreča, da smo socializmu temelje že zgradili. Sedaj je namreč zmanjkalo cementa.

V naši trgovini so poceni samo izgovori za nenehne podražitve.

Česar se Janezek ne nauči, mu mogoče še bolj koristi.

Dosežek tehnike je izkoriščanje človeka po računalniku.

TAKOJ PO VOJNI SMO KRITIZIRALI STARO JUGOSLAVIJO, KER NI BILO DOVOLJ DELA IN JE MORALO NA TI-

— Tovarišice in tovariši! Spoštovani gostje!

— Francelj, nič ne kompliciraj! Kar Janez mi reci.

SOČE JUGOSLOVANOV S TREBUHOM ZA KRUHOM V TUJINO. KAKO NAJ SI RAZLAGAMO SEDANJE MNOŽIČNO ODHAJANJE JUGOSLOVANOV NA DELO V TUJINO?

● Razlika je v tem, da smo prej kritizirali staro Jugoslavijo, zdaj pa tiste, ki odhajajo v tujino.

● Hoteli smo se vključiti v mednarodno delitev dela, pa smo dosegli le mednarodno delitev delavcev.

● Jaz si razlagam tako, da nekaterim ni zadosti z ustavo zajamčena pravica do dela; tako so nazadnjaški, da hočejo še za-služek.

Kupec prodajavki kruha: „Pa je le dobro, gospa, da imamo sindikat, drugače bi se črn kruh gotovo že podražil za 5 par!“

Lepo bi bilo v naši domovini biti mlad, če ne bi bili stari tako tečni.

Prisluhniti ljudem še ne pomeni prisluškovati jim.

Bolje je biti direktor danes kakor strokovnjak jutri.

Našemu socialnemu zavarovanju gre na bolje: pri nekaterih boleznih se je posrečilo opazno skrócić čas med začetkom obolenosti in nastopom smrti.

Kdo pravi, da so stanovanja draga? Kvadratni centimeter stane vendar samo 30 par!

Kdo ste, se ne vidi po vašem obrazu, ampak po vašem hrbtu.

Tudi tisti, ki sedaj godejo, so nekoč plesali.

Če je več laži kot resnice, pomeni, da so pogoji za laž ugodnejši.

Po Pavlihi

mali oglasi - mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 30 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1 avstrijski šiling (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v znamkah pristojbino za dvojne pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševavcem ne posreduje.

JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

SODNI PREVAJAVEC Lucian BRUMNJAK, 1 Berlin 30, Tauentzienstr. 13 a/III, tel. (0311) 2114006, se priporoča za vse prevode, prošnje in informacije. Pošlje brezplačne prospekte, kako lahko dobite hranilno premijo od 20 do 42 % od nemške vlade. Zastopa tudi švicarske banke in mednarodne fondе. Javite se mu!

PREVAJAM vse listine in dokumente v nemščino iz slovenskega, srbohrvaškega in madžarskega jezika. Napišem tudi prošnje itd. Naslov: Dipl.-Ing. VIKTOR NEGRO, 5 Köln-Holweide, Gerh.-Hauptmann-Str. 31, II. Sodno zapriseženi tolmač!

Sodnijsko pooblaščen prevajavec za slovenski in srbskohrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4000 Düsseldorf-Gerresheim, Nymphenburgstr. 27, telefon 28 31 43.

Sodnijsko pooblaščen prevajavec za slovenski, srbohrvaški in nemški jezik MARTIN SAPOTNIK prevaja vse dokumente in listine. 413 Moers-Meerbeck, Luisenstr. 23. Pišite mi!

PREVAJALSKA PISARNA V NEMČIJI. Slovenske in srbohrvaške dokumente prevaja, jih overovlja, piše prošnje in poučuje nemščino dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstrasse 21, tel. 14 13 702.

SLOVENSKI IN SRBOHRVATSKI EKSPRES-
PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač Milena GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linij 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Höcherstr.) ali 75 (Eversbuscherstr.).

SLOVENEK, veren, izobražen, simpatičen, 40 let, želi spoznati primerno dekle za srečno skupno pot v zakonu. Fotografija zaželeno — proti vrnitvi. Naslov v upravi Naše luči. (Štev.20)

VIPA VC JOŽE, 7 Stuttgart-S., Nemčija, Export-Import podjetje, Böblingerstraße 164 (tel. 60-43-62), vam solidno postreže in vam nudi kmetijske stroje, kosilnice, traktorje od najlažjih do najtežjih, škropilnice znamk „Irus“, „Schanzlin“ in drugih, gasilne brizgalne, radijske in televizijske aparate, magnetofone, kino- in fotografske aparate, pralne stroje, hladilnike in gospodinske stroje vseh vrst, šivalne stroje vseh znamk in pletilne stroje svetovno priznane znamke „Kayser“ (netto DM 490.—), elektr. strojčke za popravilo nogavic „Kolibri“ (DM 280.—), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, betonske mešalnike z električnim, bencinskim ali dizlovim motorjem ter pošilja na zaželeno naslove in v vse države. Generalno zastopstvo za šivalne stroje Pfaff.

JODE — JOŽE DEBELAK, eksportno podjetje, München, Marsstr. 15 (pri glavnem kolodvoru) prodaja in pošilja v vse države: motorne kosilnice, traktorje, vinogradniške škropilnice, vse kmetijske stroje in rezervne dele, betonske mešalce in samokolnice, mesarski pribor (Dick), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, televizijske in radio aparate, magnetofone, hladilnike in pralne stroje, šivalne in pletilne stroje in vse ostale stroje za hišo in obrt.

Veliko podjetje v Augsburgu NUDI SLUŽBO rezkarjem, strugarjem in strojnim ključavničarjem. Plača preko tarife, doklade za kvalitetno delo, nadurno delo z dokladami, dobra hrana v kantini, moderna stanovanja, brezplačno učenje nemškega jezika, plačani potni stroški. Sporučite nam svoje ime in priimek, točen naslov, poklic in datum rojstva. Pišite na upravo Naše luči. (Štev. 21)

Izšla je nova

Družinska pratika

za leto 1971

Naročite jo!

pisma bravcev

Četudi bi hotel videti v ravnanju vaših staršev le skrb, bi dejal, da gredo v nekaterih rečeh predaleč. Nikakor ne bi smeli na vas naslovljeno pošto odpirati ali zadrževati. Niste več otrok, ki bi bil potreben take kontrole.

Smete se poročiti, s komer hočete, je pa bolje, če pride v družinskem krogu do sporazuma.

To, da ste fanta spoznali po oglasu, ne igra prav nobene vloge. Nešteto srečnih zakoncev se je našlo po tej poti. Popolnoma zgrešeno je tudi, če hočejo starši samo zato, da uveljavijo svojo voljo, postaviti odraslo hčer pred izbiro, da pusti ženina ali pa da se odpove domači hiši. Samo stvarni pomisleki glede vašega fanta bi lahko veljali.

Še enkrat dobro premislite razloge za in proti. Če lahko mirne vesti ostanete pri svoji sedanjosti odločitvi, potem se v vsem miru porazgovorite s svojimi starši. Ne morem si predstavljati, da bi oni pri svoji trdi odločitvi vztrajali.

mного načrtov, malo uspeha

Z možem živiva v kar prijetnem zakonu, ena stvar pa je, ki me pri njem nekoliko moti: vedno ima tisoč načrtov, od katerih pa jih le malo uresniči. Enkrat sem ga že opozorila, da vzbuja človek s takim ravnanjem pri ljudeh nezaupanje, vendar mi tega ne verjame. Od doma sem bila vajena, da sem delala majhne načrte, ki pa sem jih tudi uresničila. Tako človek nekaj doseže. Moj mož pa trdi,

da je v takem mojem ravnanju pomanjkanje smotrnosti.

Mного ljudi precenjuje svoje zmožnosti, svoj prosti čas in svoje moči. To vodi v stanje, ki ga opažate pri svojem možu. Odkod tako ravnanje? Včasih je pogojeno že v mladosti. Starši, ki svojega otroka nikoli ne prepuščajo igri, temveč ga vedno zopet motijo s tem, da mu nalagajo majhne naloge, ga nezavedno vzgajajo k takemu zadržanju. Otroku namreč nima nikoli priložnosti, da bi začeto delo — kajti otroška igra je neke vrste „delo“ — končal, predno bi bil zadolžen z novo nalogo.

Vsekakor je za skupno življenje družine boljše, da se načrti korak za korakom spreminjajo v dejanja. Le tako je možno sčasoma vse namere tudi uresničiti.

s 16. leti poročena, s 24. na koncu

Osem let sem poročena, a najin zakon še nikoli ni bil prav srečen. Ko sem se poročila, sem imela komaj šestnajst let. Ker nisem imela pravega doma, sem se hotela kolikor mogoče hitro postaviti na svoje noge, z lastnim domom, in moj zaročenec je bil takrat sporazumen.

V začetku se nisva razumela, pozneje je bilo boljše. Žal ne za dolgo. Imela sva le eno sobo pri tastu in dobivala sem tedensko zelo malo denarja za gospodinjstvo. A to še ni bilo najhujše. Hudo je bilo to, da je šel moj mož vsak dan po delu najprej v gostilno. Njegov oče ga je v tem podpiral. Pozneje sva dobila majhno lastno stanovanje, a tudi to ni pomagalo. Moj mož ni hotel niti otroka, ki sem si ga jaz tako zelo želela.

Prišlo je končno, kot je moralo priti: spoznala sem drugega mo-

škega. Ta me razume, je skrben zame in ima vse lastnosti, ki jih pri svojem možu pogrešam. Skratka, imam ga rada. Ali pa je tudi on notranje navezan name, ne vem. Kaj naj storim? Kaj mi svetujete?

Težave v vašem zakonu je brez dvoma treba iskati predvsem v tem, da sta šla oba v zakon popolnoma neizkušena in nepoučena o težkih nalogah, ki jih stavlja skupno življenje pred dva človeka. Vprašujem se le, zakaj vaju takrat odgovorni niso posvarili pred tem prenatrjenim korakom. Tudi kasnejših osem let ni zadostovalo, da bi bila položaju kos. Gotovo bi se vse boljše izteklo, če bi vama obema takrat stal ob strani zrel, starejši človek.

Zdaj ste se vsaj notranje navezali na drugega moža. Rad vam verjamem da si želite razumevanja, ljubezni in nežnosti. Kar pa ste zdaj storili, ni rešitev, temveč vas bo pripeljalo ponovno v težave. Mislite, da imate tega moža radi. Kaj pa on vas? Draga gospa, bodite razumni in ne prepuščajte se samo čustvom. Življenje ni sanjarjenje in bilo bi napačno, če ga ne bi hoteli videti takega, kot ga vsak dan srečujemo.

Če vam svetujem, da greste čimprej v posvetovalnico za zakonce, potem je to zato, ker menim, da vam bodo mogli nuditi pomoč, ki ste je nujno potrebni in ki vam je moje pismo ne bi moglo nuditi.

„Naša luč“

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Printed in Austria

P. b. b.

NAŠA LUČ, mesečnik za Slovence na tujem. — Letnik 19. List ureja uredniški konzorcij. Odgov. urednik: dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu. — Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta. — Naročnina je za naročnike v Avstriji letno 45 šilingov, za naročnike izven Avstrije 110 belgijskih frankov, 10 francoskih frankov, 10 švicarskih frankov, 8 nizozemskih goldinarjev, 10 nemških mark; 1200 italijanskih lir, 16 angleških šilingov, 12 norveških kron, 10,50 švedskih kron; 3.— ameriške dolarje; 2,50 avstralskih dolarjev, 3.— kanadske dolarje. — Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračnavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava Naše luči. Uredništvo in uprava: Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt, Austria.

SLOVENSKI DUŠNI PASTIRJI IN URADI

ANGLIJA — Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9 (Tel. 01-735-66-55).

AVSTRILIJA — Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4052 Ansfelden (O.—Ö). — „Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII. — Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein. — Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0-47-62/3-34-62). — P. Stefan Križišnik, Zist. Stift, 6422 Stams. — Viktor Pernuš, Am Brand 3, 6900 Bregenz.

BELGIJA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Telefon 04/23-39-10). — Kazimir Gaberc, Rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle, (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA — Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75 Paris 20. (Tel. 636-80-68). — Mission Slovène, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15. (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, Méricourt-Mines, Rue de Lens, 62 Méricourt-sous-Lens. — Anton Dejak; 33 rue de la Victorie, 57 Aumetz. — Msgr. Stanko Grims, rue de Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

ITALIJA — Slovenski dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA — Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Oskarstraße 29. (Tel. 62-6-76). — Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonfeldstraße 36. (Telefon 29-13-05). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, A 4, 2. (Telefon 06-21/2-85-00). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15/I. (Tel. 60-52-78). — Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. (0711)-38-21-74). — Dr. Janez Zdešar in dr. Branko Rozman, 8 München 15, Schubertstr. 2/I. (Tel. 53-64-53). — P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5; 1 Berlin 19, Wundstr. 40—44. (Tel. 306-78-41).

NIZOZEMSKA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA — Jože Flis, Djurgardsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Telefon 016/11-31-54).

ŠVICA — P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstr. 15, 8052 Zürich. (Tel. 051-50-24-22).